HERMAN BANG

VED VEJEN

DET SCHUBOTHESKE FORLAG
KØBENHAVN

VIGNET
UDGAVE

Første Tusinde

VED VEJEN

»VIGNET-UDGAVE«

H. Pontoppidan: Kirkeskuden . . . . 1 Bind

»VIGNET-UDGAVE«

HERMAN BANG

VED VEJEN

ANDEN UDGAVE

MED TEGNINGER AF KNUD LARSEN

KØBENHAVN

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

J. L. LYBECKER OG E. A. HIRSCHSPRUNG

1898

THIELES BOGTRYKKERI

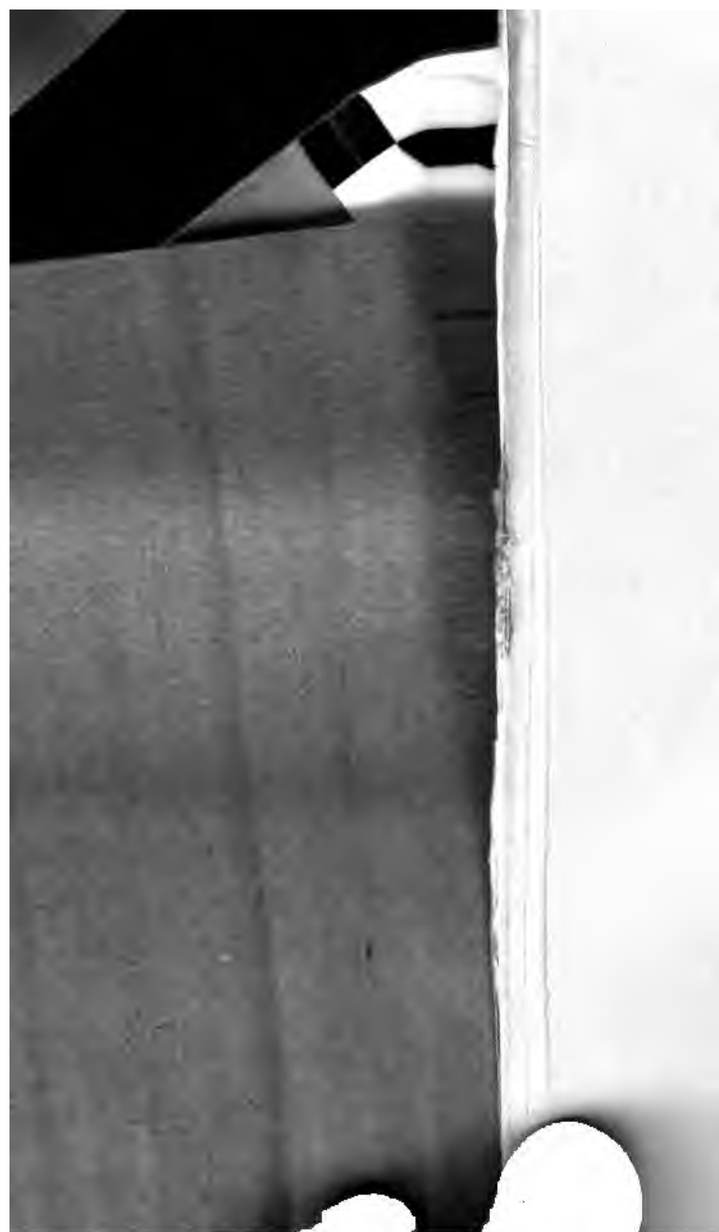
TIL

VILHELM MØLLER

FORORD

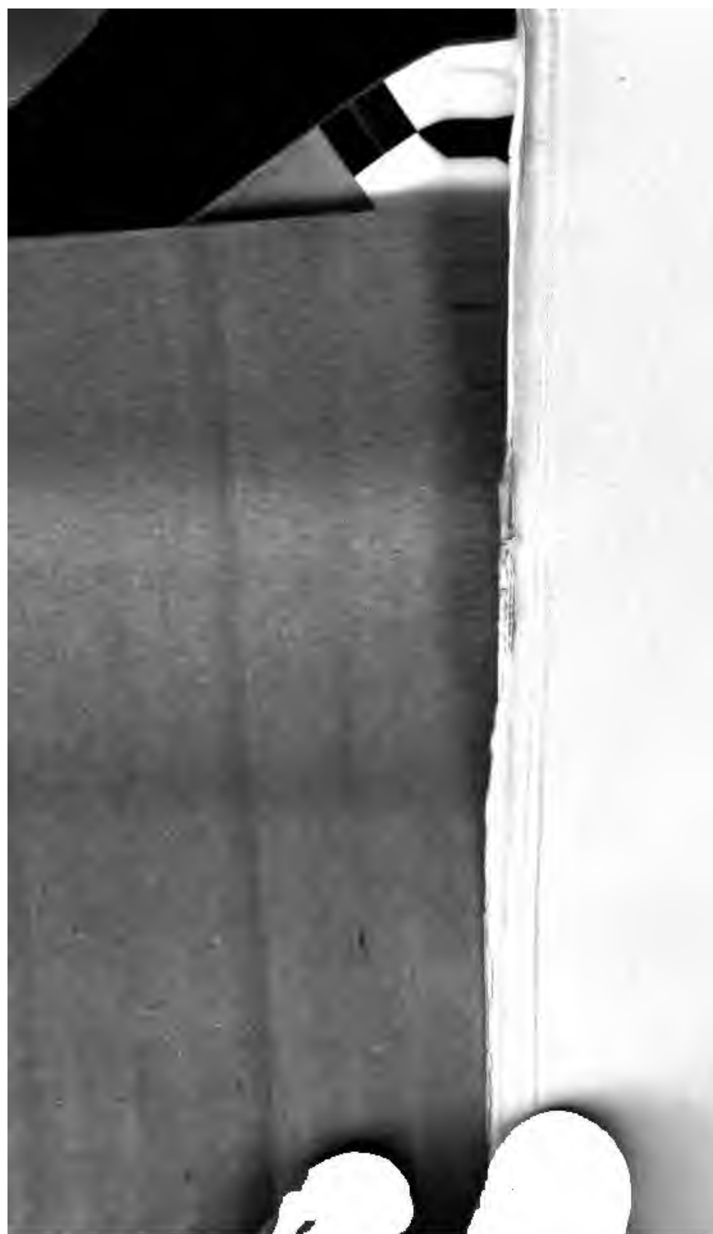
TIL ANDEN UDGAVE

Da denne Fortælling udkom første Gang, fremkom den som et Led af et Bind, som indeholdt tre andre Noveller, der ere hjemfaldne til Glemselen. »Ved Vejen« har derimod i Aarene, der gik, i mit Forfatterskab hævdet sig et vist Navn. Det Schubotheske Forlag har af denne Grund troet, at den simple Fortælling, naar den paany udsendtes alene, vilde kunne vinde ud i de videre Læsekredse, for hvilke den hidtil er forblevet fremmed. Mig personlig har det været kært, at Forlaget har villet være offervilligt nok til at gøre dette Forsøg.

København, 29. September 1898

HERMAN BANG

VED VEJEN

I

Stationsforstanderen skiftede Frakke til Toget.
— Satan til lidt Forslag i Tiden, sagde han og strakte Armene. Han havde blundet saa smaat over Regnskaberne.

Han fik tændt en Cigarstump og gik ud paa Perronen. Naar han gik saadan op og ned, stram i Tøjet, og Hænderne i begge Jakkelommerne, saa' man Lieutenanten endnu. Ogsaa paa Benene, de havde beholdt Rundingen fra Kavalleriet.

Fem—seks Bønderkarle var kommet og stod og skrævede i en Klump midtvejs ud for Stationsbygningen; Stationskarlen slæbte Godset frem, en enlig grønmalet Kasse, der saa' ud som den var tabt ved Kanten af Vejen.

Præstens garderhøje Datter slog Perronlaagen op og kom ind.

Stationsforstanderen slog Hælene sammen og hilste.

— Hvad vil Frøkenen idag, sagde han. Naar Stationsforstanderen var »paa Perronen« konverserede han i samme Tone, som han havde anvendt paa Klubballerne i gamle Dage ved Kavalleriet.

— Gaa, sagde Præstens Datter. Hun havde nogle underlige daskende Gestus, naar hun talte; ligesom det var hendes Mening stadig at slaa den, som hun talte med.

— Forresten kommer Frøken Abel hjem.

— Allerede — fra Byen?

— Ja — a.

— Og der er stadig ingenting, der blinker? Stationsforstanderen spillede med højre Haands Fingre i Luften, og Præstefrøkenen lo.

— Der har de Familien, sagde hun. Jeg betakkede mig og løb fra dem . . .

Stationsforstanderen hilste paa Familien Abel, Enkefruen og hendes ældste, Louise. De var ledsaget af Frøken Jensen. Enkefruen saa' resigneret ud.

— Ja, sagde hun, jeg skal hente min Ida-Yngst.

Enkefru Abel hentede afvekslende sin Louise og sin Ida-Yngst. Louise om Foraaret og Ida-Yngst om Høsten.

De tilbragte hver Gang seks Uger hos en Tante i Kjøbenhavn. »Min Søster Etatsraadinden«, sagde Fru Abel. Etatsraadinden boede paa en fjerde Sal og levede af at male Storke, der stod paa et Ben, paa Terrakottasager. Fru Abel sendte altid Døttrene af med alle gode Ønsker.

Hun havde nu sendt dem af i ti Aar.

— Hvad for Breve har vi ikke faaet denne Gang fra Ida-Yngst.

— Ja, de Breve, sagde Frøken Jensen.

— Men bedre at ha'e sine Kyllinger hjemme, sagde Fru Abel og saa' ømt paa Louise-Ældst, Fru Abel maatte tørre Øjnene ved Tanken.

De seks Maaneder, de var hjemme, tilbragte Enkefruens Kyllinger med at skændes og sy ny Besætning paa gamle Kjoler. Til Moderen talte de aldrig.

— Hvordan skulde man holde det ud i denne Afkrog, om man ikke havde Familieliv, sagde Enkefruen . . .

Frøken Jensen nikkede.

Der blev Hundeglam henne ved Kro-Omdrejningen, og en Vogn rullede frem:

— Det er Kiærs, sagde Præstefrøkenen. Hva' ska' de? Hun gik hen over Perronen til Laagen.

— Ja — Proprietær Kiær kom af Vognen — det maa De nok sige — ligger Madsen ikke der og faar Tyfus midt i den værste Tid, saa man maa sørge for Stedfortræder telegrafisk — og saa Fa'en véd, hva' man faar for Skrab . . . Han kommer nu . . .

Proprietær Kiær kom ind paa Perronen.

— Landbohøjskole har han da — om det ku' hjælpe — og det med bedste Karakter . . . Naa — go' Morgen — Bai. Stationsforstanderen fik Haandslag . . . Er der gi'et no'ne Omgange nede hos Jer? . . . Og Konen? . . .

— Jo — Tak . . . Saa De henter Forvalter idag . . .

— Ja — væmmelig Historie — og just i den værste Tid . . .

— Naa — et nyt Mandfolk til Egnen, siger Præstefrøkenen og rangler med Armene som om hun paa Forhaand gav ham én paa Øret. Med lille Stations-Bentzen blir det saa halv syvende . . .

Enkefruen er febrilsk. Hun havde sagt det hjemme: Louise-Ældst maatte ikke gaa ud med de Brunelsstøvler.

faar vi ikke uventendes en ny Hane til Gaarden. Der er han!

De hørte Støjen af Toget der borte fra og den stærke Klapren, naar det gik over Aabroen. Langsomt kom det vuggende og pustende frem over Engen.

Præstefrøkenen og Fru Bai blev staaende paa Trappen. Frøkenen holdt Fru Bai om Livet.

— Der er Ida Abel, sagde Præstefrøkenen. Jeg kender hende paa Sløret. Et Bordeaufarvet Slør stod ud af et Vindu.

Toget holdt, og Døre blev slaaet op og i. Fru Abel skreg sine »Goddag« saa højt, at alle Nabokoupeernes Rejsende kom til Vinduerne.

Ida-Yngst klemte arrigt Moderens Arm — hun stod endnu paa Trinet:

— Der er en Herre med Toget — hertil —

— Hvem er han? Det gik som Kæp i Hjul.

Ida-Yngst var nede. Der var Herren . . . En blondskægget højst sindig Herre, som fik Hatæske og Futeraler ud af en Røgkupé.

— Og Tante — Tante Mi — skreg Enkefruen.

— Hold din Mund, sagde Ida-Yngst stille og arrigt. Hvor er Louise?

Louise sprang om paa Stentrappen foran Fru

Bai og Præstefrøkenen saa barnligt, som om hun havde haft sin »Skønhed« i Knapstøvler.

Nedenfor Trappen presenterede Forvalteren sig for Hr. Kiær.

— Ja, Satan til Historie — dér ligger han — i den værste Tid . . . Naa, vi vil haabe det bedste . . . Hr. Kiær slog den nye Forvalter paa Skulderen.

— Gud hjælpe os, sagde Præstefrøkenen. Et højst almindeligt Husdyr.

Den grønmalede var inde, og Fællesmejeri-Spandene var hevet ud af Godsvognen. Toget begyndte at gaa, da en Bonde skreg fra et Vindu. Han havde ingen Billet.

Togføreren, en smækker Yngling, stram som en Husar i de elegante Nederdele, gav Bai to Fingre og sprang op paa Trinet.

Bonden blev ved at skrige og skændes med Konduktøren, der hang paa Brædtet.

Og alle Ansigter paa Perronen saa' et Øjeblik efter Toget, som rullede bort . . .

— Hm — det var det, sagde Præstefrøkenen. Hun gik ind i Gangen med Fru Bai.

— Min Forvalter, Hr. Huus, sagde Hr. Kiær ud mod Bai, som gik forbi. De tre stod lidt stille.

Louise-Ældst og Ida-Yngst fandt endelig

hinanden og begyndte at kysses vildt midt i Døren.

— Aa Gud, sagde Enkefruen, de har jo ikke set hinanden i seks Uger . . .

— De er heldig, Hr. Huus, sagde Bai i Klubbalstonen: De træffer straks Stedets Damer. . . . Mine Damer, tør jeg presentere?

Frøkenerne Abel hørte op at kysses som paa Kommando.

— Frøkenerne Abel, sagde Hr. Bai: Hr. Huus.

— Ja, jeg har saamæn hentet min Yngste — fra Kjøbenhavn, sagde Enkefruen umotiveret.

— Fru Abel, sagde Hr. Bai.

Hr. Huus bukkede.

— Frøken Linde — det var Præstefrøkenen — Hr. Huus.

Præstefrøkenen nikkede.

— Og min Kone, sagde Bai.

Hr. Huus sagde et Par Ord, og de gik alle ind for at faa Tøjet.

Proprietær Kiær rullede af med Forvalteren. De andre gik. Da de kom ud paa Vejen, havde de glemt Frøken Jensen.

Hun stod og drømte inde paa Perronen, lænet til en Signalpæl.

— Frøken Jensen, skreg Præstefrøkenen fra Vejen.

Frøken Jensen fo'r op. Frøken Jensen blev altid tungsindig, naar hun saa' en Jernbane. Hun kunde ikke taale at se »noget drage bort«.

— Virkelig et net Menneske, sagde Fru Abel henne paa Vejen.

— Meget almindelig Forvalter, sagde Præstefrøkenen, hun gik med Fru Bai under Armen. Nette Hænder.

De to Kyllinger gik bagest og skændtes.

— Hej — Frøken Jensen, hvor De ta'er Fart, sagde Præstefrøkenen. Frøkenen sprang som en Ged mellem Vejpyttene langt forude.

Præstefrøkenen og Kapellanen talte altid i Jargon naar de var sammen med fremmede, og sagde aldrig et fornuftigt Ord. De lo ad deres egne Dumheder, saa de var lige ved at springe i Luften.

Præstefrøkenen gik aldrig mer i Kirke, naar Kapellanen prædikede, siden hun en Søndag nær havde faaet ham til at le under Fadervor paa Prædikestolen.

— Frøken Jensen stritter af, som hun havde tændte Raketter et vist Sted, sagde Kapellanen.

Frøken Jensen var stadig forude.

— Naa — Andersen — Frøken Linde skruplo — nu er De holbergsk.

De kom til Præstegaarden, som var den første Gaard i Landsbyen, og Præstefrøkenen og Kapellanen sagde Farvel ved Havelaagen.

— Farvel — Frøken Jensen, raabte Frøken Linde hen ad Vejen. Der blev svaret med et Pip.

— Hvordan var han? sagde Kapellanen inde i Haven. Tonen blev her en hel anden.

— Vor Herre bevares, sagde Frøken Linde, en meget net Landbruger.

Tavse gik de ved Siden af hinanden ned gennem Haven.

— Hm, sagde Frøken Ida — Familien Abel

naaede Frøken Jensen, der stod og ventede paa et tørt Sted — den lider vi nok paa, at han var kommet for at sige Goddag til mig . . .

De gik lidt. Saa sagde Frøken Jensen:

— Der gives saa mange Slags Mennesker.

— Ja, sagde Fru Abel.

— Jeg sætter ikke Pris paa at være sammen med den Familie, sagde Frøken Jensen . . . jeg gaar helst af Vejen.

Frøken Jensen var gaaet »af Vejen« i otte Dage: Siden Pastoren havde sagt Ord . . .

— Fru Abel — sagde Frøken Jensen . . . Hva' har en enlig Kvinde? Jeg sagde det til Pastoren: Hr. Pastor, sagde jeg, De interesserer Dem for Friskolen . . . derfor sender Forældrene deres Børn i Friskolen.

— Og hvad svarede han mig, Fru Abel? . .

— Jeg taler ikke mere med Pastor Linde om Legatsagen . . . De har i Sogneraadet taget det halve Legat fra mit Institut (Frøken Jensen udtalte »tot«) — jeg vil blive ved at gjøre min Pligt — selv om de ta'er den sidste Halvdel med. — Jeg taler ikke mer med Pastor Linde om Legatsagen — —

De tre Damer var bøjede om ad den lille Vej, der førte op til »Gaarden«, en gammel hvid Bygning med to Længer.

Enkefru Abel boede i Længen til højre, Frøken Jensens Institut laa til venstre.

— At man har dem begge igen, sagde Enkefruen. De tog Afsked i Gaarden.

— Uf, sagde Ida-Yngst, da de var indenfor Døren, hvor saa' I ud ved Banen — saa man maatte skamme sig . . .

— Jeg gad vidst, hvordan man skulde se ud, sagde Louise-Ældst, hun løste Slør foran Spejlet, naar du har Klæderne.

Enkefruen tog Slæber paa. Der var ingen Bund i hendes Støvler. —

Frøken Jensen fik langt om længe Nøglen op af Lommen og fik sig lukket ind. Inde i Stuen gøede Moppen et Par gnavne Bjæf mod sin Frøken og blev liggende i sin Kurv.

Frøken Jensen tog Tøjet af og satte sig til at græde i en Krog.

Hun græd hver Gang, hun var alene, siden Pastor Linde havde sagt sine Ord.

— De interesserer Dem for Skolen, Hr. Pastor, havde hun sagt, derfor sender Forældrene deres Børn i Friskolen.

— Jeg skal sige Dem, Frøken Jensen, hvorfor Forældrene sender deres Børn i Friskolen, fordi Frøken Sørensen kan sine Ting, det havde Pastoren sagt.

til — hun skar Stykket med Kniven i sirlige smaa Firkanter — ved Siden af Moppen.

Naar hun havde drukket The, gik Frøken Jensen i Seng. Hun bar Moppen i Armen og lagde den ved Fodenden paa Dynen. Saa hentede hun Skoleprotokollen og lagde den paa Bordet ved Sengen.

Hun laasede Døren og saa' efter med Lyset rundt i alle Kroge og ind under Sengen.

Saa klædte hun sig af og redte sine Fletninger ud og hængte dem op paa Spejlet.

Moppen sov allerede og snorkede paa Dynen.

Frøken Jensen sov ikke godt, siden Pastor Linde havde sagt — de Ord.

— — —

Fru Bai gik tilbage ad Vejen mod Stationen. Hun aabnede Laagen og gik ind paa Perronen. Der var ganske tomt, saa stille, at man hørte de to Telegraftraade surre.

Fru Bai satte sig paa Bænken udenfor Døren med Hænderne i Skødet og saa' ud over Markerne. Hun havde let ved saadan at blive siddende, Fru Bai, hvor der var en Stol eller en Bænk eller et Trappetrin.

Hun saa' ud over Markerne, de store Stykker Pløjejord og længer borte Engene. Himlen var høj og lyseblaa. Der var slet intet Hvilepunkt

sværmet om Dueslaget der lige over Værksteds-porten . . .

Det var som man hørte en Kurren og Murren blot man tænkte paa Gaarden der-hjemme.

Den gamle Gaard — for siden, da Faderen døde, solgte de baade Værksted og alt og flyttede.

Duerne fløj ned om Fru Bai og nippede Kor-nene op.

— Marie, sag-de Fru Bai, se dog, hvor den spættede er ar-rig.

Marie kom frem i Køkkendøren og talte om Duerne. Fru Bai tømte Skaalen ud. Nogle Stykker skal nu slagtes til Bai's L'hombre, sagde hun.

Hun gik op ad Trappen: Hvor det bliver tidligt mørkt nu, sagde hun og gik ind.

I Stuen var der Skumring og lunt, naar man kom udefra. Fru Bai satte sig ved Kla-veret og spillede.

Faderen endnu levede, var hun saa lille, at hun om Middagen knap en Gang kunde naa op til Tallerkenen.

Faderen sad i Sofaen i Skjorteærmer, og de stod rundtom Bordet, alle Børnene, og langede til.

— Ret Jer, Unger, sagde Faderen.

Han sad og ludede med sin brede Ryg og Armene langt ud paa Bordet.

Moderen gik til og fra, hentede og bragte . . .

Ude i Køkkenet spiste alle Drengene paa Værkstedet ved det lange Bord.

De fniste og skændtes, saa det hørtes gennem Døren, og med ét røg de sammen, saa man troede Huset skulde styrte om:

— Hva', mudrer I? Faderen slog i Bordet inde i Stuen.

Ude i Køkkenet blev der ganske stille — en sagte Ragen bare af en enkelt, som søgte noget op under Bordet efter Fægtningen.

— Himmelhunde, sagde Faderen.

Efter Middag sov han sin Time i Sofaen. Han vaagnede paa Klokkeslet:

— Nu er der vel tænkt udførligt over Statens Bedste, sagde han og fik Kaffen før han gik paa Værkstedet.

— — Da Faderen døde, blev det jo helt

Tinka nikkede op og takkede og græd igen. Hun havde grædt hele Tiden som en Vandhane.

Og saa kom de herover til Stilheden.

I Begyndelsen af sit Ægteskab var Tinka skræmt og altid ængstelig, som om nogen vilde overfalde hende.

Der var saa meget, som hun ikke havde tænkt sig, og Bai var saa voldsom i meget, hun mest bare led ved og taalte, skræmt og usikker som hun var ...

Hun var ogsaa saa ganske fremmed og kendte slet ingen ...

Siden kom der en Tid, hvor hun blev mere modtagelig, mest saadan lad efterhængende, som det laa i hendes Natur.

Hun sad inde hos sin Mand i Kontoret med sit Hækletøj, og hun saa' paa ham, som han sad bøjet over sit Bord — Haaret, der krøllede, faldt lidt ned over hendes Pande.

Hun rejste sig og gik hen til ham og lagde Armen om hans Hals og vilde helst blive staaende saadan ind til ham, stille — længe være saadan nær ved ham:

— Min Pige, jeg skriver jo, sagde Bai.

Hun bøjede sin Nakke hen til hans Mund og han kyssede den.

— Maa jeg saa skrive, sagde han, og kyssede hende en Gang endnu.

— Skrivepér, sagde hun og gik fra ham.

Aaret gik. Katinka gled ind i Livet med Togene, der kom og gik, og Egnens Folk, som rejste og kom hjem igen; og de bragte nyt og spurgte nyt.

De fik Omgang med de Folk, Egnen havde. Mest Bai's L'hombre, hvor Fruerne fulgte med hveranden Gang.

Saa var der Hunden og Duerne og Haven. Og forresten var Fru Bai ikke af de bevægelige. Hun fik aldrig saa meget gjort, at Tiden faldt hende lang. Hun var længe om hver enkelt Ting; Bai kaldte hende: »Kommer imorgen.«

Børn fik de jo ikke.

Da Katinkas Moder døde, fik de Arven ud-

betalt. For ene to Mennesker at være sad de i Velstand og havde alt i Rigelighed.

Bai holdt af at spise godt og han tog fra Aalborg megen og god Vin. Han lagde sig noget ud, og han gik rundt i sin Magelighed, mens Assistenten gjorde det meste Arbejde. »Løjtnanten« lagde han kun an uden Døre.

Et Barn havde han oppe i Byen.

— For Satan, sagde han til Kiær, der var Ungkarl . . . man er jo dog gammel Kavallerist . . . Og Pigen var saa kælen som en Spurveunge . . .

Pigen kom til Aalborg efter Skaden. Barnet blev oppe i Landsbyen, hvor det var i Pleje.

Saadan gik Tiden.

Læse som før, da hun var ung Pige, gjorde Katinka ikke mer. Bøgerne var jo dog det bare Digt.

I sin Sekretær havde Fru Bai en stor Papæske med mange visne Blomster, Smaabaand og Florsdikkedarer med Deviser af Guldpapirsbogstaver. Det var hendes gamle Kotillonserindringer fra Klubben og »sidste Abonnement« i Pavillonen, naar der blev danset.

Det tog hun altsammen ofte frem om Vinteraftner og ordnede det om igen og søgte at

. . . Godt lidte var Bais paa Egnen. Kendte for gode og gæstfri Folk, hvor Kaffekanden snart kom over Ilden, naar nogen Bekendt var paa Stationen.

Bai var en god Selskabsbroder; og paa Stationen havde han Orden i Tingene, om han just ikke selv var saa grumme ivrig i Tøjet.

Fruen var lidt stille af sig, men det gjorde altid godt at se hendes milde Ansigt. Hun saa' ud som en ung Pige, naar hun sad mellem Fruerne til de store L'hombrer.

— Men der skulde være et Par Børn, sagde Fru Linde, naar hun om Aftenen travede hjem fra Bais med Pastoren . . . De velhavende Folk — som havde Raad til det . . . Det er Synd og Skam — at de skal sidde der ensomme hen . . .

— Gud giver Liv efter sin Vilje, min Pige, sagde Præsten.

— Ja — Guds Vilje ske, sagde Fruen.

Præstens havde haft ti Børn.

De syv havde Herren gemt som Smaa.

Gamle Pastor mindedes de syv hver Gang, der var Børn at begrave i Sognet.

— — —

Fru Bai havde hørt op at spille. Hun sad og tænkte paa, at hun egentlig skulde staa op

var bestandig en ganske lille Pavse før Ordene kom.

De havde tiet lidt.

— Hm, ganske net Menneske — hva'?

— Ja — saadan at se til ...

— Hva' sagde Agnes Linde?...

— Ogsaa, at han var ganske net.

— Hm — skrap Mund, det Pigebarn har.

— Og — Herren véd, hva' for en L'hombre han spiller ...

Lidt efter sov Bai.

Naar Bai sov, aandede han stærkt gennem Næsen.

Nu var Fru Bai vant til det.

Hun blev siddende noget foran Spejlet. Hun tog Frisérkaaben bort og saa' paa sin Hals.

— Ja, hun var virkelig bleven mager.

Det var siden hun havde haft den Hoste i Foraaret.

Fru Bai slukkede Lysene og lagde sig ned i Sengen ved Siden af Hr. Bai.

- - - —

Forvalter Huus kørte selv den første Vogn til Stationen. Der var nok at gøre med Fragt og Klarering.

— Der er de fra Kiærs, sagde Bai ind til sin Kone.

Forvalter Huus plejede at komme en halv Times Tid af Regnfrakken og faa en Kop Kaffe tillivs hos Bais.

Medens Fru Bai gik til og fra og dækkede til Kaffen, rumsterede Huus og Karlene paa Perronen og ladede Sækkene i Godsvognene. Kathinka saa' dem løbe forbi Vinduerne. De saa' saa vældige ud i deres Olietøj.

Marie Pige sværmede for Huus og gik altid og talte om ham ved sit Arbejde.

Hun blev aldrig færdig med hans Fortrin. Og det sidste var altid:

— Og saadan en Røst han har . .

Det var en blød, trohjertet Stemme, og ingen vidste, hvorfor Marie just havde forliebet sig i den.

Naar Huus var færdig derude, kom de ind til Kaffen. Der var lunt og godt og Duft af et Par Potteplanter, som blomstrede i Vinduet endnu.

— Ja — det er det, jeg siger, sagde Huus og gned Hænderne, hos Fru Bai er der rart.

— Hva' var der dog, Børn? siger Fru Abel. Hun kommer ind med vaade Hænder fra Køkkenet. Hun har skrællet Kartofler.

— Ida stjæler mine Klæ'er. Frøken Louise-Ældst græder af Arrigskab.

Enkefru Abel gør stille i Orden efter Ida-Yngst og vender tilbage til sine Kartofler . . .

— — Søde Fru Bai, siger Ida-Yngst i Døren — jeg kommer ikke ind . . . Goddag, Hr. Huus — jeg ser saa rædsom ud . . . Jeg kigger blot. Goddag . . .

Frøken Abel kom ind. Hun havde udskaaret Bryst under Regnkaaben.

— Det er, naar det nærmer sig Jul — man har saa rædsomt travlt . . . Aa, De tillader vel Hr. Huus . . . at jeg kommer forbi.

Frøken Abel kom ind i Sofaen: Dejligt at sidde, sagde hun.

Men hun sad ikke længe. Der var altfor meget, hun maatte beundre. Frøken Ida Abel var saa ungdommelig henrykt.

— Gud — det lille Tæppe . . .

Frøken Abel maatte ud at føle paa det lille Tæppe.

— Aa — Hr. Huus — tillader De . . . Hun skulde igen forbi.

Hun følte paa Tæppet . . . .

— Vil De spille lidt, sagde han.

— Aa — jeg kan kun de Par — —

— Men naar jeg nu gerne vil høre dem ... Han sad paa en Stol i en Krog ved Siden af Sofaen.

Katinka spillede sine fem Stykker, der alle lignede hverandre. Det kunde ellers aldrig falde hende ind at spille for nogen. Men Huus, han sad saa stille, henne i sin Krog, saa man slet ikke mærkede ham. Og saa var han ogsaa ganske umusikalsk.

Naar hun havde spillet, kunde de gerne sidde en Stund, uden at nogen sagde noget, til Marie kom med Lampe og Thetøj.

Efter Theen tog Bai Huus med ind paa Kontoret.

— Mandfolk maa ogsaa en Gang imellem være hos sig selv, sagde han.

Naar de var alene, Huus og han, fortalte Bai Fruentimmerhistorier.

— Han havde ogsaa været med i sin Tid ... da de laa paa Skolen.

— Og København havde haft Fruentimmer ... naa — — det er gaaet tilbage ...

— De si'er, de gaar til Rusland nu ... Ja — ka' s'gu gerne være ...

— Tilbage er 'et gaaet ...

— Smaapi'er, gamle Ven. Smaapi'er.

— Ja—a — de gaar til Rusland, si'er de — ka' s'gu gerne være.

Huus udtalte ingen Mening om, hvor de gik hen. Han saa' paa Uret.

— Det er vel paa de Tider, sagde han.

— Aa — hva' . . .

Men Huus maatte afsted: Det er dog en Trekvartersvej . . .

De gik ind til Fruen.

— Skal vi ikke følge Huus, sagde hun, Vejret er saa smukt . . .

— Saa gu' — at faa Benene rørt . . .

De fulgte.

Katinka gik ved Bais Arm. Huus paa hendes anden Side. Sneen knasede under deres Fødder henad Vejen.

— Hvor der er Stjerner iaar, sagde Katinka.

— Ja — en Mængde mer end ifjor, Tik. Bai var altid oplivet, naar han havde været hos sig selv.

— Ja, jeg tror det, sagde Katinka.

— Mærkeligt er det med Vejret, sagde Huus.

— Ja — det var Bai — den Kulde før Jul.

— Og den holder Nyaar ind . . .

— Mener De? . . .

— Den er jo ellers hos Abels — jeg lukker den jo ellers altid ind hos Abels . . . Men iaften — forstaar De — vilde jeg jo nødig . . . men den gør ingen Ulykke . . . den er et stille Dyr.

Bel-ami blev anbragt paa et Tæppe i Sovekamret. Der blev den. Den led af Sovesyge og gjorde ikke anden Kvalm, end at den snorkede.

— Han sover af et godt Hjerte, sagde Frøken Jensen, hun fik Manchetter og Krave op af Spaankurven.

Bel-ami var kun besværlig, naar den skulde hjem. Den havde absolut mistet Smagen for Bevægelse.

Ved hvert tiende Skridt stod den stille og hylede med Halen mellem Benene.

Naar ingen saa' det, tog Frøken Jensen den paa Armen og bar Bel-ami.

De spiste Klokken seks. »Træet« stod i et Hjørne. Lille-Bentzen var med strøget Hanekam og i Konfirmationsfrakke.

Han spiste som en Ulv.

Bai fyldte stadig Glassene og stødte til Frøken Jensens og Bentzens Bægere.

— Naa, Skaal, Frøken Jensen.

— Skaal, min go'e Bentzen — det er kun

hørte Katinka knap, hvad det var, hun sagde, hun blev i sine egne Tanker om dem hjemme og saa Huus.

Katinka vidste ikke, hvorfor hun hele Aftenen havde tænkt saa meget paa Huus. Han var kommet i hendes Tanker hele Tiden —

Hele Tiden — —

Hun nikkede til Frøken Jensen og lod, som hun hørte til.

Frøken Jensen talte om sin Ungdom og dumpede pludselig ind i at fortælle sin Kærlighedshistorie. Hun var allerede helt inde i Fortællingen, da Katinka mærkede det og undrede sig, hvordan Frøken Jensen kom til at fortælle det nu og til hende . . .

Det var en ganske simpel Historie om en Kærlighed, som ikke var blevet gengældt. Hun havde troet, det var hende, og saa var det hendes Veninde.

Frøken Jensen talte halvt sagte, i en og samme, stille Tone. Lommetørklædet havde hun fremme, og en Gang imellem snøftede hun lidt og førte det hen over Kinderne.

Katinka blev lidt efter lidt rørt. Saa tænkte hun paa, hvordan det lille rynkede Menneske vel havde set ud som ung . . . Maaske havde hun alligevel havt en net lille Figur.

Hun syntes, der var blevet ganske koldt og uhyggeligt om det slukkede Træ.

Bai slog Døren op til det lyse Kontor. Det var et ridende Bud, som bragte en Pakke fra Huus.

— Lamperne, Marie, raabte Katinka og løb ind i Kontoret med Pakken.

Det var et meget fint fileret Sjal med gyldne Traade i, et stort et, som kunde pakkes sammen til ingenting.

Katinka blev ved at staa med Sjalet. Hun var saa glad ved det. Hun havde haft et ganske lignende, og det var hun for et Par Uger siden kommet for Skade at brænde . . .

— Men dette var meget finere . . .

Og hun blev ved at staa med Sjalet.

Bai var munter igen nu, han havde sovet Middagen ud, og de drak alle et Par Snapse af den ægte Rum i Theen.

Lille-Bentzen blev saa salig, at han løb over paa sit Kammer og hentede nogle Digte, han havde skrevet paa mange Stumper Papir, bag paa gamle Tariffer og Regnskaber.

Han læste højt, saa Bai slog sig paa Maven af Latter. Katinka sad og smilte med Huus' fine Sjal om sig.

Frøken Jensen spillede tilsidst en Tyroler-

— Det Skind, sagde Katinka. Hun blev staaende ved Vinduet og saa' ud over den hvide Mark i Natten.

— Man skulde ikke tro, Du klagede over Hoste, sagde Bai. Han lukkede Døren til Sovekamret.

Bentzen gik over Perronen til sit Kammer.

— Hun tog Moppen, sagde han. Han havde gemt sig bag Hækken for at se den Begivenhed. Glædelig Jul, Frue . . .

— Glædelig Jul, Bentzen.

Der blev lukket et Par Døre, og saa var der ganske stille.

Kun nu og da en fin Summen i Telegrafens Traade.

— — —

Katinka var ude at fodre Duerne, før de gik i Kirke. Det var høj og stille Luft, og Klokkerne lød ned forbi Skoven. Rundt paa de hvide Marker saa' man Bønderne, som travede af, i Gaasegang, langs de skovlede Stier, til Offer.

De ventede i Flok udenfor Kirken og ønskede hinanden »Glædelig Fest«. Konerne rakte hinanden Spidsen af Fingrene og hviskede.

Saa stod de stille og saa' paa hinanden, til en ny kom til i Kredsen.

Hovederne, seende stift paa det sammenlagte Lommetørklæde.

Fru Linde havde Øjnene ved Hænderne ved Alteret.

Fru Linde havde været Præstekone i fem og tredive Aar og siddet til utallige Offerdage. Hun saa' paa Hænderne, hvor meget hver lagde.

Hænderne havde ikke samme Bevægelse, af Lommerne, naar de lagde lidt, og naar de lagde mere.

Fru Linde anslog Offeret til et Middelaar.

Uden for Kirken traf Bais Huus. Man aandede op ude i den friske Luft, og der blev en stor Ønsken »Glædelig Jul« igen.

»Pastoren« kom med Offerpengene i et sammenbundet Lommetørklæde, og alle hilste og kniksede. Naa, Frøken Jensen, saa ønsker vi vel hinanden Glædelig Jul, sagde »Gamle Pastor«.

Katinka gik ud af Laagen med Huus. Bai blev lidt tilbage med Kiær, saa de to gik alene henad Vejen.

Sol laa over de blankglitrende Marker; hist og her ved Gaardene havde de Dannebrog ude paa Flagstængerne i den høje Luft.

Rundt om drog Kirkegæsterne hjem i Flok.

særligt og mer end ellers; de var hos Lindes med Huus og et Par andre, og Frøken Linde og Kapellanen kom til dem en Aften med Kiær og Huus. Frøkenerne Abel var til Eftermiddagstoget og blev ogsaa bedt ind. Og efter Ottetoget dansede de i Ventesalen og sang til.

Noget særligt var der ikke. Men det var, som om alting var i saadan en lykkelig Gænge.

Den eneste, der »gnavede« lidt, var Huus. Han sad tit og faldt hen i den sidste Tid.

— Huus, sagde Katinka, sover De?

Huus fo'r helt sammen, som han sad.

Bai blev ganske smittet af det hele Veltilmode i Huset.

— Satan til Indflydelse Vejret kan ha'e, sagde han, naar han stod paa Perronen og havde ekspederet Eftermiddagstoget. Føler mig s'gu forbavsende vel i denne Tid — forbavsende vel . . .

Og hele deres Ægteskab var i denne Tid som forrykket og rykket Aar tilbage. Ikke paa nogen Maade voldsomt eller hidsigt, men fortroligt og fornøjet.

Det var Nytaarsaften hen mod tolv. Bais var oppe for at drikke Aaret ind.

Der lød et vældigt Rabalder mod Plankeværket . . .

De gik ud paa Perronen. Himlen var mørk for første Gang i lang Tid.

— Det gi'er mer Sne, sagde Bai. Han tog lidt løs Sne og tjattede det i Ansigtet paa Lille-Bentzen. Det blev en almindelig Fægtning en Stund.

— Der har vi ham, sagde Bai. De hørte Toget som en fjern Brusen. — Mørk er 'en s'gu iaften.

Støjen kom nærmere. Nu rokkede Lokomotivet over Broen. Det lille Lys kom nærmere og voksede; saa bruste Lokomotivet frem fra Mørket som et stort lysøjet Bestie.

Og de stod alle fire stille, mens det raslede hastigt forbi. — Damp stod af Vejen, der faldt Lys fra Vognene ud over Sneen.

Klaprende gik det bort, ud i Mørket.

— Hm, sagde Katinka, saadan gaar vi ind i Aaret. De havde staaet tavse lidt.

Hun lænede sig op til sin Mand og strøg Haaret mod hans Kind.

Om han dog ogsaa var hjemme nu . . . Katinka hørte igen efter Vejret, der tog til . . . Han havde ogsaa været bedrøvet iaften — siddet saadan hen — hun kendte ham — og set forknyt ud . . . Noget maatte der være i Vejen . . .

Noget var der i Vejen i den sidste Tid . . .

Men naar han bare var hjemme nu — saa — Vejret tog til . . .

Katinka blundede ind og sov ved Siden af sin Mand.

Anden Nytaarsdag var der Selskab i Præstegaarden.

Den halve Egn arriverede, og der var en Snakken og en Pludren gennem alle Stuer helt ud i Gangen. Det gik altid saadan, al Verden fik Tungebaandet løst, naar de kom i Præstegaarden.

Familien Abel kom, da Ordsprogslegen var begyndt. De kom altid forsilde.

— Tiden løber fra os, sagde Fru Abel. Vi kan aldrig rive os løs fra Reden.

Naar Frøkenerne Abel skulde ud, gik de fra Middag rundt i Frisérkaaber og skændtes. Fru Abel maatte klæde sig paa i sidste Minut og saa' altid ud, som om Storm havde hærget hende.

Hendes Helene stod ved Siden af sin Moder. Hun vilde helst være fri for at lege med.

Møllerens havde bygget nyt Stuehus og vilde opad. De gav to Selskaber om Aaret, hvor Folk sad i Kreds og stirrede paa de nye Møbler. Alt blev ved at være nyt.

Paa alle Møblerne var der Ting og Stykker, Frøken Helene havde forarbejdet.

Til daglig boede Familien i en Stue i »Gammellængen«. En Gang om Ugen blev der lagt i i Stuehuset, for at Møblerne ikke skulde tage Skade.

Frøken Helene var eneste Barn. Hun var opdraget af Frøken Jensen med særligt Hensyn til Undervisning i fremmede Sprog. Hun var den eleganteste Dame paa Egnen, med udpræget Smag for Guldprydelser. Til alle Toiletter var hun, inden Døre, i graa Filtsko og hvide Bomuldsstrømper.

I Selskab blev hun let fornærmet og stillede sig hen ved Siden af sin Moder med et surt Ansigt.

— Ja, siger Fru Abel, mine Kyllinger finder det jo undertiden lidt vel livligt . . .

— Mo'er, siger Ida-Yngst, giv mig dit Lommetørklæde — —

Straks . . . Ida Yngst tager det noget ublidt fra Enkefruen.

Ida Yngst skal spille med Natkappe og har opdaget, at hendes eget Lommetørklæde er lidt defekt.

— De er saa ivrige i Legen, siger Fru Abel til Møllerens Frue.

Ordsprogslegen er forbi, og de tager en rask Blindebuk for Bordet. Der er en Hvinen i Salen og en Stormen, saa den gamle Kakkelovn nejer sig ved det.

— Kakkelovnen, skriger de, Kakkelovnen.

— Flæsk — Flæsk.

Ida-Yngst er saa udmattet, at hun segner. Hun kan ikke faa Vejret for Hjertebanken: Føl, siger hun og lægger Løjtnantens Haand ind til sit Bryst, hvor mit Hjerte banker.

Katinka er Blindebuk og bliver svunget, saa hun knap kan staa.

— Nej — se mig til den dejlige Kone, raaber Frøken Agnes . . .

— Flæsk — Flæsk — —

Katinka fanger Huus.

— Hvem er det?

Han bøjer sig, og Katinka føler paa hans Haar: Det er Huus, raaber hun. Gamle Pastor Linde klapper i Hænderne, at man skal tilbords.

— Huus, siger Katinka, hvad er der i Vejen? . . . der er noget i Vejen med Dem?

— Hvor falder det Dem ind?

— De er ikke — saa — glad i den sidste Tid . . . som før . . .

— Der er ingenting i Vejen, Fru Bai . . .

— Og jeg, siger Katinka, er netop saa glad . . .

— Ja, sagde Huus, det ser man.

Bai kom fra Spillebordet. Bevares, hvor ser du ud, sagde han.

Katinka lo: Ja — vi har danset grønlandsk. Hun gik tilbords med Huus.

Bai snapper Ida-Yngst fra Løjtnanten, der gaar bagefter med Skolelærerens Søn.

— Hansen, siger Løjtnanten, hvem er den Pige?

— Aa, Moderen, den skæve derhenne med Pastoren, hun sidder paa Aftægt heroppe paa Gaarden.

— Satans Pige, siger Løjtnanten. Hun har s'gu et flot Bryst . . .

Alle kommer til Sæde; Pastoren sidder for Bordenden. Han drikker under Maden to Skaaler, »for de fraværende« og »for den gode Aand i Selskabet«. De er blevet drukket med de samme Ord i sytten Aar der i Præstegaarden.

er varme i Hovederne af Heden og Mælkepunschen, som gaar rundt i store graa Kander.

En lille blegnæset Student lader »Pastor Lindes patriarkalske Hjem leve«, og alle rejser sig og skriger Hurra. Den lille Student klinker privat med Pastoren.

— De lille »røde« Mandfolk, siger Gamle Linde, drikker De for mig . . .

— Man kan have Agtelse for Personerne, siger den lille Blegnæse.

— Ja, ja, siger gamle Linde, ja, ja . . . Ja Ungdommen maa jo ha'e no'et at kæmpe om, ser De, Frue . . .

Fru Abel er optaget af sin Ida-Yngst. Hun er saa livlig. Hun ligger næsten i Armene paa Løjtnanten.

— Ja, Deres Velærværdighed, siger hun.

— Ida, min søde Pige, (min søde Pige hører det ikke) Ida-Yngst — drik et Glas med din Mamma, siger Fru Abel.

— Skaal, siger Ida - Yngst . . . . Løjtnant Nielsen, hun rækker ham sit Glas — drik med Mo'er . . .

Enkefru Abel smiler: Aa — aa — hvad min Ida-Yngst har for Indfald . . .

Den lille Blegnæse véd ikke, om Frøken Helene har læst Schandorph . . .

Frøken Helene læser »Tasken« . . .

— Jeg kalder hele Retningen den ægteste Frugt af vor mægtige Brandes . . . af Aandsfriheden . . .

— Brandes, det er jo ham, Jøden, siger Frøken Helene. Der er ikke blevet anden Forestilling tilbage om »Aandsfriheden« — paa Møllen.

Studenten flyver op i den store Darwin.

Bai har sagt noget, saa Frøken Jensen er blevet rød i Hovedet.

— De er saa slem, siger Lille-Jensen og slaar ham over Fingrene.

— Men Huus, siger Katinka — man maa jo ta' Livet, som det er . . . og . . .

— Og?

— Og egentlig er det dog saa lykkeligt . . .

— Løjtnant . . . De er styg . . .

Gamle Pastor Linde sidder ved sin Bordende med foldede Hænder og nikker.

— Skal vi saa sige Mo'er Tak for Mad, siger han og rejser sig.

Der bliver en Skraben og en Takken for Mad Stuen rundt. Inde i Salen er Agnes allerede ved Klaveret: der skal danses.

— Jeg véd ikke, om du har set Ida, siger

Louise-Ældst til Enkefruen. Man maa gaa i Jorden over hende.

Ida-Yngst er første Par med Løjtnanten.

— Liv i 'et, raaber Frøken Agnes fra Klaveret. Hun spiller: »Paa min Kanapé«, saa det klirrer i Strengene.

Bai danser med Katinka, til de skal Runde i Stuerne; med hinanden i Hænderne svirrer de ud gennem Dørene.

Gamle Linde er i Spidsen med den stønnende Jensen.

— Linde, Linde, raaber Fru Linde: dine gamle Ben.

Frøken Agnes slaar i Tangenterne, saa det suser.

— Gud — jeg dør — siger Helene fra Møllerens . . .

Lige paa én Gang sprænges Kæden. Stakaandet falder Parrene paa Plads rundtom.

— Pyh, det gav Varme, siger Bai til Løjtnanten og tørrer sig . . .

— Om vi saa' at finde en Baier.

Løjtnanten er med. De gaar ind gennem Værelserne. I Spisestuen staar »Baierne« opstillet i et Vindu.

— Er det Landbaier? siger Løjtnanten.

— Næ — den er af Carlsberg . . .

mener . . . Men — ser De, Forstander — ingen Dannelse — — — Nej — Byen véd De — det er no'et ganske andet . . .

Løjtnanten havde »fundet no'et« — —

— Ser De — man boer jo i Kvarteret . . . Der har de jo lagt Slottet — man maa jo bo der . . . enten paa »Berren« eller paa »Vesten« . . .

— Men — hva' er 'et for Smaapi'er? sagde Bai.

— Kække Smaapi'er — s'gu, kække Smaapi'er . . .

— Ja—a — jeg véd det jo ikke . . . man er jo gift Mand, Løjtnant . . . Skueretter, forstaar De, Skueretter — — om man ogsaa er der ovre et Par Dage . . .

— Skueretter, gentog han en Gang endnu.

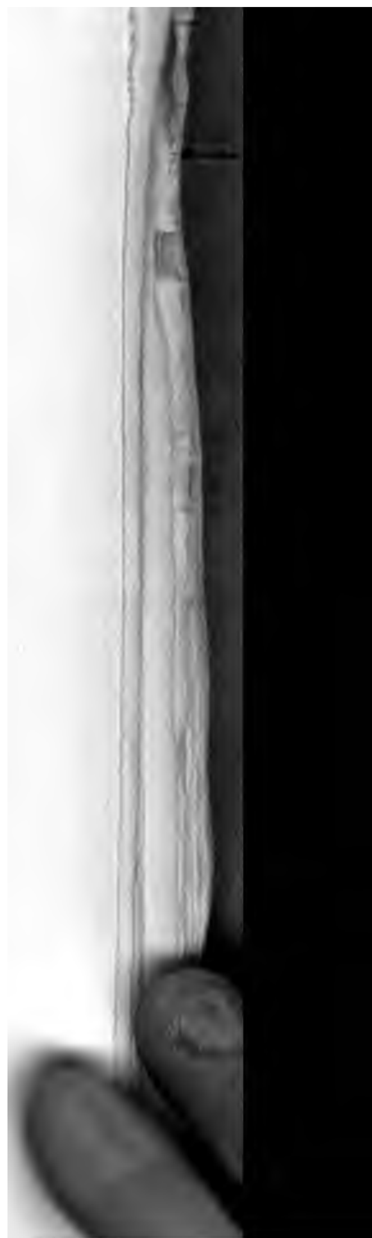
— Tro De mig — kække Pi'er, sagde Løjtnanten, dannede Pi'er . . .

— Men de si'er, de gaar til Rusland . . .

— Ja — de si'er det . . .

Pastor Linde kom ind: Naa — De sidder her, Stationsforstander, sagde han, han gik gennem Stuen.

— Ja, Hr. Pastor — vi sidder her og filosoferer lidt — saa stille . . . ved en tyvrøvet Baier . . .

— Værs'go — ja — her er rart. Præsten vendte sig i Døren: Derinde leger de Panteleg, sagde han.

Bai og Løjtnanten gik ind til Pantelegen.

De var ved at falde i Brønden.

Den lille Student med den ægteste Frugt faldt for Katinka:

— Der kysses, raabte Frøken Agnes.

Katinka vendte Kinden til, at »Frugten« kunde kysse. Han var rød i Hovedet og kom nærmest til at kysse hende paa Næsen.

Katinka lo og klappede i Hænderne: Jeg falder — jeg falder . . .

— For Huus, sagde hun.

Huus kom hen og bøjede sig ned. Han kyssede hende paa Haaret.

— Jeg falder for Frøken Jensen, sagde han. Hans Stemme slog over, som om den var hæs.

Frøken Jensen tænkte endnu paa det Kys, da hun var kommet hjem i Seng til Belami.

Katinka støttede sig i Tanker lidt til den radikale Student.

— — —

Gæsterne var borte.

Frøken Agnes stod i Salen og saa' sig om paa Valpladsen. Der var ikke én Ting paa sin rette Plads; Glas stod i Krogene paa Gulvet, og Buddingtallerkener var sat af Vejen op paa Bogskabet.

— Pyh, sagde hun og satte sig: det ligner en vis Mands Forstue.

Pastor Andersen var kommet ind: Naa, sagde hun, ja — De har saamæn været rar iaften.

— Frøken Agnes, morer det Dem?

— Nej.

— Hvorfor gør De det saa.

III

Det var hen i Foraaret.

Om Eftermiddagen hentede Præstefrøkenen Katinka, og de gik ned til Aaen. Ved Bredden under et Par Pil tæt ved Banens Bro havde Lille-Bentzen slaaet en Bænk op. Der sad de og arbejdede til Eftermiddagstoget kom. Konduktørerne paa Strækningen kendte dem og hilste.

— Det bedste var at rejse, sagde Agnes Linde og saa' bort efter Toget. Jeg tænker paa det hver Dag.

— Aa — men — Agnes . . .

— Jo — det var det bedste — — for os begge to — enten han eller jeg . . . tog afsted.

Og de taler for tusinde Gang om det evige Tema.

Det var en Dag i Midten af Vinteren.

som ung Pige. Til hende kom alle blødende Hjerter. Det laa vel i hendes stille Væsen og i at hun aldrig selv sagde ret meget. Hun egnede sig saa godt til at høre paa andre.

Præstefrøkenen kom næsten hver Dag og hun blev hos Katinka timevis. Det var det samme igen og igen: hendes Kærlighed og ham. Og hver Dag fortalte hun som noget nyt, hvad der var sagt de tusinde Gange.

Naar hun saa havde siddet og talt tre fire Timer og var kommet til at græde tilsidst, pakkede Agnes sit Arbejde sammen:

— Jo — vi er saamæn et Par rare Høns, sagde hun som Slut.

Nu, da Foraaret var kommet, sad de nede ved Aaen.

Agnes talte, og Katinka hørte til. Hun sad med Hænderne i Skødet og saa' ud over Engene. Der blev sløret derude, og Lavningen lignede en stor blaa Sø. Man saa' ikke, hvad der var Sø og hvad der var Himmel, det var alt kun ét dæmrende blaat. Med Pilegrupperne som Øer i Havet.

Agnes fortalte om den første Tid, da hun kom hjem fra København og traf Andersen. Der var gaaet Maaneder, og hun vidste slet ikke, hun holdt af ham.

hjemme hos hende. Hendes Tanker blev saa fortrolige med alt, hvad Kærlighedens var — hos de to fremmede Mennesker.

Naar hun havde fulgt Agnes Linde et Stykke paa Vej og var vendt tilbage, kunde hun sidde halve Timer i Hyldelysthuset i Haven. Og alle disse Kærligheds-Ord flød ligesom i Luften om hende, og hun hørte dem igen og tænkte dem om.

Det laa til hendes stille, lidt lade Natur, at Ord og Tanker, hun nu en Gang var inde i, ligesom vendte om og om igen, paa Vejen, hjem til hende.

Og de spandt hende ind. Og blev til Drømme, der førte ud langt borte, hvor hun knap vidste.

Der havde ogsaa været mere stille hos dem i den sidste Tid. Huus kom ikke saa tidt mer, nu i Foraaret. Der var saa meget at gøre, sagde han.

Naar han kom, var han ogsaa saa uens i Humør. Det var tit og ofte, som om han slet ikke saa', hvor glad Katinka blev ved at se ham, og han snakkede mest med Bai, skønt Katinka havde haft saa meget at sige ham og spørge om.

Nu netop i Foraaret, hvor der havde været saa meget at indrette og ændre allevegne ...

Men der var noget i Vejen. Maaske var han heller ikke tilfreds paa Gaarden hos Kiær; der sagdes, at han var saa sær at arbejde med.

Hun selv havde forresten ogsaa tungt Humør en Gang imellem.

Det kom maaske ogsaa af, at hun sov for lidt.

Hun blev inde i Stuen om Aftenen, naar Bai gik og klædte sig af. Han drev saa længe om halvnøgen og sad paa Sengekanten og holdt Snak og blev aldrig færdig.

Det var Katinka saa langsommeligt, at han aldrig kom til Ro og fik Ende paa det.

Og naar hun selv kom tilsengs og laa i Mørket ved Siden af Bai, der sov dybt, kunde hun ikke falde i Søvn og følte et Ubehag, saa hun stod op igen og gik ind i Stuen. Der sad hun saa ved Vinduet. Nattoget suste forbi, og den store Stilhed laa igen over Marken. Ikke en Lyd, ikke et Vindpust i Sommernatten. Det første graa Skær af Dagen kom; og en kold og fugtig Luft slog op fra Engene.

Og det blev lysere og lysere, mens Lærkerne begyndte at synge.

i Byen hørte man en Port blive slaaet i. Kvæget kaldte hen over Markerne.

Katinka talte om sit Hjem.

Om Veninderne og Brødrene og den gamle Gaard, der var fuld af Duer.

— Og siden — i den nye Lejlighed — med Mo'er — da Fa'er var død ...

— Ja — det var en lykkelig Tid ...

— Men saa blev jeg jo gift.

Huus saa' ud paa Frugtblomsternes bløde Sne, der faldt saa lindt over Græsset.

— Thora Berg, hvor var hun lystig ... Om Aftenen, naar hun kom fra Selskab — med hele Garnisonen i Halen og slog Sand paa alle Ruder gennem Byen. —

Katinka sad lidt.

— Hun er osse gift nu, sagde hun.

Med flere Børn, siger de ...

Paa Vejen udenfor gik en Mand forbi. Godaften, sagde han over Hækken.

— Godaften, Kristen Peder!

— Godaften, sagde Katinka.

— Hm — sagde Katinka igen — jeg saa' hende sidste Gang til mit Bryllup. De sang, de unge Piger, de stod ved Orgelet, paa Pulpituret ...

— Hvor jeg ser dem endnu — alle Ansigterne — alle ...

— Hvor jeg græd ...

Huus sagde stadig ingenting, og hans Ansigt saa' hun ikke. Han sad saa bukket og studerede noget nede paa Jorden.

— Det er snart elleve Aar siden, sagde Katinka.

— Ja, Tiden gaar ...

— Naar man er lykkelig, sagde Huus uden at røre sig.

Katinka hørte det først ikke. Saa var det, som om Ordene pludselig indhentede hende:

— Ja sagde hun og fo'r let sammen.

Og lidt efter:

— Her har man jo — sit Hjem.

De sad atter tavse.

Bai kom ind i Haven. Man kunde høre ham langt borte. Han gjorde altid saa megen Støj — og før havde der været saa stille i Tusmørket.

— Jeg henter Glassene, sagde Katinka.

— Ja — dejlig Aften, sagde Bai, dejlig Aften i det frie ...

Katinka kom tilbage med Glas og Flaske.

— Jeg har haft Selskab, sagde Bai.

— Af hvem?

— Af Frøken Ida . . . Hun rejser nu . . .

— Hva' Ida?

— Ja — og Bai lo — Frøken Louise er s'gu opgivet . . . Nu sætter de alle Sejl til for den lettere Skude . . . Hun bli'er borte hele Sommeren.

— Naa, ja — ku' det dog lykkes for den ene . . . Bai sad lidt: Ja — hva' Satan — saadan et Pigebarn maa jo giftes . . .

Bai udbredte sig tidt om Giftermaal og Ægteskab. Han var noget af en Filosof i det Emne.

— Jeg gik til Jernbanen — sagde han — tror De, det var af Lyst — men den gik ikke for Løjtnanten —

— Saadan er 'et — der er s'gu ingen Pardon — Pigebørnene maa til Brudeskamlen — —

— Og saa gaar 'et — man ser 'et jo — de lever sig sammen — de har Hus og Hjem og saa kommer der Børn . . .

— Hos de fleste, sluttede Bai af under et Halvsuk.

De sad tavse; der var blevet ganske mørkt under Hylden. — —

Det blev i Slutningen af Juni.

— Den dejlige Kone er saa blegnæbet,

Hun hørte og saa' paa dem nysgerrigt — næsten som et stort Under.

Og en Dag græd hun, da hun gik hjem.

Huus kom saa uregelmæssigt nu. Saa kom han to Gange om Dagen og var knap kommen til Sæde i Lysthuset, før han maatte paa Hesten igen. Og saa var der halve Uger, hvor de slet ikke saa' ham paa Stationen.

Det var Høhøsten, sagde han.

Høet var slaaet og stod nu i Stak over Engene. Der var en Krydderduft i den hele Luft.

En Aften var Huus i godt Humør og foreslog de skulde gøre »Skovtur til det store Marked«. Køre dertil i Vogn og raste i Skoven først, og saa se alle Herligheder paa Markedet.

Bai var med til det. Og Turen blev bestemt. De skulde køre om Morgenen tidligt, mens det endnu var køligt og først komme hjem den næste Nat eller Morgen.

Bare Bais og Huus.

— — —

Katinka havde travlt hele Dagen med at lave til.

Hun studerede Kogebog og tænkte ud om Natten og tog selv til Byen for at købe ind.

hvide unævnelige hang langstrakte og svajede paa en Snor.

Katinka kiggede nysgerrigt paa Konen og Mændene i Grøften.

— Vil De ha'e noget, raabte Konen gebrokkent.

— Uha — raabte Katinka, hun blev ganske bange og løb et Stykke.

— Det var den stærke Kone, sagde hun.

De gik videre hen ad Vejen. I Kanten af Skoven lagde en Flok Tømrere Dansegulv. Der var svalt derinde under Træerne efter den solede Vej. Katinka sad paa en Bænk.

— Her skal vi danse, sagde hun.

— Ja han maa danse dejlig, Huus, sagde Marie. Hun var stadig i trofast Beundring af Huus; han stod i Fløjelsramme paa Kommoden og et gammelt Visitkort med hans Navn laa som Mærke i Salmebogen. Bane-Peter besørgede det haandgribeligere.

Katinka svarede ikke. Hun blev ved at sidde og se paa Folkene, der arbejdede.

— Naar det Vejr blot maatte holde sig, sagde hun til en af dem.

— Ja, sagde han og saa' op i Træerne — Himlen saa' han ikke — mens han tørte

— Gud hjælpe mig, har de ikke lugtet det, sagde Agnes Linde. Hun lod Armene synke træt ned og sad meget ugraciøst med Dejgfadet mellem sine udspilede Ben.

Marie bragte dem en Tallerken, til at smage, ud paa Perronen.

Louise spjættede af Glæde paa Perronbænken, saa et Par Handelskomis'er i Toget saa' et betydeligt Stykke af hendes Skønhed.

Da Toget var kørt, slog de inde i Køkkenet Vinduerne op. Louise Ældst og Lille-Jensen gnaskede løs ude paa Bænken.

— Hvor De har været heldig, Fru Bai — mageløse . . .

— Ja, Fru Bai er en Kone i sit Hus, sagde Frøken Jensen.

— Nu gaar Kværnen, sagde Agnes inde i Køkkenet. Hun tog fat paa Dejgen.

Bai aabnede Kontorvinduet ovenover Perronbænken.

— Aa ja, sagde han, og jeg sidder med tør Mund.

— Vil De ha'e, Hr. Bai, spurgte Louise. Holder De ogsaa af sødt?

— Om nogen under mig noget, sagde Bai i Klubtonen.

de var forbi Skoven. Louise-Ældst kastede Papiret.

— Gud — lille Louise . . . Frøken Linde med de Øjne . . . hun kunde gerne se det . . .

Frøken Jensen tog Papiret op. Nede i Lommen viklede hun det stille om tre Kager til Bel-ami.

Katinka begyndte at blive træt. Hun sad paa Kødblokken med de opsmøgede Ærmer og saa' paa sit Værk:

— Men det er ingenting mod hjemme — ingenting — naar vi bagte til Jul.

Hun fortalte, hvordan de bagte — hendes Moder og Søstrene og hele Huset . . . Hun lavede Grise af Klejnedejg: Bums — og saa revnede de, naar de kom ned i Fedtet.

Og Brødrene — de gik og tyv-stjal, saa Moderen med den store Sløv maatte værne om Stenkrukken med Brundejg . . .

Og de skrællede Mandler, saa der blev ikke halvtreds af et Pund . . .

Det bankede paa Døren. Det var Huus.

— Her kan ingen komme ind, sagde Katinka ved Døren. Om en Time . . . Kom igen om en Time.

Huus kom frem uden for Vinduet: De kan vente i Haven, sagde Katinka. Hun fik travlt

Det var Skuffen med Kotillonsæskerne og Brudesløret. Hun aabnede Kassen med de gamle Baandstumper. Se, sagde hun: alt det gamle Stads.

Hun tog med Haanden ned i Æsken og rodede Baand og Ordner om som i en Mølle: Det gamle Stads.

Hun søgte igen om Viften:

— Aa — hold mit Slør, sagde hun. Hun lagde Brudesløret og et ægte Sjal over paa Huus' Arm: Der er den, sagde hun. Viften laa paa Skuffebunden.

— Og Deres Tørklæde, sagde hun. Det laa til en Side, pakket i Silkepapir. Hun tog det op.

Huus havde krammet det gullige Brudeslør, saa der var Mærker af det i Bobinettet.

Aftentoget kom, og de gik ud paa Perronen.

— Pyh, sagde den smækre Togfører med de indiskrete Unævnelige, at føre Tog igennem i disse Feriedage ... Forsinket tredive Minutter ...

— Paa Svedning staar 'en, sagde Bai.

Katinka saa' ned ad Vognene. Der stak et forsvedt Hoved ud af hvert Vindu.

— Ja — sagde hun. At de Folk vil rejse! Togføreren gav sig til at le.

stod og smilede og saa' op i den blaa Luft.

— Svært — saa blaat klæ'er den lille Kone, tænkte Togføreren med de fremhævende. Han havde altid Øjnene med sig for hvad der kunde komme til at ligge for langs ad Strækningen.

— Vi skal op Klokken fem, sagde Bai ud i Køkkenet.

— Ja, ja Bai — nu kommer jeg. Katinka skrællede en Smule sort af Pundkagen. Man maa dog være færdig ...

Hun pakkede Pundkagen ind, og hun saa' en sidste Gang til Kurven. Hun aabnede Døren ud til Gaarden og stod og saa' ud. Der oppe murrede Duerne. Det var den eneste Lyd.

Paa Himlen ude mod Vest svandt det sidste blege rødt. Aaen snoede sig bort mellem de dampende Enge.

Hvor hun dog elskede denne Plet ...

Hun lukkede Døren og gik ind.

Bai havde lagt sit Uhr ved det brændende Lys ved Sengen. Han havde villet kontrollere naar hun havde faaet »smølet af«.

Men han var sovet fra det og laa svedende og gav Næselyd fra sig i Skæret af Lyset.

Katinka saa' ud som en ung Pige med sin store, hvide Solhat.

— Saa kommer der Mad fra Kroen, sagde Katinka til Lille-Bentzen.

— Nu kør' vi, sagde Bai. Lille-Bentzen løb ind i Haven og viftede og vinkede.

De kørte et Stykke hen ad en Bivej gennem Markerne. Det var køligt endnu, en munter Sommervind; Kløveren og det fugtige Græs duftede.

— Hvor det er frisk, sagde Katinka.

— Ja, en dejlig Morgen, sagde Huus.

— Dejlig Luft, der vifter. Bai slog lidt til Hestene.

Bai spiste, som havde han ikke set Mad i otte Dage.

— Skaal Huus, sagde han. Godt Selskab.

De snakkede og bød rundt af Krukkerne og spiste.

— Det glider dog, Tik, sagde Bai.

Folk kom forbi paa Vejen og skævede til dem.

— Velbekomme til Maden, sagde de og gik videre.

— Skaal Huus, god Fornøjelse.

— Tak, Fru Bai.

— Det styrkede, sagde Bai. De var paa Vognen igen. Men hed er hun — hva' Marie?

— Ja, sagde Marie, hun glindsede. Hed er 'en.

— Nu naar vi snart Skoven, sagde Huus.

De kørte frem. Derude laa Skovkanten, blaasvøbt i Varmen.

— Mærk, hvor Granerne dufter, sagde Katinka.

De naaede Skovbrynet, og tætte Graner kastede Skygge langt hen over Vejen. De aandede op alle sammen, men de talte ikke, mens de kørte langsomt hen gennem Skoven. Granerne stod fra Vejen ind i lange lige Rader som Mørket lukkede. Og ingen Fugl, ingen Sang, ingen Støj.

— Ja — naar Marie vil kalde . . . De gik hen ad Stien ind i Skoven. Dammen var en Mosesø lidt inde; Træerne strakte store Kroner ud over det mørke Vand.

De havde ikke talt paa Vejen. Nu sad de paa en Bænk foran Søen ved Siden af hinanden.

— Nej, sagde Huus, jeg har aldrig faaet talt om det.

Katinka saa' tavs ud over Vandet.

— Det var min Mo'er, sagde han, som saa gerne saa' det . . . For Fremtidens Skyld.

— Ja, sagde Katinka.

— Og saa blev det . . . et helt Aar . . . til hun gjorde det forbi.

Huus sagde det afbrudt, med lange Pavser, ligesom skamfuldt eller vredt.

— Det er jo saadan, sagde han igen, med Forlovelse og Ægteskab.

En Fugl slog op i Triller derinde i Skoven. Katinka hørte hver Tone i Stilheden.

— Og saa er man fejg oven i Kjøbet og blir i det, sagde Huus igen. Rigtig saa inderlig træg-fejg . . . Dag for Dag.

— Jeg blev i det — Tonen var lav — til hun gjorde det forbi.

— Fordi hun holdt af mig.

Der var blevet en Stilhed. Katinka begyndte at pakke Kurvene, og Huus stod op.

— Ja, sagde Bai, om vi nu gik en Trip oven paa Maden . . . Han tog Frakken paa. Man skal dog hjælpe paa Fordøjelsen.

— Ja, sagde Katinka, I kunde gaa lidt, mens jeg pakker.

Huus og Bai gik hen ad Vejen. Bai gik med Hatten i Haanden og havde det varmt af Heden og den gamle Portvin.

— Ser De der, Huus: der har De Ægteskabet, min Fa'er, sagde han. Saadan er 'et og ikke anderledes.

— Det ka' s'gu ikke nytte — det de allesammen skriver, og som man sidder og tyller i sig i »Læsetasken« om Ægteskabet og Kyskheden og alt det . . . og Troskaben og — »Fordringer«, som de er lige saa stive i som gamle Linde i »Fadervor«.

— Det er jo meget godt sagt, og det lyder jo net — og det gi'r de Folk noget at skrive om. Men ser De: det berører ikke Sagen, ser De, Huus . . .

Han standsede og slog ud med Straahatten foran Huus:

— Nu saa' De jo: jeg har Lyst — og Katinka vil ikke . . . dejlig Sommerdag, hvor

— Ja, sagde han, han ka' sagtens le — han staar udenfor 'et.

Lidt efter sov Bai under den store Eg med Næsen i Vejret og Hatten liggende paa Maven.

— Nu skal De sove, Huus, sagde Katinka.

— Ja—a, sagde Huus. De sad hver paa sin Side af Egestammen.

Katinka havde taget Straahatten af og lænede Hovedet mod Træet. Hun sad og saa' op i Egen. Helt, helt oppe i Kronen faldt Solstraalerne ind som dryppende Gulddraaber i det grønne . . . Og Fuglene sang inde i Underskoven.

— Hvor her er smukt, hviskede hun og bøjede Hovedet frem.

— Ja — her er smukt . . . hviskede Huus igen. Han sad med Armene om sine Knæ og stirrede op i Kronen.

Det var saa stille. De hørte begge Bais Aandedrag; et summende Insekt, som de fulgte med Blikket op mod Kronens grønne; og Fuglene, der kvidrede, saa nær, saa fjernere.

— Sover De? hviskede Katinka.

— Ja, sagde Huus.

De sad igen. Huus lyttede, rejste sig saa varsomt og gik frem: Ja — hun sov. Hun

— Dejlig Kage, sagde han.

— Det er Huus' Kage, sagde Katinka.

— Naa — ja, sagde Bai. Naar vi andre bare maa fortære den ...

Efter Kaffen kørte de. Bai var træt af at have Tømmerne, og han tog Huus' Plads paa Bagsædet hos Katinka. De var en Smule døsige allesammen — den hede Sommersol stod paa, og Støv var der ogsaa paa Vejen —; Katinka sad og saa' paa Huus' Nakke, bred og dygtig brun af Solen. —

I Hotelgaarden var der tæt med fraspændte, forladte Vogne. Koner og Piger, som lige var kommet af Agestolene, rystede Skørterne og fik glattet sig. Til Kælderstuen var alle Vinduerne slaaet op; Kagepunchen gik rigeligt rundt til Kortenspillet. Et fistelstemmet Klavér havde travlt med »min Valdemar« i Salslængen bag de nedrullede Gardiner.

— Det er en af Agnes', sagde Katinka.

— Det er Nattergalene, sagde Bai. Iaften maa vi ind og høre, hvordan de kvidrer.

Katinka holdt sig tæt til Salslængen, da de gik. Men man saa' ingenting.

— Inte kikke, sagde Bai, Entré ved Kassen ...

Pigerne gik Arm i Arm, i lange Rader med stive Ansigter, forbi Karlene, som »saa' sig dem ud« staaende i Klump foran Teltene, med Piber, og Hænderne gravet ned i Buksełommerne.

En Karl gik frem.

— Goddag, Mari, sagde han. Og Mari rakte ham Spidsen af Fingrene: Goddag, Søren, sagde hun. Og hele Pigerækken standsede og ventede.

Søren stod lidt foran Mari og saa' først paa sin Pibe og saa paa sine Støvler: Farvel, Mari, sagde han.

-- Farvel, Søren.

Og Søren gik tilbage til sin Kreds, og Pigeraden lukkede sig igen, og de gik videre med indsnærpede Munde.

— Satan til Manér, sagde Bai, at spærre Gaden.

Konerne sankede sig i Klumper og stod med bedrøvelige Ansigter, som var de til Lig, og mønstrede hinanden. Naar de talte, hviskede de uhørligt, som om de ikke rigtig kunde aabne Munden, og naar de havde sagt to Ord, stod de igen tavse og saa' stille fornærmede ud.

Man kom ikke frem. Jeg bruger Albuerne

Han begyndte at gylpe oppe paa sit Stillads og trække Silkepapirsstrimler ud af sin Hals, mens han blev rød i Hovedet, som han skulde faa et Tilfælde.

— Luftens Dronning — for ti Øre —

I Verdens største Arena stod Pjerrot paa Hovedet over Trommen og dunkede Trommeskindet med sin Hjærneskal ...

Karussellerne gik til Horn og Lirekasser...

— Mine Damer — Luftens Dronning ... Luftens Dronning — ti Øre.

Der var stegende Sol og Honningkage-Duft og skubbende Stimmel og Støj.

— Hvor det er dejligt, sagde Katinka. Hun saa op til Huus og skruttede sig ganske lidt, som en Kattekilling i Hede.

— Det er Konen, sagde hun.

— Hvem? sagde Huus.

— Hun, der vaskede.

Det var Luftens Dronning, der entrede op ad Trappen med lyserøde Ben i Snørestøvler og bredt vrikkende Derrière.

— Miss Flora — Luftens Dronning saa kaldet — ti Øre.

Luftens Dronning var med Vifte, som hun haandterede som Figenblad; hun gnaskede Blommer, før hun skulde ind og gaa tilvejrs.

— Skal vi derind, sagde Katinka.

— Tik, raabte Bai. Han vilde se »Slang damen«. De arbejdede sig frem gennem Træn selen og kom forbi en Karussel. Marie kørt paa Løve, halvt paa Skødet af en Kavalleris

Katinka vilde ogsaa op at køre. Bai sagd Tak til at gi'e Penge for at faa Kallun vendt. Katinka fik en Inderhest ved Siden Huus. De begyndte at køre, langsomt o hurtigere. Hun nikkede til Bai og lo ad al de Ansigter, som drejede rundt.

— Sikken Stimmel, sagde hun. Man sa bort over alle Hovederne.

De kørte anden Gang. Grib Ringen, sagd Katinka og bøjede sig frem over Huus.

— Pas dog paa, sagde han og tog o hende.

Katinka smilede og bøjede sig tilbage. A sigterne begyndte at svømme ud for hend Det var blot noget sort noget — sort og hvi — som blev ved at dreje rundt.

Hun blev ved at smile, mens hun lukke Øjnene.

Det var, som Markedslarmen og Musike og Stemmerne og Hornene, der skingred brød sammen til én Brusen i hendes Øre mens alt gyngede sagte.

Hun aabnede Øjnene lidt: Jeg ser ingenting, sagde hun og lukkede dem igen.

Det ringede og begyndte at gaa sagtere: Endnu en Gang, sagde hun. De kørte igen. Huus havde rakt sig indad — hun vidste ikke, hun støttede sig til hans Skulder. Grib den, sagde hun, de fløj Ringen forbi, og hun lo ind i hans Ansigt.

Hun sad med halvaabne Øjne og saa' ind i Kredsen. Det var, som om alle Ansigterne var trukket paa en Snor.

Hun kendte, svimmel, Marie — hun var kommet op igen — i Vogn — med sin Kavallerist . . .

Hun sad paa hans Knæ . . .

Hvor hun saa' ud — saa daanefærdig . . .

Og alle de andre — saa de laa hen — som halvdøde — ind til Karlene . . .

Katinka rettede sig pludseligt op: alt Blodet var gaaet hende til Hovedet. Karussellen holdt.

— Kom, sagde hun. Hun stod ned af Hesten.

Bai stod ved Ringpælen; Katinka tog hans Haand: Man bliver svimmel, sagde hun og traadte ned paa Jorden. Hun var ganske bleg af den megen Køren rundt.

— Huus, tag Tik, sagde Bai. Jeg er Fyrtaarn. Han kneb Marie i Armen, hun kom ned af Karussellen med sin Kavallerist.

Marie var flov ved at se Herskabet og strittede til den blaa.

— Brillant, saa hun skær 'en, sagde Bai, som satte i Vej.

— Det er lige her, sagde Katinka. Huus bød hende sin Arm.

Slangedamen Frøken Theodora viste sine dorske Dyr frem ved Siden af Karussellen. Det var nogle fede Slimedyr, som hun tog ud af en Kasse med Uldtæpper. Frøken Theodora kildede dem under Halen for at faa dem lidt livligere.

— De fordøjer, Frøken, sagde Bai i Klubtonen.

— Hva' gør de, sagde Frøken Theodora. Tror De ikke, Dyrene er levende? Frøken Theodora tog Fordøjelsen som en Fornærmelse.

Hun slog Slangen om Halsen og kradsede den i Hovedet, saa den aabnede Gabet og drev det til en Hvislen.

Frøken Theodora kaldte den sin Kæleunge og gemte den inde paa Brystet. Frøken Theodora var af Kæmpedameomfang og i Pagedragt.

Slangen lod stille sin Hale daske mellem Frøkenens Knæ. Nussedyr, sagde Frøken Theodora.

— Kom, sagde Katinka, det er ækelt. Hun havde taget Huus' Arm i Væmmelsen.

— Ja — sagde Ejeren, han tog det for Angst og var smigret: Svære Bæster, lille Dame . . . Men hun har gjort det med Løver . . .

Katinka var ude:

— At man kan gøre saadan no'et, sagde hun; det rystede gennem hende.

— Ja, sagde Bai og følte sagkyndig rundt. Ejeren havde opfordret »den Herre« til at overbevise sig om, at Dyrene virkelig bevægede sig »saa godt som paa det blottede Legeme«.

— Ja, sagde Bai, Kød er det . . .

»Slangedamen Frøken Theodora« smilede forsonet, mens hun lagde sine »Nussedyr« i Kasse.

— Ja, sagde Ejeren, hun har gjort det med Løver, min Herre.

— I otte Aar, sagde Frøken Theodora.

Huus og Katinka var henne over Torvet. Det begyndte at mørkne saa smaat, og alle Udraaberne hylede omkap med Fortvivlelsens Iver paa Stilladserne.

— Nedsat Pris — nedsat Pris — min Dame,

Bai kom til og købte ogsaa.

Huus havde købt Katinka en lille japanesisk Bakke i Markedsgave. Hun gav ham en Honningkage.

— Hva', sagde Bai. Gi'er du Huus Honningkage . . . Gi' ham et Hjerte . . .

— Madam, raabte han op. Et Hjerte her . . .

— Et Hjerte — min Herre — med Vers . . .

— Bai, sagde Katinka . . .

— Vi faar en Byge, sagde Huus bagved dem.

— Satan heller. Bai vendte sig fra Disken.

De første Draaber faldt: Det bli'r en Skylle, sagde Bai.

— Der er Ly i Panoramaet, sagde Huus.

— Ja. Katinka tog Bais Arm. Kom, sagde hun.

Der var en Renden til alle Porte. Koner og Piger slog Skørterne over Hovedet og løb af med Lommetørklæderne i Firkant over de nye Hatte.

— Hej, hej, sagde Bai, nu kommer s'gu Klokkerne frem.

Pigerne stod rundt i Portene, blaastrømpede og med de islandske Uldklokker om Stolperne.

De Handlende halede Varer ind og svor

Katinka blev siddende. Hun følte sig som nyfødt herinde, alene med Huus i Stilheden, under den faldende Regn.

— De spiller ikke, sagde hun.

— Nej — for Regnen . . .

De hørte begge efter Regnens Fald.

— Den Støj, der dog var, sagde hun.

Katinka vilde helst være blevet siddende der, stille og have lyttet efter Regnen. Men hun rejste sig dog: Er det Italien, sagde hun.

— Han sagde det.

Hun saa' ind af en Glug: Ja, sagde hun, det er Italien.

Der var kunstigt Lys derinde foran Billederne, de straalede i stærke Farver.

— Hvor det er smukt . . .

— Det er Golfen, sagde Huus, ved Neapel.

Billedet var ikke slet. Blinkende Sol laa over Golf og Strand og Stad. Baade fløj hen over Vandets Blaa.

— Neapel, sagde Katinka sagtere.

Hun blev ved at se ind. Huus saa' i Gluggen ved Siden af det samme Billede.

— Har De været der?

— Ja — to Maaneder.

— At sejle d e r, sagde Katinka.

— Ja — til Sorrento . . .

Skoven og Tjørnehækkene duftede, efter Regnen.

Solen gik ned, og henne ved Skovindgangen tændte man de kulørte Lamper paa Æreporten. Karlene drev af med Pigerne om Livet.

Alle Bænkene langs Vejen var fulde. I ømme Stillinger sad de og kæredes forborgent.

De begyndte at høre Musiken fra Dansepladsen og den summende Lyd af de mange Stemmer.

— Nu skal vi træde Dansen, sagde Bai.

Udenfor Danseestraden var der fuldt af halvvoksne Knøse og Piger, som saa' til ind

over Rækværket. Inde paa Gulvet stamp de Trippevals, saa det drønede.

— Kom, Tik, sagde Bai, vi aabner Bal

Bai dansede voldsomt og blev ved ud ind mellem Parrene.

— Bai dog, sagde Katinka. Hun aandeløs.

— Man kan svinge den endnu, sagde I Han dansede forkert i Vrikketakt.

— Bai dog . . .

— Man ka' faa hende varm endnu, sag Bai. De kom hen til Huus.

— Nu maa man holde sig i Øvelsen, sag han og slog Hælene sammen som paa Kl ballerne, og røre Damerne.

Katinka følte sig saa trykket ved Bai.

— Bai er saa kaad, sagde hun, da han gaaet.

— Vil De danse en Gang med mig, sagde Hu

— Ja — om lidt — lad os vente lidt .

De saa' Bai vrikke løs med en fyldig Bon pige i Fløjelsliv.

— Lad os gaa lidt, sagde Katinka.

De gik ud af Estraden, et Stykke hen Vejen, hvor Musiken var døet hen.

Katinka satte sig: Sæt Dem, sagde h Man bli'r saa træt.

Der var saa stille i Skoven. Kun et Par løsrevne Toner kom nu og da hen imod dem. De sad tavse. Huus rodede med en Pind i Jorden.

— Hvor er hun nu? spurgte Katinka med ét. Hun sad og saa' ned for sig.

— Hun?

— Ja — — Deres — Forlovede . . .

— Hun er gift — Gud ske Lov . . .

— Gud ske Lov?

— Ja — man synes dog altid, man havde et Ansvar — naar hun nu, der, sad hen . . .

— Det kunde De da ikke gøre for . . .

Katinka tav lidt: Om hun holdt af Dem.

— Hun holdt af mig, sagde Huus — det véd jeg nu.

Katinka rejste sig. Har hun Børn? sagde hun, de var atter et Stykke henad Vejen.

— Ja — en lille Dreng.

De talte ikke mer, før de kom til Estraden. Skal vi saa danse, sagde Katinka.

De smaa Lygter var tændt rundtom og gav kun sparsomt Lys ned over Bænkene langs Siden. Parrene svingede ud i Lyset og igen tilbage i Mørket; inde paa Gulvet var det hele noget uroligt sort noget, der gled ud og ind.

Huus og Katinka begyndte at danse. Huus

dansede roligt, førte sikkert. Det var Katinka, som kom hun til Hvile her i hans Arm.

Hun hørte det altsammen — Musik og Stemmer og Trampen — som noget ganske fjernt, følte kun, at han førte hende saa sikkert, ud og ind.

Huus blev ved at danse paa den samme stille Maade. Katinka mærkede sit Hjerte banke, og at hendes Kinder brændte. Men hun bad ham ikke holde op og talte ikke.

De blev ved at danse.

— Ser man Himlen, sagde Katinka pludseligt.

— Nej, sagde Huus, Træerne skygger.

— Saa Træerne skygger, hviskede Katinka.

De dansede.

— Huus, sagde hun; hun saa' op paa ham og vidste ikke, hvorfor hendes Øjne blev fulde af Taarer, jeg er træt.

Huus stansede og værnede om hende med Armen gennem Trængselen.

— Vi morer os, sagde Bai. Han snurrede forbi dem ved Indgangen.

De traadte ned ad Trinet; hen ad en Sti.

Det var ganske mørkt mellem Træerne; det var, som det var blevet hedere igen efter Regnen, og de blomstrende Tjørne sendte en gennemtrængende Duft imod dem.

Rundt mellem Træer og Underskov hviskede og rørte det sig, og omslyngede Par gemte sig paa Bænkene i Mørket.

— Huus, Bai venter os vist, sagde Katinka, — kom.

De vendte om.

— Ja, sagde Bai, saa gaar vi hen til Skrigepotterne. Der er nogle »Sangerinder« herhenne i Pavillonen — nette Piger, siger de...

— Jeg skal bare først trippe Afsked med den lille Landdame derhenne . . .

— Sving De Katinka en Gang, Huus. At hun ikke sidder stille.

Huus lagde Armen om Katinka, og de dansede igen.

Katinka vidste ikke, om de havde danset en Minut eller en Time, da de gik gennem Skoven hen imod Pavillonen.

Fem Damer sang imod dem fra Døren. De slog med Kvastestøvlerne og holdt to Fingre ind mod Hjertet:

— Her komme vi
det glade Kompagni
Mod Mandens Tyranni . . .

— Her er en hyggelig Krog, sagde Bai. Her ka' vi se Damerne . . .

De satte sig. Man saa' knap Ansigterne

rundtom for Røg og Dunst. De fem Damer sang om Bajonetter og Uforfærdethed. Da de var færdige, drak de Punsch og koketterede ved at putte Rosenblade ind under Brystudskæringen og fnise bag nogle sjadskede Vifter.

— Nette Piger, sagde Bai.

Katinka hørte knap; Huus sad med Hovedet i Hænderne og stirrede paa det snavsede Gulv.

En lille Pianist, der lignede en Græshoppe, sprang over et Klaver, som om han vilde spille med sin tynde Næse.

Damerne skændtes om, »hvem der skulde« . . .

— Det er dig, Julie, blev der hvisket arrigt bag Vifterne. Det véd Gud — det er Julie.

— Skorstensfejeren, sagde Julie højt ud over Folk.

— Den er forbudt — skreg et Par Damer bag Vifterne ned til Pianisten — Sørensen, hun synger, hvad der er forbudt.

Nede i Salen slog de med Glassene.

— Pyh — fordi Josefine ikke ka' synge den.

Damen Julie sang »Skorstensfejeren«:

> Skorstensfejeren August —
> Har til Vaabenskjold en Kost . . .

Bai dundrede, saa han var nær ved at slaa Toddyglassene sønder:

— Hva' si'er du, Tik, sagde han.

Katinka fo'r sammen, hun havde slet ikke hørt efter. Jo, sagde hun.

— Kvik, sagde Bai, kvik. Han klappede igen.

— Romancesangerinden Frøken Mathilde Nielsen, raabte Frøken Julie.

Romancesangerinden Frøken Mathilde Nielsen var langskørtet og højtidelig. De andre Damer sagde: Mathilde har Stemme. Mathilde var faldet som Barn og havde flækket Næsen.

Hun lagde straks under Forspillet Haanden paa Hjertet.

Det var Sangen om Sorrent.

Hvor den høje og dunkle Pinie
Laaner Skygge til Bondens Vigne,
Hvor ved Golfen Orangelunden
Dufter liflig i Aftenstunden;
Hvor ved Stranden Baaden gynger,
Hvor i Byen glade Klynger
Gaar i Dansen, mens de synger,
Synger højt Madonnas Pris.
Aldrig, aldrig, jeg forgjetter
Disse Dale, disse Sletter,
Disse maaneklare Nætter,
Napoli — dit Paradis.

Frøken Mathilde Nielsen sang sentimentalt med lange, tremolerende Toner.

Da Sangen var endt, applavderede »Damerne« ved at slaa med Viften i de flade Hænder.

— Tror du, her er Spøgelser, sagde Bai. Han aabnede Sidelaagen.

De gik ind. Katinka tog Huus' Arm i Laagen. Kirkegaarden laa i Dæmringen som en stor Have. Roser og Buksbomhække og Jasminer og Linde duftede tungt, og graa og hvide Sten ragede op mellem Hækkene.

Katinka tog saa fast om Huus' Arm, mens de gik.

Bai gik i Forvejen. Han travede langs Busketterne og slog ud med Armene, som om han vilde jage Høns op.

Katinka stansede: Se dog.

Der var hugget ud gennem Træerne, saa man saa' ned over Markerne til Fjorden. Dæmringen svævede som et Slør over det dunkelblanke Vandspejl, stille og drømmende.

Der var tyst, som om Livet var døet ud under den duftfyldte Luft . . . . Ubevægelige stod de tæt ind til hinanden.

Langsomt gik de videre. Katinka stansede af og til og læste stille Indskrifterne paa Stenene, der lyste frem i Dæmringen. Hun læste dem, Navne og Aar, med sagte og skælvende Stemme:

— Elsket og savnet.

— Elsket ud over Graven.

— Kærlighed er Lovens Fylde.

Hun traadte nærmere og løftede Hængepilens Grene: hun vilde læse Navnet paa Stenen.

Saa raslede det bag Pilen.

— Huus, sagde hun og tog krampagtigt om hans Arm.

Noget satte flygtende ud over Gærdet . . .

— Det var et Par Mennesker, sagde Huus.

— Hvor jeg blev bange, sagde Katinka, hun holdt Hænderne for Brystet.

Hun blev ved at gaa tæt ind til ham, mens hendes Hjerte bankede.

De talte ikke mer. Det raslede i Busketterne nu og da, og Katinka fo'r sammen.

— Min lille Ven, min lille Ven, hviskede Huus som til et Barn. Katinkas Haand skælvede under hans.

Bai stod ved Enden af Gangen.

— Er I der, sagde han.

Han aabnede Laagen. Den klappede til i Jernhængslet efter dem.

Ude i Alléen tog Bai Huus til Side:

— Det er s'gu dog en Skandale, sagde han . . . at det skal eksistere — en Vanhelligelse af det hellige Sted . . . Kiær havde jo sagt mig det . . . hvordan det var — med de Røvere . . .

— Men jeg troede s'gu ikke, at det var muligt . . .

— Ikke en Gang at ha'e Følelse for Døden — — Dødens Have — føj for Satan . . .

— Man ka', Fanden ta'e mig, ikke en Gang være i Fred paa Bænkene . . .

Huus kunde have slaaet ham.

— — —

De kom ned gennem Gaderne. Teltene stod lukkede og øde. Hist og her sankede en Handlende sine Varer sammen ved en ensom Lygte.

Værtshuslarm trængte ud i Gaden. Søvnige og duknakkede drev man parvis hjem.

I Hotelporten kom Marie til Syne. Hun var søvndrukken og mat.

Katinka ventede ved Vognen. Rundtom

blev der spændt for og kørt afsted. »Natt
galene« sang højt ud i Gaarden.

De kom til Sæde. Bai vilde køre og
med Marie.

Oh du — min Valdemar!
Jeg elsker dig . . .

— De holder ud, sagde Bai.

De kørte gennem Natten; forbi Skov
frem over de flade Marker.

Marie hang sovende, krumbøjet over Kur
i sit Skød. Huus og Katinka sad tavse,
rende ud i Egnen. Nu og da talte Bai.

— Hoho — mine Dyr —

— Naa — saa langsomt —

Og der blev stille som før.

Bai vilde ha'e »en Opmuntring« og
purret til Marie, til hun fandt en Portvinsflas

— Vil I ha'e? sagde han.

— Nej — tak, sagde Huus.

— Det er s'gu Uret, Bai tog Flasken
Munden. En Mave maa ha'e no'et mod Na
luften.

Bai tog en Slurk til. Det lærer man i I
ten, sagde han.

Han begyndte at tale om Prøjserne
Krigen.

— Godmodige Folk, sagde han, ta'et

for én — svære Ædere — svære Ædedolke — men gode Hjerter — rigtig gode Hjerter — én for én — men i Korpset — Satan staa i dem . . .

Ingen svarede. Marie nikkede igen.

Katinka ønskede blot, at han dog vilde tie.

— Men svære Ædere, sagde Bai igen.

Han begyndte at blive patriotisk og talte om gamle Danmark og et blodigt Banner. Saa faldt han hen i tavse Betragtninger, da ingen svarede.

Man hørte kun Hestenes Larm i Seletøjet. Nu og da galede en Hane over Markerne.

— Tag Sjalet paa, sagde Huus, det er koldt.

Varsomt lagde han det blaa Sjal om Katinkas Skulder.

Lidt efter lidt gryede Dagen over Markerne.

— — —

— Der gi'es vel Frokost, sagde Bai. De var hjemme og stod utidige paa Trappen i den graa Morgen.

— Ja, hvis du vil, sagde Katinka.

Men Huus maatte hjem. Det var den høje Tid.

— Naa — sagde Bai — som De vil, han gabede og gik ind. Marie var slæbt af med Kurvene.

Huus og Katinka blev alene. Hun lænede sig til Dørstolpen. De tav lidt.

— Saa Tak for idag, sagde hun. Det kom sagte og usikkert.

— Som om det ikke var mig, der skulde takke. Det kom som et Udbrud, og i et Nu havde Huus grebet hendes Haand og kysset den to Gange, tre Gange, med hede Læber.

Og var til Vogns og borte.

— Hva' Pokker tog ham, sagde Bai og kom ud. Er han væk?

Katinka stod paa samme Plet: Ja, sagde hun, han kørte.

Hun støttede sig til Døren og gik stille ind.

— — —

Katinka sad ved det aabne Vindue. Dagen var brudt frem. Lærker og alle Fugle jublede over den vide Egn. Der var fuldt af Sang og Sol og Kvidren over de sommerlige Marker.

IV

Lænkehunden sov i den hede Gaard og lod sig ikke vække. Et Par skurede Bøtter var stillede til Tørring i Solen.

Katinka aabnede Gangdøren; man hørte kun Fluernes Summen gennem de lyse, kølige Stuer.

Hun gik ind gennem Havestuen ud i Haven. Der var ikke et Menneske og ganske tyst. Paa Krocketplænen laa Kugler og Køller forladte. Rosenbuskene hang i Heden.

— Er det Dem, lille Fru Bai. Det kom halvsagte fra Lysthuset og Fru Linde nikkede: Ja, Linde læser jo Præken.

— De er ude i Baghaven allesammen — Kiærs kom jo, et helt Læs med deres Frem-

mede ... Og det er jo ubelejligt, naar Linde læser Præken ...

— Er Kiærs her? sagde Katinka.

— Ja ... de kom her til Kaffe — — de er i Baghaven — og den ny Doktor ogsaa ... Og De, som har været til Marked ... Huus fortalte om det.

— Ja — det var en dejlig Dag, sagde Katinka. Hun havde ondt ved at faa Ordene frem, saadan bankede hendes Hjærte.

Gamle Pastor Linde kom frem i Havedøren. Han havde Lommetørklæde om Hovedet. Lommetørklæderne kom frem hver Fredag Aften, naar Pastor Linde begyndte at læse paa sin Præken.

— Er det lille Fru Katinka, sagde han. Og De har det godt?

Gamle Pastor kom hen i Lysthusdøren. Han vilde høre om Markedet.

Katinka vidste knap hvad hun selv sagde. Mens hun talte følte hun blot en pludselig ubeskrivelig Længsel efter Huus.

— Ja — han er rigtig et godt Menneske, sagde Fru Linde, da Katinka havde talt noget; og Katinka blev blussende rød.

— Ja, sagde gamle Pastor, et rart Menneske.

Han tog Lommetørklædet af og lagde det

paa Lysthusbordet foran sig. Han blev ved at spørge om Markedet: Vore Folk kom hjem henad Morgen, sagde han.

— En Gang ska' de jo more sig ... Gamle Pastor smaasnakker, og Katinka svarer uden at have forstaaet et Ord.

— Lille Linde — din Præken ...

— Ja ... lille Mo'er — Ja, lille Frue, siger han, det er allerede blevet Lørdag idag.

Gamle Pastor sjokker af med Lommetørklædet i Haanden.

— Vil De ikke ned til de andre, lille Fru Bai, siger Fru Linde ...

— Hvis jeg ikke kan hjælpe ... med noget ...

— Ellers Tak ... jeg gi'r dem bare, hvad jeg har ... lidt Ærter og Skinke ...

Katinka rejste sig.

— Gaa gennem Gaarden, sagde Fru Linde.

Katinka havde ikke set Huus i tre Dage siden Markedet; hvor hun dog havde ventet og haabet, og frygtet hvad hun haabede. Nu skulde hun se ham.

Latter og Støj slog fra Baghaven langt ud over Marken. Katinka aabnede Laagen og gik ind.

— Den dejlige kommer, raabte Agnes. De legede Enke paa den store Plæne.

Katinka havde kun set Huus, han stod der midt i Klyngen. Hvor han var bleg og saa' sorgmodig ud.

Katinka tænkte: han har været søvnløs ligesom jeg. Og hun smilede til ham frygtsomt, med let bøjet Hoved som en ung Pige.

Hun fik Agnes og de kom til at staa foran Huus.

— Aa, pyt, sagde Agnes til Huus, man kender det: De har naturligvis haft Tømmermænd ... Derfor har De været usynlig i tre Dage ...

— Og vi har ventet Dem ...

— Igaar vilde Fru Bai slet ikke lade os faa Kaffen, fordi vi skulde vente paa Dem.

Katinka saa' ned i Jorden, men hun stansede ikke Agnes. Det var hende, som hun selv fik ham sagt, hvorledes hun havde ventet ham.

— Og er det saa en Opførsel, naar man skal staa Fadder til et Par ægte Kropduer, sagde Agnes.

De to andre fik ikke sagt et Ord. Men Katinka følte Huus' Blik paa sig, og hun blev staaende med bøjet Hoved foran ham.

De blev ved at lege Trold og Enke. Hun

saa' kun ham. De vekslede kun Legens Ord med halvsagte Stemme. Ingen af dem vilde have kunnet tale helt højt.

Katinka vidste ikke, at hendes Hænder i Legen dvælede i hans og slap dem tøvende.

Der skulde dækkes til Aften i Lysthuset. Gamle Pastor og Pastor Andersen kom med Louise-Ældst og Lille-Jensen.

— Naa, sagde Agnes, saa fik de da endelig Lugt paa Skinken.

Før de kom til Bords havde Louise-Ældst allerede sjippet foran den nye Doktor og vist sin »Skønhed«.

Da alle var kommen til Sæde i Lysthuset, raabte Gamle Linde ud af Døren: Om der ikke var glemt et Par paa Kærlighedsbænken.

»Kærlighedsbænken« var en gammel mør Bænk mellem to Træer nede ved Dammen.

— Der er saa rart mørkt, sagde Fru Linde.

— I gamle Dage, sagde Fru Linde, da Sønnerne sværmede — da kom der altid et Par dernede fra — det vil sige — hver sin Vej her om Lysthuset ... ja — de Dage ...

»Kærlighedsbænken« var Fru Lindes bedste Tema.

— Ja — ja — Linde — der er nogle blevne lykkelige, sagde hun.

Hun begyndte at tælle op alle dem, som var blevet forlovede i Præstegaarden. Den og den og den ... Det blev en almindelig glad Snakken over hele Bordet om al den Forelskelse og Forlovelse ...

— Ja — — den Sommer, da baade Rikard og Hans Beck blev forlovede ...

— Agnes vidste da, hun havde altid raslet med Laasene, for hun aabnede Dørene ...

— Og Nøddegangen da — — —

— Naa — ja, man kunde komme til Forstyrrelse ...

— Der raslede altid noget afsted mellem Grenene ...

— Frøken Horten havde et slemt, gult Skørt ... det skinnede ...

— Ja, siger gamle Pastor, man maa jo vogte sig for de stærke Farver ...

— Men der er dejligt i Nøddegangen, plumper det ud af en ung Pige.

Og der bliver en Latter, saa de kaster sig frem over Bordet.

— Linde, Linde, raaber Fru Linde, husk, det er Lørdag ... Gamle Pastor lér, saa han faar Hoste.

— Men det havde virkelig været, som hørte man en evig Kyssen i alle Kroge ...

— Ja, ja, siger Fru Linde, som tager det praktisk, de er kommen meget godt an ...

— Skaal, lille Fru Katinka, ska' vi drikke, vi gamle, siger Pastoren.

Katinka fór sammen: Tak ...

Der blev talt om et ungt Par ... det sidste fra Kærligheds-Bænken. De havde allerede faaet en Dreng.

— Var det en Dreng, de havde faaet...

— Ja — en dejlig Dreng.

— Otte Pund, sagde Fru Linde.

— Og et Hjem —

— Som var det blæst ...

— Og en Kurren — det var Hvedebrøds-dagene endnu.

De var færdige med at spise, og Fru Linde gjorde Tegn til Pastoren.

— Ja, ja, siger gamle Pastor, siger vi saa Skaal til Mo'er.

— Tak for Mad.

Alle rejste sig, og der blev en Summen ud i Haven. Katinka lænede sig mod Væggen; det var som Støj og Tale derude var saa langt borte og hun saa' kun Huss' blege, bevægede Ansigt, hans elskede Ansigt.

Et Par Piger kom for at tage af Bordet, og Katinka gik ud i Haven. De skulde lege

Skjul. Agnes var i Gang med »Elle—tælle ... Ni—ti« ...

Gamle Pastor sagde Godnat. Det er jo Lordag, sagde han. Han mødte Bai oppe ved Laagen: Godaften — Stationsforstander ... ja, jeg maa til min Præken ...

Louise-Ældst stod ved den store Jasminbusk. Der blev en Flyven og en Gemmen bag alle Buske.

— Hun sér, hun sér, raabte én, som fór forbi Jasminbusken.

Og saa blev der stille.

— Jeg kommer.

Katinka gik ind i Lysthuset. Hun lukkede Døren efter sig: hun var saa træt. Og alle Ordene fra Bordet havde ligesom lagt sig om hende som en stor og hjælpeløs Smerte.

Hun sad saadan stille, da Døren blev aabnet og lukket:

— Huus ...

— Katinka — Katinka dog ... Det lød fortvivlet og i Graad; og han rev hendes Hænder til sig og kyssede dem og kyssede, mens han laa ned for hendes Fødder.

— Ja, min Ven — ja, min Ven.

Katinka løsnede sine Hænder og støttede

sig et Nu til hans Skulder, mens han knælede: Ja, Huus, ja.

Taarerne løb ned over hendes Kinder. Saa ubeskriveligt ømt lod hun Haanden glide gennem den hulkendes Haar:

— Aa — kære Huus — Tiden vil mildne dette her ... De ...

— Naar De — hun tog Hænderne bort fra hans Haar og støttede sig til Bordet — nu rejser ... og vi ikke ses mere ...

— Ikke ses mere ...

— Ja — Huus — — saadan som det jo maa være ...

— Men jeg vil altid huske Dem — bestandig og altid ...

Hun talte saa mildt, med tusind sorgfulde Kærtegn i sin Stemme: Katinka, sagde Huus, han løftede Ansigtet, der var badet i Graad.

Katinka saa' ned paa hans Ansigt, hvor hun

elskede hvert Træk. Øjnene, Munden, hans Pande — som hun aldrig mere skulde se; aldrig mere være ham nær.

Hun gik et Skridt som for at gaa. Saa vendte hun om mod Huus, der stod ved Bordet.

Kys mig, sagde hun og lagde Hovedet ind til hans Bryst.

Han tog hendes Hoved mellem sine Hænder og hviskede under Kys bestandig hendes Navn.

— — Ude i Haven fløj og fór de. Louise-Ældst styrtede gennem Nøddegangen efter den nye Doktor, saa hun nær havde revet Bai og Kiær over Ende i Gangen.

— Ja — vi var til Marked, sagde Bai, gemytlig Dag ... Saa' et Par kvikke Pi'er i Skoven — flinke Pi'er i Støvlerne ...

— Formelig Pust, gamle Kiær ...

— Huus sagde det, siger Kiær.

— Huus, Bai stanser og taler halvdæmpet, Huus — hvad sagde jeg? Aa, det Menneske forstaar sig s'gu ikke no'et paa Fruentimmer ...

— Han sad saa genert som en pillet Kylling og saa' paa »Nattergalene« ... en ren Ynk, gamle Kiær, at se paa — den rene Ynk — —

Louise-Ældst faldt om i den nye Doktors Arme oppe foran Jasminbusken.

Det begyndte at skumre. Rundt om i Haven drev Par og Par. Et Navn blev raabt højt ned gennem Gangen: Ja—a, lod det saa fra Egnen om Dammen.

Og saa, mens Helligaftenklokkerne klang, blev alt mere stille. Tavse drev man sammen til den store Græsbænk, og der taltes kort og dæmpet.

Katinka sad ved Siden af Agnes. Præstefrøkenen kælede altid »for den dejlige Kone.«

— Syng lidt, Frøken Emma, sagde Agnes.

En lille Dame begyndte at synge, mens de sad rundtom paa Græsbænken. Det var Sangen om Hr. Peder, der kasted Runer over Spange. Alle de unge Piger faldt ind i Omkvædet.

Agnes vuggede den dejlige Kone sagte frem og tilbage mens hun sang:

Fagre Ord
Skaber kort min Glæde,
Fagre Ord
Volde tit vi græde.
Fagre Ord.

Og der blev stille igen.

De sang Sang efter Sang, saa én Stemme, saa faldt flere ind.

Katinka blev siddende hos Agnes, tavs ind til hende.

— Syng med, dejlige Kone, sagde Agnes og bøjede Ansigtet ned mod Katinka.

Det var blevet helt Aften. Buskene rundt om stod som store Skygger. Og efter den hede Dag var Luften dugfrisk og fuld af Duft.

En Herre talte til Huus, og han svarede. Katinka hørte hans Stemme.

— »Marianne« er saa kon, sagde Froken Emma.

— Ja ... »Marianne«.

Agnes og Frøken Emma sang: Bliv dog siddende, sagde Agnes til Katinka.

Under Gravens Græstørv sover
Stakkels Marianna —
Kommer Piger: græder over
Stakkels Marianna.

— — —

Slangen sig om Hjærtet snoede,
Fred ej mer paa Jorden boede,
Stakkels Marianna ...

— Fryser den dejlige Kone?

— Vi skal vel hjem sagde Katinka.

Hun rejste sig: Det er vist sent, sagde hun.

— — —

De var ude af Haven. Hun havde sagt ham Farvel.

Hun havde set hans Ansigt, sørgmodigt og blegt, mens han bojede sig hastigt ned over hende. Hun havde folt hans Haandtryk, krampagtigt, saa det smertede, og hørt Bais:

— Djø's, Huus, vi ses.

Og hastigt, mens hun tvang sig til at le ad noget, hun ikke havde hørt, gav hun Haanden

rundt til alle; og Agnes tog hende om Livet og løb med hende op til Havelaagen — —

Den klappede to Gange og faldt i . . .

Og bag dem sang de derinde.

— Lad os gaa denne Vej, sagde hun. Det var en Sti over Markerne, langs Præstegaardens Have; man maatte gaa en og en.

Katinka gik langsomt bag efter Bai.

— Godnat, lød det over til dem. Gamle Linde var kommet op paa sin Høj. Han var med Lommetørklæde.

— Godnat, Hr. Pastor.

— Godnat.

De gik videre over Marken. Ved Præstens »Godnat« var Taarerne pludselig sprunget frem af Katinkas Øjne, og hun blev ved at græde stille. Hun vendte sig om to Gange og saa' tilbage mod gamle Linde paa hans Høj.

— Kommer du? sagde Bai.

De kom hjem.

Og Bai saa' til Sporet og puslede snakkende rundt og kom til Ro; og hun gik og gjorde alt det daglige, dækkede Møblerne til og vandede Blomsterne og lukkede.

Det var alt sammen som gennem et Slør, i Drømme.

Hun stod op den næste Dag og hun tog

V

Et Par Dage efter rejste Katinka »hjem«.

Hendes ene Broder havde en Købmandsforretning i hendes Fødeby; hos ham boede hun —; de andre havde alle Vinde spredt.

Svigerinden var en rar lille Kone, som bragte Barn til Verden hvert Aar og trimlede halvgenert og fortrykt rundt i sit evige Svangerskab. Hun var blevet meget magelig og en Del fordummet. Hun kom jo ikke til stort mer end til at føde og die.

I Huset var der altid en af Stuerne, hvor man ikke var naaet til at faa Gardinerne op. De laa renstivede og ventede spredte over alle Stole. Vadsket blev der altid om de mange Smaa; der var Smaasnore allevegne med Linned og Sokker. Maden til Maaltiderne blev aldrig

færdig i rette Tid, og der var altid for faa Tallerkener, naar man endelig kom tilbords.

— Lille Mi og Mo'er spiser sammen, sagde den lille Kone.

Dørene klaprede uafladelig, og hver halve Time hørte man et Hvin som af stukne Grise gennem Huset. Det var en af de Smaa, som faldt ned et eller andet Sted i Krogene. De havde altid Buler for og bag.

— Naa, sagde Broderen. Nu igen — —

— Ja — hvad skal jeg gøre Kristoffer, sagde den lille Kone.

Hun sagde altid: Ja — hvad skal jeg gøre Kristoffer; og saa' hjælpeløs ud.

Lidt efter lidt kom der med Katinka Ro i Huset. Hun trængte til at have noget at gøre, til at vide, hun var nyttig; og hun gik saa lydløst om, mens alt blev gjort.

Den lille Svigerinde sad som lettet og smilte taknemligt fra sin Stol i en Krog — hun sad altid i Krogene, bag en Sekretær eller ved Siden af Sofaen — med sit forknytte Smil.

Katinka blev helst derhjemme inden Døre. Her var de gamle Møbler hjemmefra og alle de gamle Ting: Faderens Mesterstykke, Egetræesskabet med de udskaarne Figurer paa

Dørene — hjemme stod det i Stadsstuen, midt imellem Vinduerne.

— Det er Moses og hans Profeter, sagde Faderen. Katinka syntes, at »de Mænd« var det forunderligste af alt i Verden.

Og Marmorbordet, som var blevet købt paa en Auktion, og hvor de »fine Ting« stod i symetriske Rader: Sølvsukkerskaalen med Kanden og Sølvbægeret, der var en Hædersgave fra Lauget.

Mens hun gik rundt og ordnede Huset, fandt Katinka stadig Erindringer derhjemmefra, en gammel Kop med Inskription, et gulnet Skilderi, tre, fire Tallerkener . . .

De gamle Tallerkener, med de blaa Kinesere og Haven med de tre Træer og den lille Bro over Bækken . . . Hvor de dog havde fortalt hinanden mange Historier om de Kinesere, hjemme om Søndagen, naar de brugte det fine Stel.

Katinka bad, om hun maatte beholde de gamle Tallerkener:

— Om du maa? sagde den lille Kone . . . Aa — Gud — det er jo kun Skaar (alt var Skaar der i Huset) — her bliver alt skamferet . . . men hvad skal jeg gøre?

Katinka blev, som sagt, helst inden Døre,

eller hun gik op paa Kirkegaarden til Graven. Der oppe var bedst. Hun syntes tidt, hun var som en Enke, der sad der ved sin Mands Grav.

Han var død saa hurtig, de havde levet sammen saa kort og nu var hun alene, helt alene.

Bedst som hun sad, læste hun Indskriften paa Gravstenen, Faderens og Moderens Navne.

Om de havde elsket hinanden? Faderen, der altid brummede og sad og blev vartet op — og Moderen, der var blevet saa ganske anderledes, da han var død, som om hun blomstrede op igen med et . . .

Saa lidt hun dog havde kendt til sine Forældre.

Ja — saa lidt de kendte til hinanden — alle Mennesker, som levede og gik rundt ved Siden af hinanden . . .

Katinka lænede Hovedet mod Taarepilens Stamme. Hun følte en bitter Sorgmodighed, hun aldrig før havde kendt.

Paa Gaderne eller i Byen kom hun sjældent. Der var saa meget nyt alle vegne og alt var anderledes end den Gang. Lutter nye Ansigter, og nye Navne, Folk, hun ikke kendte.

Hun havde været henne i den gamle Gaard. Der var bygget Bagstuer i deres gamle Værk-

sted. Og der var sat Vinduer ind og nye Døre; og der var lavet Gavlkammer i deres gamle Dueslag.

Katinka gik ikke mere ind i den gamle Gaard.

Thora Berg havde hun mødt paa Gaden.

— Men, det — jo det var den gamle Stemme — det er jo Katinka . . .

— Ja.

— Men Pigebarn — hvor kommer du her . . . Og ligner ganske dig selv . . .

— Og du, sagde Katinka, hun havde Taarer i Øjnene.

Jeg — forbarme sig — jeg er jo bosiddende her — siden i Foraaret — vi blev forflyttet.

— Ja — min Pige — der er løbet noget Vand i Stranden . . . Du har vel ingen Børn?

— Nej. —

— Tænkte det nok. — Tak du din Gud — min Pige — jeg har fire . . . og fem Pensionærer . . . Ja — man skal ikke række langt med næstældste Kaptejnslønning . . .

— Men du . . . Hvor boer I, Børn — stadig paa det gamle Sted . . . Aa, Gud — vi ved Militæret har jo ikke blivende Arne . . .

Thora blev ved at tale. Katinka gik ved Siden af hende og saa' paa hende. Egenlig

var det det samme Ansigt; men det var blevet som strammet i alle Linier og saa gult og spidst mod Hagen.

— Du sér paa mig, min Pige, sagde Thora, ja — du — det er just ikke bar Klubballer at leve . . .

Hun sagde, hun vilde besøge hende og tage hende med hjem i Reden.

— Men det er Repetitionstid, du — og vi sidder til Halsen i franske Gloser . . .

De skiltes. Katinka blev staaende og saa' efter hende. Hun havde en kort, stumpet Fløjelstrøje paa og en gul Kjole. Det var altsammen taget paa Skraa og saa' ud, som det var lidt for snævert.

De saas først igen omtrent en Uge efter i Kirken.

— Om man kommer udenfor sine Døre? Ja — har jeg ikke villet være hen hos dig hver Dag, sagde Thora. Kom nu til os paa Onsdag, du, . . . Onsdag Klokken tre . . . Onsdag har man mest Fred, sagde hun.

Katinka var der om Onsdagen.

Thora var i Køkkenet, da hun kom og Katinka ventede i Dagligstuen. Stuen var for stor til Møblerne, Thoras gamle Udstyrsmøbler, der var blevet slidte og blegede; de stod, og

ligesom strakte sig, for at naa hinanden langs Væggene. Ved Vinduet stod der en moderne Blomsterholder med en Gummiplante og en Rørflugtstol med et broderet Tæppe. Det var Pragtmøblerne.

Paa Bordet laa nogle Digtsamlinger i falmede Bind og et Par Rhinpanoramaer, Erindringer fra Kaptejnens og Thoras Bryllupsrejse.

Paa høje gultapetede Vægge hang der nogle Blomsterstykker i smalle forgyldte Rammer. Det var Roser og Stedmoderblomster med store Dugdraaber, der saa' ud som Glasperler, spredt over Bladene. Katinka kendte dem, Thora havde malet dem som ung Pige.

— Ja, man pynter op med de gamle Talanger, du, sagde Thora, hun kom ind, mens Kantinka saa' paa Roserne med Glasperlerne.

Kaptejnen aabnede Døren i Lærredsfrakke og Fliptøj: Skal der spises? spurgte han.

— Vi har jo fremmede, Dahl, sagde Thora. Og Døren blev lukket. Dahl tegner Kort du, sagde hun.

Kaptejnen kom til Syne igen i Løbefrakke. Meget kært, meget kært, sagde han og begyndte at gaa op og ned ad Gulvet. Naar Kaptejnen ikke tegnede Kort eller kommanderede, havde han altid en Forfalds-Datum og

et langt Regnestykke i Hovedet. Det var Rester fra Lieutenantsdagene og Bryllupsrejsen med de to Rhinpanoramaer.

Thora sad og snakkede en hel Mængde. Katinka tænkte paa, hvor hun dog havde faaet nogle urolige Øjne, som saa gik til Døren, og saa til Dahl, mens hun blev ved at pludre.

— Den er et Kvartér, sagde Kaptejnen.

— Drengene er ikke kommet, sagde Thora.

— Og derfor spiser vi ikke, sagde Kaptejnen. De maa vide, Fru Bai, det er Drengene, som er Herrer her i Huset.

Thora sagde ingenting. Kaptejnen satte sig paa en afsides Stol ved Skrivebordet. Rygstykket faldt af.

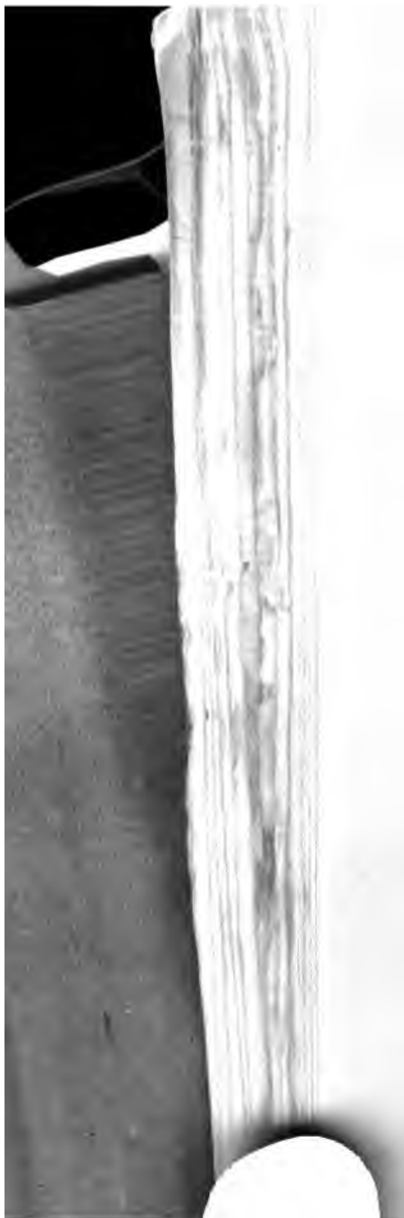
— At den Stol dog aldrig kommer hen, sagde han.

— Ja — Dahl . . .

— Vi har nu ventet paa det et halvt Aar, Fru Bai, sagde Kaptejnen. Han bukkede let hen imod hende. Det er saadan Skik her i Huset.

Drengene meldte sig ned ad Loftstrappen som den vilde Jagt.

— Der er de, sagde Thora. De gik ind i Spisestuen. Kaptejnen havde budt Katinka Armen, Thora satte stille det nedfaldne Rygstykke op igen, saa det støttede mod Væggen.

— Hvor har I været? sagde Kaptejnen.

— Vi har badet, sagde Drengene. De havde røget en Time paa en Grøftekant og saa stukket Hovedet i et Vandfad.

— Disse er mine, sagde Thora. Og med mine mente hun en niaars Dreng og tre vandkæmmede Smaapiger.

Kaptejnen spiste Natron til Maden og tørrede efter hver Mundfuld Napoleonsskægget, der var vikset og velplejet i det trætte Ansigt.

Kaptejnen talte om Lønningsforholdene ved Jærnbanen.

Drengene var fem Godsejerlømler, der sad i Realklasser. De kaldte »mine fire« for »Tiggerungerne« og gav regelmæssigt den niaars Buksevand. Forresten var de ret godmodige.

De aad som Ulve og sagde, at de var aldrig mætte, undtagen »hjemme paa Gaarden.«

Den niaars sad med store, gammelkloge Øjne og saa' fra Drengene til Thora.

— Der er Skaar paa Porcellænet for at hædre de fremmede, sagde Kaptejnen; han rakte Katinka Agurkesalaten i et skaaret Fad.

— Aa, det kommer saa let, Hr. Kaptejn, sagde Katinka.

Den ene af Drengene blev ved halvhøjt at

bede om flere Kartofler; han havde sét, der ikke var fler paa Fadet.

— Der er Agurker, sagde Thora . . . Vil Dahl ha'e mer . . .

— Du faar jo selv ingenting, sagde Katinka. Vi har jo — kære . . .

— Kære Fru Bai, sagde Kaptejnen, det er hendes Fornøjelse . . . Her i Huset kender vi ikke til den Ting, som hedder Ro.

Thora skar Kødet for den mindste af de Vandkæmmede:

— Hr. Kaptejnen er i saa godt Humør idag — ka' du høre, sagde hun og lo. Hva' Kaptejn?

Kaptejnen var altid i det Humør.

— Hvad fik Gustav i Geografi?

— Godtspørgs, kom det med Bas fra en Tallerken.

— Tror Gustav, at hans Fa'er vil være tilfreds med det?

— Fa'er er lige glad, sagde Bassen.

De rejste sig fra Bordet. Alle Døre i hele Huset klaprede efter Drengene.

— Ja, Fru Bai, sagde Kaptejnen. Det er Thoras Invasion.

— Hun er bange for, vi en Gange kunde faa Fred i Huset.

Kaptejnen gik til sine Kort. Thora rum-

sterede med mange Slags Kaffeblandinger bag Selvkogeren.

— Kan jeg dog ikke hjælpe dig? sagde Katinka.

— Tak, min Pige.

Thora havde faaet røde Pletter paa Kinderne og holdt sig i Tindingerne: Det er altid lidt meget om Middagen du, sagde hun.

— Men du ta'er det osse for uroligt, Thora, sagde Katinka, som selv var ganske hed.

— Naar man har det Styr fra Morgen til Aften, min Pige, sagde Thora.

Hun kom ikke til Ro ved sit Sybord. Dørene gik uafladeligt. Drengene havde svoret, at »den Kaffesludder sku' de ikke ha'e« — og de rutschede hvert Minut op og ned ad Loftstrappen for at spørge om Gloser.

Thora holdt Haanden for Panden og gik fra engelsk til tysk.

Den niaars »øvede« i Spisestuen.

— Nikolaj — altid skal du øve naar jeg har Hovedpine . . . Hold dog op.

Nikolaj listede stille fra Klaveret. Thora skændte altid paa sine »egne«, naar hun var bleven pint af »Fødepumperne«.

Thora satte sig hen i Sofahjørnet og trak Benene op under sig, som hun saa ofte gjorde, som ung Pige.

De talte om Folk i Byen.

— Ja — det er lutter ny Familjer — de gamle er borte.

— Ja, de gamle er borte, sagde Katinka. Hun saa' paa Thora, der havde lænet Hovedet mod Sofaryggen og lukket Øjnene. Hvor dybt de var faldet ind, hendes Øjne.

— Jeg véd snart ingen andre af de gamle end din Broder, sagde Thora.

— Aa — jo, dog . . .

Thora lo: Gud, din stakkels Svigerinde, sagde hun: er hun virkelig ved det igen?

— Ja, Stakkel.

De sad lidt. Saa sagde Thora og aabnede Øjnene:

— Ak — du — vi er her jo alle for Forplantningen.

Thora lukkede Øjnene, og de to Veninder sad tavse.

— Ja — du, sagde Thora saa: Livet er underligt.

Katinka blev ikke til The. Hun sagde, hun havde lovet at komme hjem. Hun trængte til at komme ud i frisk Luft og være ene. Da hun kom ned paa Gaden, fik hun den Idé, at hun vilde gaa lidt hen til »Frøkenen«. Der var saa stille hos den Gamle og saa ufor-

andret. Katinka bøjede om i Frøkenens Gade. Hun fik Taarer i Øjnene ved at se de tre grønne Linde udenfor Vinduerne. Hun havde ogsaa siddet med Graaden i Halsen hos Thora — hele Tiden.

Hun gik op ad den lille Trappe ved Siden af den grønne Kælderhals og bankede paa. Lugt af Roser og Sommeræbler slog hende i Møde, da hun lukkede op.

Frøkenen nussede om med Rosenblade bredt

ud paa Sovekammersengen paa Avispapir til Potpurri.

— Og de fra Holmstrup havde været der — alle de unge Piger . . .

— De vil jo ha'e deres Bær af Træet, siger hun — nu det er paa Slut . . .

Katinka maatte ud at se Træet og »mine Roser« . . .

— Der havde just lige været tre Roser til Madam Bustrøms Krans — ja — der havde været det . . .

— Tre Roser havde der saamænd været . . .

De gik ind igen. Frøkenen smaasnakkede, ud og ind, saa hendes Ord tabte sig mellem Dørene. Katinka sad paa Forhøjningen: hun sagde kun nu og da et Ja eller et Nej. Gennem den aabne Køkkendør saa' man ud i den grønne Have, Fuglene kvidrede saa det hørtes her ind.

Hvor her var stille, som om der slet ingen anden Verden var.

Katinka saa' paa de gamle Billeder, grinede i deres skæve Rammer, hun genkendte hvert et. Sølvkaffekanden paa Bordet, Pragtstykket med de tre Par ægte Kopper, og paa Konsollen foran det graamalede Spejl, de fine Nipsting, dækkede af udbroderede Lommetørklæder

og Stykkerne over Gulvet til alle Døre, og Kattene, som snurrede rundt paa deres Puder.

Hun kendte det alt.

Frøkenen blev ved at smaasnakke og gaa ud og ind. Katinka hørte ikke mer. Det begyndte at skumre herinde, hvor Lindene skyggede, og de gamle Kroge laa i Halvmørke.

Det var anden Gang Frøkenen nævnte Huus' Navn ude fra Køkkenet. Katinka fór sammen. Hun troede, hun selv havde sagt det højt, i Tanker.

— Der er jo en Hr. Huus paa Jeres Egn, sagde Frøkenen igen.

— Ja, Forvalter Huus, sagde Katinka. Kender De ham?

Frøkenen kom frem i Døren. Men om hun kendte ham. Han var jo kødeligt Næstsøskendebarn til Fætter Karls paa Kærsholm.

— Dem fra Kærsholm, der var gift med Lundgaard'er . . . i to Led.

Og hun begyndte at fortælle om Huus og om hans Moder, der var en Lundgaard — af de Lundgaarder paa Falster — og om deres Gaard og om hans Slægt og om Fætter Karl paa Kærsholm og om den ganske Familje, mens hun gik frem og tilbage.

Hun tændte Lys i Køkkenet og hun syslede med Roserne inde i Sovekamret paa Sengen.

Katinka sad stille i sin Krog og hørte kun hans Navn, der bestandig vendte tilbage.

Første Gang, at hun hørte hans Navn i alle de Uger.

— Men hvordan er han? sagde Frøkenen. Hun kom ind og løftede Katten, der sov, op af Lænestolen, og hun satte sig nedenfor Forhøjningen med Hænderne foldede over Katten i sit Skød.

Katinka begyndte at tale — nogle almindelige Ord, tøvende, og som om hun tænkte paa noget andet. Men saa tog det hende: at tale om ham, at nævne hans Navn, at kunne nævne hans Navn.

Og hun fortalte om Julen og om det blaa Sjal og Nytaarsaften, da han kom i Slæden, og Vinternætterne, naar de fulgte ham paa Vej under de mange Stjerner . . .

— Ja, sagde Frøkenen fra sin Stol — ja — det er rare Mennesker . . . de Huus'er.

Katinka blev ved at tale med dæmpet Stemme gennem Halvmørket, fra sin Krog.

— Da Foraaret kom, hvordan han havde hjulpet hende i Haven; han havde plantet Roserne ud; han kunde alting . . .

— Ja, sagde Frøkenen, det er en rar Familje.

— Og Sommerdagene der kom — og Markedet . . . alt fortalte hun om — —

Frøkenen var begyndt at nikke i sin Stol — Frøkenen blev let søvnig, naar hun skulde høre — og snart sov hun med Hænderne foldede over sin Kat.

Katinka holdt inde og sad tavs. Udenfor blev Gassen tændt og lyste Stuen op: Billederne paa Væggen, det gamle Ur og Frøkenen, som sov med sin Kat i Skødet og Hovedet ned paa Brystet.

Frøkenen vaagnede og løftede Hovedet:

— Ja, sagde hun, han er et rart Menneske.

Katinka hørte ikke, hvad hun sagde. Hun rejste sig blot for at gaa og komme bort. Og ude i den friske Luft, langs Vejene bag om Byen, hvor hun gik, var det kun som hendes Længsel voksede for hvert eneste Skridt.

— — —

Et Par Dage efter fik hun en Morgen Brev fra Bai. Det mærkeligste her er gaaet for sig, skrev han, er med Huus. Forrige Uge rejste han til København i Forretninger sagde han. Og nogle Dage efter skrev han saa til Kiær, kan du tænke dig, at han bad ham løse ham fra hans Plads. Han havde faaet Lejlighed til at rejse til Holland og Belgien, skrev han —

paa et Stipendium kan du tænke dig, og vilde sende en Stedfortræder, og denne Stedfortræder kom igaar. Kiær bander og jeg var ogsaa ked af det, nu, vi havde vænnet os saa godt til den Tørvetriller.

Brevet laa opslaaet foran Katinka paa Bordet. Og hun havde læst det igen og igen: Hun havde ikke vidst, at hun dog haabede. Men hun havde troet, det var altsammen kun en Drøm: et Under maatte ske. Men hun maatte se ham igen, og han vilde ikke rejse.

Og nu var han dog rejst. Rejst og borte. —

Broderbørnene snadrede om hende ved deres Mælkebrødskopper:

— Tante — Tante Tik!

Den næstmindste faldt ned af Stolen og brølede.

— Jesus, dog, faldt Emil, sagde den [illegible] Kone . . .

Katinka løftede Emil op og tørrede hans Ansigt og [illegible] selv at vide det [illegible] hun [illegible] til sit Brev.

Rejst og borte.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— — —

Det var den sidste Eftermiddag, hun var der. Barnepigen var draget i Plantagen med Flokken.

Katinka og Svigerinden sad alene i Stuen. Svigerinden rugede over sit Børnetøj.

Saa lagde, midt som de sad, den lille Kone Hovedet ned over Syæsken og hulkede.

— Men Marie, sagde Katinka, men Marie dog . . .

Hun rejste sig og gik hen til Svigerinden. Hvad er der dog, Marie, sagde hun.

Den lille Kone blev ved at hulke ned i sin Syæske.

Katinka tog hende om Hovedet og talte stille til hende. Men Marie dog — Marie dog.

Den lille Kone løftede Ansigtet op: Ja, sagde hun, nu rejser du . . .

— Og du var saa god ved mig . . . Hun hulkede og lagde igen Hovedet ned over Syæsken. Saa god ved mig . . . Jeg som altid gaar i dette her . . .

— Altid . . .

Katinka var rørt; hun knælede ned paa Gulvet foran den lille Kone og tog hendes Hænder: Men — Marie, sagde hun, det bli'r jo anderledes.

— Ja — og den lille Kone blev ved at

græde med Hovedet ind til hende — naar jeg er blevet gammel en Gang — eller naar man døer . . .

Katinka løsnede hendes Hænder fra Ansigtet og vilde tale.

Men saa saa' hun Svigerindens Barneansigt, der var vaadt af Taarerne, og den stakkels lille vanskabte Figur; og stille gik hun tilbage til sin Plads, mens den lille Kone blev ved at græde.

Om Aftenen gik Katinka op paa Kirkegaarden. Hun vilde sige Farvel til Forældrenes Grav.

Hun mødte Thora. Hun havde bragt en Krans op til sin Moders Grav; det var hendes Fødselsdag.

De to Veninder stod sammen foran Graven.

— Ja du, sagde Thora, naar vi en Gang alle ligger med Næsen i Vejret.

De skiltes ved Katinkas Gravsted.

— Man træffes altid igen i denne Verden, sagde Thora.

Katinka gik ind paa Gravstedet og satte sig paa Bænken under Pilen. Hun saa' paa den døde Sten med sine Bogstaver, og hun syntes, hun nu havde tabt alt i Verden — ogsaa sin Ungdoms Hjem.

Hvad var det vel blevet altsammen? Graat og forpint og saa elendigt — alting.

Hun saa' Thora for sig med hendes urolige Øjne, og hun hørte Kaptejnens: Der er Skaar paa Porcellænet for at hædre de fremmede... Og hun saa' sin lille Svigerindes Ansigt, mens hun havde grædt.

— Og her — — denne Plet med sin døde Sten og sine to Navne — det var nu hele Mindet om hendes Ungdom og hendes Hjem.

Hun sad længe. Og hun saa' ind over det Liv, som hun nu skulde føre, og det var, som slog det sammen over hende, altsammen, en eneste utænkelig fremskyllende Haabløshed.

— — —

Hun kom ud af Vognen ned paa Perronen,

og hun lod sig kysse af Bai, og Marie tog hendes Ting, og hun havde blot én Tanke: at komme ind i Stuerne — ind.

Det var hende, som Huus maatte være derinde og vente.

Og hun gik i Forvejen og aabnede Døren til Stuen, der ventede ren og fin; til Sovekamret; til Køkkenet, hvor alting skinnede; rent og — tomt.

— Men — Gud — hvor har dog Fruen skæmmet sig, begyndte Marie, som slæbte Sagerne.

Og saa gik det løs, mens Katinka, bleg og træt, var faldet hen paa en Stol — om den hele Egn. Om hvad der var sket og hvad der var snakket. Omme i Kroen havde de haft Sommergæster, som kom med Sengested og det hele, og i Præstegaarden havde de ligget lige op til Taget...

Og Huus — der var rejst... paa en Studs...

— Ja — jeg tænkte det ... For han var hernede den sidste Aften ... og mig var det akkurat, som han gik og sagde Farvel til det Hele — inde i Stuen sad han alene — og ude i Haven . . . og her ude paa Trappen hos Duerne.

— Naar rejste han, sagde Katinka.

— Nu er 'et vel to Uger siden ...

— To Uger ...

Katinka rejste sig stille og gik ud i Haven. Hun gik rundt i Gangen; hen til Roserne; ned under Hylden: Her havde han været for at sige hende Farvel — paa hver Plet, paa hvert Sted. Hun havde ingen Taarer. Hun følte næsten som en stille Højtidelighed ...

Der lød et glad Halløj henne paa Vejen. Hun hørte Agnes Stemme i et stort Kor. Hun næsten fo'r op: Her vilde hun ikke se dem straks.

Agnes fløj i hende med Velkomst som en stor Hund, saa hun nær var faldet over Ende; og hele Præstegaardsselskabet kom ind til Chokolade og der blev dækket op i Haven under Hylden, og de blev alle lige til Otte-Toget.

Toget bruste afsted, og de var atter borte — man hørte dem støje henad Vejen —; Peter Banekarl havde faaet Mælkespandene bort, og Katinka sad alene paa Perronen.

— Ja, sagde Bai fra Vinduet: fra Huus skal jeg da hilse ...

— Tak.

— Hm — hvor Dagene bliver korte ... Og Satan til kold Vind ...

— Du skulde dog komme ind ...

— Ja, jeg kommer.

Bai lukkede Vinduet.

Støjen af Præstegaardsfolkene døde bort. Alt var stille og øde.

Katinka blev siddende foran de tavse og skumrende Marker. Her skulde hun nu leve.

— — —

Ida-Yngst havde jo skrevet det i alle sine

Breve den sidste Maaned. Men Fru Abel turde ikke haabe. Hendes Ida-Yngst var saa sangvinsk.

Nu satte hun sig med Brevet i Haanden ved Siden af Komfuret paa den vaade Karklud og skraalte.

Louise-Ældst var gaaet Tur for at finde Champignons omkring Doktorboligen. Da hun kom hjem, sad Enkefruen endnu paa sin Køkkenstol og rokkede.

— Hva' er 'et, sagde Louise-Ældst, hun syntes Moderen sad og saa' saa underlig ud.

— Ida, min Yngste, begyndte Enkefruen at hyle.

— Vrøvl, sagde Louise-Ældst. Moderen rakte hende Brevet med en Gestus som Heltemødrene i Tragedien.

Louise-Ældst læste koldsindigt. Det er jo rart, sagde hun ... for hende.

— Hun har jo haft en hel Sommer.

Louise-Ældst gik ind og hamrede paa Klavér. Saa, som hun vel sad, brølte ogsaa hun med Hovedet ned over Tangenterne.

— Du vil vel gratulere, sagde hun pludselig bedst som hun hulkede.

— Hva' si'er du?

— Jeg si'er, du skal vel gratulere, sagde Louise-Ældst og tørte Øjne. Hun begyndte at føje sig efter den nyskabte Situation.

— Ja — min Pige, sagde Enkefruen mat.

— Jeg kan jo bringe Depeschen ned ... Jeg gaar ind om i Præstegaarden ... Du til Jensen og Møllerens ... Louise-Ældst ord-

nede Felttoget. Hun forstod, hun var ialfald Svigerinden.

Hun var barnlig og raabte »Leve Postvæsenet«, da hun løb bort fra Stationen — og svingede med sin Parasol.

Han var ved Postvæsenet.

Enkefruen gik lykkelig fra Jensen til Møllerens og græd over, at hun nu skulde miste sin Due:

— Joakim Barner — af de adelige Barner, sagde Enkefruen. Han er beskæftiget ved Postvæsenet.

I Præstegaarden mødtes Enkefruen med sin Ældste.

— Ja, jeg følte dog Trang til selv at sige det til vor Sjælesørger. Enkefru Abel brugte igen sit Lommetørklæde: I saadan alvorlige Øjeblikke, sagde hun.

Gamle Pastor slog sig paa Maven af Fornøjelse. Jordbærlikøren kom paa Bordet med Smaakager. Fru Linde sad i Sofaen med Fru Abel, for at faa at vide, hvordan det var »blevet«. Det var »blevet« i et Lysthus . . . ved Stranden . . .

Gamle Pastor drak med Louise-Ældst.

— Naa, naa, man véd, hvordan det gaar, naar der først er gaaet Hul . . . Der kommer Bevægelse i Tingene, sagde gamle Pastor.

— Hr. Pastor — Tanken om, at man skulde miste dem begge — min sidste . . . Enkefruen fik et Anfald af frygtsom Ømhed mod sin sidste.

Den sidste var saa kælen som et lille Føl i Anledning af Dagen.

— Saa kan hun saamæn endnu blive et rigtig rart Menneske, sagde Fru Linde, hun satte Kagetallerkenerne sammen, da de var gaaet. Der er dog god Bund i dem, Linde . . .

— Himlen véd, hvad Agnes vil sige . . .

Agnes var i Skoven med nogen Ungdom.

— Naa, saa Gud være lovet da, sagde hun ved Hjemkomsten, da hun hørte det.

— — —

— Gud forbarme sig, de knuser jo det lille Mandfolk, sagde Agnes, hun stod ved Perronlaagen og saa' efter Familjen Abel, der havde hentet Svigersøn.

Det lille Mandfolk fløj rundt mellem Medlemmerne Abel, saa hjælpeløs som en Bønne i en Kværn.

— Naa, sagde Agnes: paa ham ser man da, at han har Vand i Hovedet.

Hun tog Katinka om Livet, og de gik ind i Haven.

— Ja, sagde hun og lukkede Laagen: nu er de »lokkelige« ...

De satte sig under Hylden. Pludselig sagde Agnes:

— Nu rejser jeg ... I næste Uge. Jeg har sagt det hjemme.

— Dette her er jo ikke til at holde ud. Agnes rev de paa Bordet nedfaldne Blade i smaa Stykker. En Gang maa det vel ta'e en Ende.

Katinka sad og stirrede ud i Rummet: Tror De, Agnes, man rejser bort fra sine Sorger, sagde hun stille.

— Man faar jo ogsaa Arbejde ... Lærerinde-Prøven ... Der er jo ikke andet ... For at sætte sig bag et Glasvindu paa et Posthus er dog for morsomt ... og til noget alvorligt er det for sent.

Katinka nikkede: Ja, sagde hun. Det er det.

— Hm, sagde Agnes, saa mange Chanser har vi »Kvinder« egenlig ikke: de første fem og tyve Aar af vor Tilværelse danser vi rundt og venter paa at blive gifte — og de sidste fem og tyve sidder vi hen og venter paa at blive begravet ...

Agnes satte Albuerne paa Bordet og støttede Hovedet i Hænderne:

— Dejligt, sagde hun ud i Luften.

Pludselig holdt hun Hænderne for Ansigtet og brast i Graad.

— Og som man saa vil længes, sagde hun.

Hun græd længe med Ansigtet i Hænderne. Saa lod hun Armene falde ned paa Bordet. Hun saa' paa Katinka; den dejlige Kone sad bøjet frem med Hænderne i sit Skød; langsomt løb Taarerne ned ad hendes Kinder.

— Hvor De er god, sagde Agnes og rakte sig over mod hende ... Dejlige Kone ...

I den Uge, som kom, rejste Agnes Linde.

— — —

Familjen Abel var et rent Dueslag. Man gjorde sig forstaaelig i kælne S-Lyde og Smaahvin.

— Mig kalder han for Musse-Mor, sagde Enkefruen. Ja, han gi'er os Navne.

Naar der var fremmede, hang de Forlovede matte over et Par Stole, til en af dem sagde »Busse-Bisse«, og de forsvandt bag Dørene.

— Det er deres Sprog, sagde Enkefruen. Deres Sprog var jo lidt vanskeligt for fremmede.

Naar Visiterne skulde gaa, blev der raabt paa »Basse« og »Bøsse« et halvt Kvarter. De er vist i Haven, sagde Enkefruen. Basse og

Bøsse var uafladeligt i Haven, de gemte sig allevegne, hvor der var lidt tæt grønt.

Naar Basse og Bøsse kom frem, saa' de højrøde og fortumlede ud.

Louise-Ældst og det lille Mandfolk levede i Smaafægtninger med Livtag. Det lille Mandfolk gav hende Svogerkys og kildede hende bag Dørene.

I Selskab var de allesammen søvnige og sad i Krogene. Ved Bordet sagde Enkefruen smaa sødladne »Busse« over til »sine tre«. Hun vidste ikke selv, hvad det betød.

Var de hjemme om Aftenen, blev der ikke tændt Lys.

— Vi holder Skumring, sagde Enkefruen — allesammen.

Det lille Mandfolk sad mellem Bøsse og Lisse-Sa i Sofaen. Frøken Jensen og Enkefruen sagde en Gang imellem noget ud i Halv-

mørket. Henne fra Sofaen smaaknirkede det. Saadan sad de hele Timer.

Naar Frøken Jensen kom over til sig selv, kyssede hun sin Bel-ami paa den kolde Snude.

Undertiden gik Basse og Bøsse ned over Markerne til Aftentoget. De gik op og ned langs Perronen og saa' hinanden ind i Øjnene; naar de drejede, kyssede det lille Mandfolk Bøsse-Sa paa Øret.

Katinka sad paa Perronbænken med Huus' blaa Sjal om sig; naar Toget var borte, hørte hun de Forlovede gantes hjem over Markstien.

Katinka rejste sig og gik ind. Dagene blev korte, de maatte allerede have Lys til The.

— Lampen, Marie, sagde hun.

Marie kom ind og stod med Lampen ved Klaveret. Lyset faldt paa Katinkas lille smalle Ansigt og de hvide, gennemsigtige Hænder, der blev liggende paa de sidste Taster.

— Kald paa Bai til The, sagde Katinka. Hun støttede sig til Klaveret for at komme op fra Stolen. Hun var altid saa træt, som var der Bly i hendes Ben.

De drak The og Bai fik Bladene til sin Toddy.

Katinka tog en Bog af Tasken. Det var bestandig de »nye« Bøger: Agnes og Andersen havde altid skændtes om dem.

Bogen laa aaben under Lampen. Katinka kom aldrig længer end tyve Sider i den: Livet var det dog ikke og rigtig Digt ikke heller, der kunde tage Tankerne fangen.

Hun tog sin Poesibog frem; hun havde skrevet »Marianna« ind med en Datum. Og naar hun lagde Bogen ned igen, blev hun staaende foran Skuffen, før hun lukkede. Den lille japanesiske Bakke laa pakket ind i det gullige Brudeslør.

Hun gik ogsaa ud i Kokkenet. Hun havde sin Yndlingsplads paa Huggeblokken i Krogen. Marie syede foran Tællelyset paa Bordet og lod Munden gaa. Hun var en trofast Sjæl, som ikke glemte gammel Kærlighed.

Hun snakkede stadig om Huus og saa ensomt som det nu var blevet.

Katinka sad tavs i sin Krog. En Gang imellem rystede hun, som hun frøs, og hun trykkede Armene fast ind mod sit Bryst.

Marie Pige blev ved at snakke med sit store røde Ansigt ind mod det ensomme Lys.

— Vi skulde vel i Seng, sagde Bai og aabnede Døren.

— Ja, Bai . . .

— Godnat, Marie.

— — —

Efteraaret kom med tungsindige Taageslør over Markerne. Himlen laa lav over Dage, der sneg sig i Halvmørke fra Nat til Nat.

— De maa tage Dem sammen, lille Frue, sagde den unge Doktor, De maa mande Dem op.

— Ja, Doktor ...

— Og gaa ... De maa ha'e Bevægelse ... Det er Kræfterne, som er rent borte.

— Ja, Doktor, jeg skal nok gaa.

— Og ellers ikke no'et nyt? Doktoren rejste sig. Har De haft Brev fra Frøken Agnes?

— Ja — forleden.

— De taler om at Andersen søger bort ...

— Jeg hørte det, siger Katinka ... Alle rejser herfra ...

— Aa nej, lille Frue — der er ogsaa dem, der bliver ...

— Ja, vi bliver, Doktor ...

— Det er ikke rigtig godt med Fruen, siger Doktoren ude i Kontoret, hvor han tænder Cigar.

— Nej, Satan til Historie, siger Bai.

— Der er ingen Kræfter ... Naa, god Morgen, Forstander.

— Ja — Satans ... Naa, Morgen, Doktor ...

— Du maa osse gaa, Tik, siger Bai, naar han kommer ind efter Godstoget. Du gør heller ikke no'et for det ...

Katinka gik. Hun sled sig frem over Markerne mod Vind og Vejr.

Hun gik ned til Annekset. Stakaandet hvilte hun sig paa Stævningstenen udenfor Kirken. Kirkegaarden laa flad og blomsterløs bag den hvide Mur. Kun Buksbomhække om de stive Kors med deres Navne.

Hun gik atter hjem — over Engene. Middagstoget kom og larmede over Broen og snoede sig bort. Som en mørkere Plet i Taagens Graa laa Røgen en lille Stund, og løste sig saa.

Paa den Side Aaen blev der pløjet. Græstørven skrælledes op i lange Furer bag den sindige Plov.

Katinka kom hjem.

Mølleren havde været der, eller Forvalteren fra Kiærs.

— Rask Fyr — du, den Svendsen, sagde Bai til Katinka. Svært oppe i alting ... rar Fyr, du.

— Ka' jo ikke vide, hvordan han er til sit Arbejde, sagde han til Kiær.

Kiær brummede noget.

— Men en rask Fyr er han, en »Ligesindet«, du gamle Kiær.

Svendsen samlede paa græske Kort og Billeder i lukkede Kuverter. Han havde dem med ned paa Stationen og Bai og han gik dem igennem til Toddyen. Kigger vi lidt i »Arkivet«, sagde Svendsen.

— For min Skyld gerne. Bai var altid villig.

Svendsen fik »Nyhederne« fra Hamborg mod Efterkrav.

— Satan til Griseri, sagde Bai glad. Han talte altid sagtere, naar de »var ved Arkivet«, skønt Døren var lukket.

— Satan til Griseri, gamle Svendsen, sagde han og holdt Kortene op for Lampen.

De blev ved at se paa Kortene. Bai gned sig paa Knæerne.

— Men denne er høj, sagde han. Denne er vanskelig, sagde han.

Svendsen gned sig under Næsen og snøftede.

— Steg, sagde han, Steg er 'et.

De var til Ende med Billederne og sad lidt stille ved Toddyglassene. Det var ligesom Bai faldt sammen.

— Ja, sagde han: men hvordan er Livet, Svendsen.

— Hvordan er Livet, Gamle, med en svag Kone?

Svendsen svarede ikke.

Bai sukkede og strakte Benene ud fra sig ...

— Ja, Gamle, sagde han. Ja — vist er det.

Svendsen havde siddet filosofisk tavs. Nu stod han op:

— Nej, man véd s'gu ikke, hvad der er sunget ved Ens Vugge, sagde han.

Bai rejste sig og aabnede Døren til Dagligstuen.

— Hva', sagde han, sidder Du i Mørke.

— Ja; Katinka stod op fra Krogen. Jeg sad lidt i Mørke ...

— Ønsker du noget, Bai?

— Jeg følger Svendsen et Stykke, sagde Bai.

Katinka kom ind for at sige Farvel.

— Fruen er stadig noget blegnæbet, sagde

Svendsen og følte paa Lommerne, om han havde sine Samlinger.

Bai var færdig, og der blev sagt Farvel.

— Gud bevar'es — Fruen maa blive inde — det er meget for køligt.

— Jeg følger kun til Laagen, sagde hun.

De kom ud paa Perronen: Det er stjerneklart, sagde Bai.

— Det melder Kulde. Godnat, Frue.

Laagen slog i.

— Godnat.

Katinka stod lænet til Laagen. Stemmerne døde bort. Katinka løftede Hovedet: Ja — Himlen var klar og alle Stjerner oppe ...

Som vilde hun klage sin Nød for det døde Træ, bøjede Katinka sig ned og slog Armene om den fugtige Stolpe.

— — —

Lindes kom nu tit om Aftenen. De savnede Agnes, de to Gamle.

Og Andersen skulde ogsaa rejse.

— Han vilde jo afsted, sagde gamle Pastor. Og nu kan man risikere, at sidde her og faa en af »det levende Ord« ...

Pastor Andersen havde faaet Kald paa Vestkysten.

Fru Linde græd i Krogene.

— Ak, Gud, jeg har jo set det, sagde hun. Jeg saa' det godt. Men de véd ikke hvad de vil, Fru Bai. De véd ikke, hvad de vil, min Ven ...

— Det er Ungdommen — en anden Ungdom nutildags, lille Fru Bai. De gaar og spor, om de elsker, til de rejser hver til sit, og er ulykkelige for Livstid — —

— Jeg spurgte i Æggehvide, min Ven, før Linde friede, og vi har ta'et det onde med det gode i tredive Aar ...

— Men nu ka' vi ha' Agnes siddende som ensom Pige, naar vi to Gamle en Gang lukker vore Øjne ...

Herrerne kom ind. Gamle Pastor skulde have sin Whist.

Naar Gamle Pastor var der, var Katinka gladest. Det var, som der kom saadan Ro med ham.

Naar han sad ved en Kvartskillings med Kalotten og spillede fint med det glade, gamle Ansigt:

— Der ser De, min Fa'r, sagde han, naar han tog Stikkene hjem.

De to Gamle smaaskændtes.

— Det er, som jeg siger dig, Linde ...

— Om du vil tro mig, min Pige . . . og han bredte Stikkene ud.

— Dem, lille Frue, det er Dem.

Katinka faldt hen. Hun sad og saa' paa de to Gamle.

— En Karo-Dame . . . der ser De, min Fa'er . . .

Den sidste Robbert spillede de med Blind. Katinka gik om og ordnede til Bordet. Man spiste stadig bedre og bedre hos Bais. Bai havde saa mange Livretter, som Katinka lavede.

Der var mange Dage, hvor hun havde sin Gang i Køkkenet fra om Morgenen tidligt og kogte og brasede efter Opskrift og Kogebog. Svære Kunsstykker, hvor der skulde baade skrabes og skrælles.

Træet satte Katinka sig ned paa Kodblokken og hostede.

— Fruen aser sig en Svindsot til, for at de bare ka' stoppe i Munden — det blir Enden, sagde Marie.

— — — Vil du ha'e Genever, siger Katinka.

— Om du har — — —

Naar han nikkede, saa' man, at Bai havde faaet Dobbelthage. Han lagde sig i det hele ud. Med en lille koket Runding under Vesten og Smilehuller for Knoer.

— Saa er der færdigt, siger Katinka.

— Tak, min Pige, siger Bai.

Der var i den sidste Tid kommet saadan noget sultanmæssigt over Bai. Det kom maaske med Korpulencen.

— Tak min Pige, vi spiller ud, siger han igen.

Katinka sætter sig paa en Stol ved Bordet og venter. Gamle Pastor ser hen paa Bai over det dækkede Bord til hans stille Kone. Katinka støtter Hovedet i sin Haand.

— De, Borgmester, siger gamle Linde over til Bai.

Katinka rejser sig. Der var noget glemt paa Bordet ... Døren lukker sig efter hende,

og Gamle Pastor ser igen hen over det lyse Bord og paa Bai, som holder Kortene over den kokette Begyndelse:

— Ja, Inspektør, siger gamle Pastor, De er en lykkelig Mand i Deres Hus.

Bagefter sidder de ved Mælkepunschen og Smaakagerne: Det er de gode Ægtemænd, der holder af Sødt, siger Fru Linde: Bai vil have flere Vanillekranse frem af Kassen.

Og de gnadsker videre rundtom Lampen.

— Vil De ikke spille lidt, siger Fru Linde.

— Eller synge os én — én af Agnes', siger gamle Pastor.

Katinka gaar hen til Klaveret. Og hun synger dæmpet med sin svage Stemme Sangen om Marianna.

Gamle Pastor hører til med foldede Hænder og Fru Linde lader Strikketøjet synke.

Under Gravens Græstørv sover
Stakkels Marianna —
Kommer Piger, græder over
Stakkels Marianna.

— Tak, sagde gamle Pastor.

— Tak, lille Fru Bai, sagde Fru Linde.

Hun saa' ikke rigtig Maskerne, før hun havde faaet Øjnene tørret.

Katinka blev siddende med Ryggen til de

andre. Langsomt faldt Taarerne fra hendes Kinder ned paa Tangenterne.

— Ja, Ungdommen nuomstunder har mange Ideer, sagde gamle Pastor. Han saa' hen for sig og tænkte paa Agnes.

De rejste sig for at gaa og Fru Linde tog Tøj paa i Sovekamret. De to Lys for Spejlet var tændte. Der var saa lyst og hyggeligt med alt det hvide om Sengen og Toiletspejlet.

— Ja, sagde Fru Linde, om vi fik Agnes at se i saadan et Hjem. Hun snøftede endnu mens hun bandt sine Hattebaand.

— Jeg følger Pastorens, sagde Bai. Man maa ha'e lidt Motion ...

— Ja, sagde Pastoren. Man maa røre sig efter den Aal i Gelée.

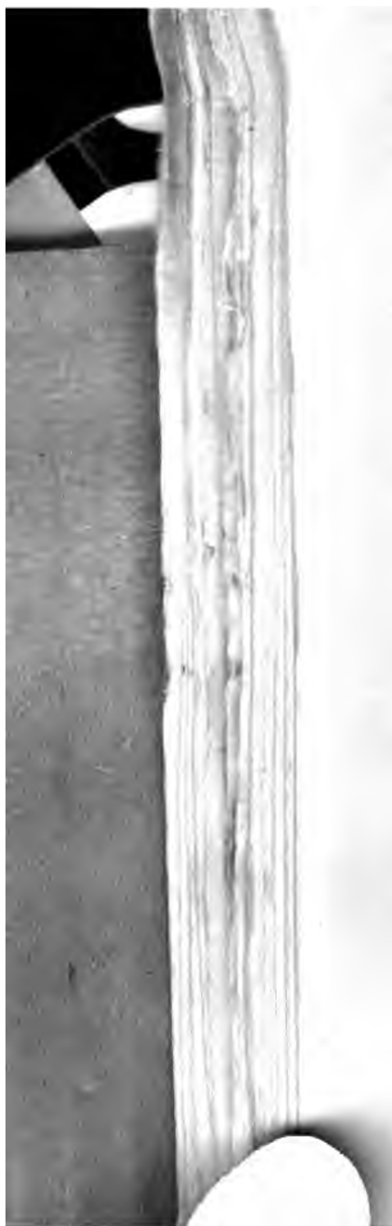
— Man spiser for godt paa Stationen. Mo'er har forbudt mig at sætte min Fod her om Lørdagen.

— Jeg gaar ikke længer, sagde Katinka og blev staaende i Døren. Doktoren vil have, at jeg skal være forsigtig med min Hoste.

— Nej, gaa ind, Efteraaret er den værste Tid.

Godnat — Godnat.

— — Katinka gik ind. Hun tog et gammelt Brev fra Agnes frem — krøllet og forlæst — og hun lagde det under Lampen:

. . . Og saa havde jeg haabet at den første Tid var værst, og at Tiden skulde læge. Men den første Tid er god og ingenting mod nu. For da er det en Smerte, hvor alting er nær. Men naar det saadan taber sig, Dag for Dag, ligesom Jord der skrider, og hver ny Morgen, der vækker os, skal blot fjerne os længere. Og nyt kommer der ikke Katinka, ingen Skygge, men bare alt det gamle, Minderne, som vi trevler og trevler i og sidder over . . . saa er det som der sad et stort Sugedyr paa vort Hjerte. Minder er en Ulykke for baade Legeme og Sjæl.

Katinka lænede sig tilbage, Hovedet mod den kolde Væg. Ansigtet var saa blegt i Lampeskæret. Hun havde ingen Taarer fler . . .

Bai kom hjem.

— Det blev sent, sagde han, Satan saa Tiden løber . . . Jeg faldt ind et Sted med Kiær . . .

— Det var Kiær, som vilde bede . . . Jeg mødte ham . . . her paa Hjemturen.

— Er det blevet saa sent, sagde Katinka blot.

— Ja — den er over ét . . . . Bai begyndte at klæde sig af: Pokker til Følgen hjem, sagde han.

Bai fulgte i den sidste Tid altid »hjem«.

Han gik til Kroen: Naa — saa maa man vel hjem at vogte Hus og Ild, sagde han og tog Farvel med Gæsterne.

Han »vogtede« det i Kroen hos en Pige, som om Sommeren havde haft korte Pufærmer over et Par bløde Arme. Klokken blev et, og den blev to mens han »vogtede« det.

— Du ku' jo ogsaa gaa i Seng, sagde han til Katinka. Du sidder oppe i Kulden.

— Jeg vidste ikke, det var saa sent ...

Sengen knagede derinde under Bai, han strakte sig.

Katinka satte Blomsterne i Række ned paa Gulvet. Hun hostede, naar hun bøjede sig.

— Pokker til Gigt, sagde Bai, saa den værker.

— Jeg kunde jo gnide dine Arme, sagde Katinka.

Det var blevet en Aftenproces, at Katinka gned Bai paa Armene med en Mirakelsalve mod Gigt.

— Aa, det kan være, sagde Bai. Han vendte sig et Par Gange og sov ind.

Katinka hørte Nattoget. Det larmede over Broen og naaede ind med Klapren — nu var det sust bort.

Katinka gemte Ansigtet i Lagenerne for ikke at vække Bai med sin Hoste.

— — —

Vinteren kom, og Jul. Agnes var hjemme, og »Postvæsenet« kom om Juleaften til Abels.

Lille-Jensen og Bel-ami var paa Stationen som ifjor. Nu blev Bel-ami baaret aldeles officielt.

Den er blevet blind, sagde Lille-Jensen. Dyret var saa dovent, at det ikke gad aabne Øjnene.

Da Træet var tændt, bragte Bai en lukket Depesche og lagde den paa Katinkas Bord.

Depeschen var fra Huus ...

Bai og Lille-Bentzen smaasov i Kontoret. Katinka og Jensen sad i Stuen, hvor Træet brændte ned.

Lille-Jensen nikkede i Blundet og stødte Hovedet mod Klaveret ...

Katinka saa' paa det slukkede Træ. Hendes Haand gled sagte hen over Huus' Depeche, som laa i hendes Skød.

— — —

VI

Vinteren gik og Vaaren og Somren, der smilte over Markerne.

— Traurighed, gamle Ven, sagde Bai til Kiær, igaar flyttede jeg op paa Loftskamret. En Mand maa jo ha'e sin Nattero, som skal passe sine Ting om Dagen.

Katinkas Hoste lød gennem Huset.

Marie Pige bragte hende Vin og Vand og blev staaende ved Fruens Seng. Det var, som Hosten vilde slide hende sønder.

— Tak, Tak, sagde hun. Gaa nu ind og sov, sagde hun. Hun aandede tungt.

— Hvad er Klokken blevet? . . .

— Halv fire . . .

— Naa — Katinka lagde sig tilbage i Sengen. Ikke mere.

Marie Pige listede af paa de bare Ben til sin Sofa og lidt efter hørtes hendes dybe Aandedræt. Den lyse Plet fra Natlampen bagved Sengen tegnede sig paa det stille Loft: Katinka laa med lukkede Øjne paa Puden.

Om Formiddagen var hun oppe. Hun sad i Tæpper ude paa Perronbænken i Solen.

Den slanke Fører med de indiskrete førte Middagstoget. Han sprang af og spurgte til Befindendet.

— De skal se, sagde han, den klare Efteraarsluft . . .

— Maaske, sagde Katinka og rakte ham sin fugtige, matte Haand.

Bai og Føreren gik henad Perronen.

— Begge Lunger, sagde Bai. Han havde faaet en Vane med at tørre sig hen over Øjnene med to Fingre . . .

— Guds Vilje, sagde han og sukkede.

Toget begyndte at gaa. »Den indiskrete« sprang op. Han blev ved at se tilbage mod Katinka, som sad der saa lille og bleg i Solen.

— Det gjorde ham s'gu ondt, rigtig ondt . . .

— Ja — det var s'gu bedrøveligt . . .

Der havde skam sidste Vinter været et Øjeblik, hvor han havde tænkt allehaande . . . Hun sad tidt og saa' saa »langeligt« der paa Perronbænken . . .

— Han havde drukket et Par Toddyer hos Bai nogle Aftener, der var faldet a' paa 'en . . .

— Det havde bare været Sygdommen, der var i Anmarsch . . .

Toget gyngede bort over Engene. Himmel og Slette skinnede i Efteraarets lyse Luft.

Stærene larmede langs Telegraftraaden og samlede sig i Flok.

— Nu rejser de, sagde Katinka. Hun fulgte med Øjnene de dragende Skarer under den klare Himmel.

Doktoren kom og satte sig hos hende: Naa, hvordan gaar det?

— Jeg sidder og samler Kræfter, sagde hun: til imorgen.

— Til imorgen? — ja, rigtigt — det er jo Fødselsdagen.

— Ja.

— Men De holder Aftalen, lille Frue.

— Ja — saa snart de har spist, gaar jeg i Seng . . .

Det var Bais Fødselsdag. Katinka vilde, han skulde have sit Parti. Hun havde talt om det længe: hun vilde blive oppe til Bordet, bagefter gik de jo alligevel ind til Bai og spillede — saa vilde de slet ikke mærke, at hun var syg . . .

— Den ene Dag i det mindste, sagde hun.

— Nu skulde De gaa ind, sagde Doktoren.

— Ja, Katinka rejste sig . . .

— Lad mig hjælpe Dem . . .

— Tak, det er Trappen, sagde hun. Det er altid svært med Trappen.

Hendes stakkels tunge Fødder kunde ikke komme op ad de tre smaa Trin.

— Tak, Doktor. Men mit Sjal . . .

Doktoren tager det blaa Sjal paa Bænken: Deres Yndlingsstykke, siger han.

Katinka vender sig i Døren og ser ud over Markerne: I disse Dage er her smukt, siger hun.

Om Eftermiddagen fik hun alle Sagerne til Salaterne ind paa Stuebordet. Hun skar Rødbeder og Kartofler i Smaastykker paa et lille Brædt.

Frøken Jensen kom i Visit. Katinka nikkede:

— Ja, det kan jeg dog endnu, sagde hun.

— Er der noget nyt? sagde hun. Hun lænede sig tilbage. Hendes Hænder var saa trætte, og det gjorde ondt i hendes Bryst at holde Armene oppe.

— Jeg har ikke set Abels saa længe . . .

— De haaber jo nu paa Barners Ansættelse, siger Lille-Jensen.

— Ja, han søger jo . . .

Lille-Jensen faar sin Kop Kaffe. Giv mig saa Olien, Marie, siger Katinka.

Hun faar et Batteri af Flasker og store Skaaler. Hvor den er tung, siger hun, hun kan næppe løfte den store Eddikeflaske. Hun smager og rører i Skaalene.

— Nej, siger hun med ét og skyder dem fra sig.

— Nej, jeg har ingen Smag mer.

Hun sidder træt, med lukkede Øjne. Røde

Pletter har bredt sig helt ud over hendes Kinder.

— Men jeg kunde jo hjælpe, siger Lille-Jensen.

— Aa, Marie kan det. Jeg maa kun i Seng.

Men hele Eftermiddagen maa Marie bringe alting til og fra, at hun kan se det, mens hun ligger. Hun løfter sig op i Sengen, mens det brænder i hendes Bryst: Ja, siger hun, Bai er vant til det saadan.

Marie maa tage det fine Porcellæn og Glassene og de fine Sæt Knive og Gafler ind i Sovekamret og pudse og gnide dem og stille dem op i Rader paa Bordet.

Katinka ligger og tæller og regner, hendes Øjne skinner af Feber.

— At det er der alt, siger hun.

Hun ligger lidt mat og gnider sit tørre, hede Feberansigt ned mod Puden.

— Toddyskeer, Marie, siger hun saa. Vi har glemt Toddyskeer.

— Vi kan vel lægge dem paa Huus' Bakke, siger Marie. Hun kommer ind med Skeerne paa den lille japanesiske Bakke.

— Nej — ikke paa den. Katinka rejser sig halvt i Sengen.

— Giv mig den, siger hun. Hun tager

Bakken og holder sine brændende Haandflader hen over det kølige Lak. Stille bliver hun liggende med Huus' Bakke i Hænderne.

Bai kommer ind og ser alt Porcellænet og Glassene, som pudset og blankt er stillet op paa Bordet.

— Dumheder, min Pige, siger han. Dumheder — jeg har jo sagt det . . .

— Du ligger bare der og bliver daarligere — — — Tik; han tager hendes Haand: Ja — hvor du brænder . . .

— Aa, det er ingenting, siger Katinka og løsnede stille sin Haand fra hans:

— Naar der blot intet mangler . . .

Bai begynder at tælle.

— Kompot skal der vel paa Bordet, siger han.

— Ja.

— Naa, ja, Skaale er der ingen af . . .

— Saa er de glemt . . .

— Ja, naar man ikke selv kan være ved det, Bai, siger Katinka, hun synker tilbage i Puderne.

— — —

Selskabet var »den gamle Sæbekælder«, som Bai kaldte det.

— Man er sig selv, sagde han, i Sæbekælderen, de Ligesindede.

De Ligesindede var tre Proprietærer, Kiær i Spidsen og Bai som Fjerdemand.

Svendsen sluttede til som Ekstra.

— Han er oplivende, sagde Bai til Katinka. Katinka havde aldrig hørt Hr. Svendsen være oplivende. Naar hun var tilstede, nøjedes han med at soignere Negle eller tygge Overskæg.

— Ta' ham med, Kiær, sagde Bai. Han sidder saa rart og river den a' som Femtemand.

— — Katinka aabnede selv Døren til Kontoret: Der er færdigt, Bai, sagde hun.

Herrerne kom ind; Katinka var helt klædt paa, med en høj Pibe i Halsen op til det lille magre Ansigt.

Hun havde Kiær tilbords.

De talte om hendes Sygdom: Aa, man skulde nok se, Vinteren var den bedste Tid ... Den stille, klare Kulde — det gav Kræfter.

— Ja, den stille, klare Kulde.

— Skal vi drikke paa det, sagde Bai. Der blev drukket. Der drikkes ud, sagde Bai.

De Ligesindede spiste med Servietten fæstet med en Naal ved Halsen. De lugtede til hver enkelt Majonaisemundfuld før de nød den.

— Olje, sagde Proprietær Mortensen og snøftede.

Katinka sad med nogle smaa Bidder paa sin Tallerken. Hun sad ganske rank for Smerterne i sit Bryst. Gaffelen rystede i Haanden,

naar hun forsøgte at spise. Tag det bort, Marie, sagde hun.

Ænderne kom ind, og Kiær drak for Bai: Der vidste man, »hvor Hjertet« og den »Fjerdemand« sad. En Skaal for ham.

De blev livligere og drak tæt privat. De talte om Centrifuger og en ny Kreaturtarif.

— Du, Gamle — paa et godt Aar!

Bai drak igen.

Katinkas Kinder brændte og hun saa' Ansigterne som gennem et graat Slør. Hun trykkede sig fast ind mod Stoleryggen og saa' paa Bai, der blev ved at spise.

— Den ligger paa Tungen — ligger paa Tungen, forsikrede Kiær og skænkede i hendes Glas af en gammel Burgunder.

— Tak, Tak.

Proprietær Mortensen vilde tillade sig at tømme et Glas . . . Han rejste sig og løste Servietten fra Halsen: Han vilde kort og godt tømme dette Glas . . .

Naar Proprietær Mortensen tømte Glas var han religiøs . . . I den femte Sætning talte han ufravigeligt om »dem, der er gaaet forud« og som saa' ned fra deres Himmel . . .

Der var altid noget, der saa' ned paa Proprietær Mortensen fra sin Himmel.

De Ligesindede sad med hængende Næb og saa' ned i deres Tallerkener.

Katinka hørte knap. Hun holdt sig med Hænderne fast ved Stolesædet og blev bleg og rød.

Da Hr. Mortensen var færdig, kunde han nyde endnu et Stykke And.

— Lille Frue, Deres Ænder, det er Stegning.

Katinka hørte kun Stemmerne utydeligt, og hun støttede sig til Bordet, da hun skulde rejse sig.

Herrerne gik ind, Katinka faldt tilbage paa Stolen. Bai aabnede Døren og kom ind igen:

— Det gik jo rigtig godt, Tik, brillant . . .

— Og du holdt dig jo brav . . .

Katinka rettede sig op og smilte: Ja — sagde hun:

— Nu skal I faa Toddyerne . . .

Bai gik ind. Katinka blev siddende foran det forladte Bord med Flaskerne og Glassene, der stod halvtømte.

Inde i Kontoret lo og snakkede de hojrostet op i Munden paa hinanden — man hørte Kiær . . .

— Bring Lamperne derind, sagde Kantinka. Lattersalverne slog ind til hende, hver Gang Marie gik med Døren.

— Fruen skulde gaa i Seng, sagde Marie.

— Det kan vente . . .

— For de Æderes Skyld. Marie slog med Køkkendøren, saa det fo'r i Katinka.

Der blev kun et enligt Lys midt paa Spise-

bordet . . . Det saa' trist ud i Halvmørket, det store uryddelige Bord.

Katinka var saa træt; hun maatte sidde her lidt i en Krog, til hun samlede Kræfter.

Marie gik fra Køkkenet til Kontoret og slog med Dørene . . .

Hvor de muntrede sig derinde . . . Det maatte være Svendsen, der sang . . .

Katinka lyttede efter Stemmerne i sin Krog og saa' efter Marie, der gik gennem de oplyste Døre med Glas og Flasker . . .

Saadan vilde det ogsaa være, naar hun en Gang var borte og glemt . . .

— Marie, sagde hun.

Hun forsøgte at rejse sig og gaa, men hun greb til Væggen og kunde ikke. Marie støttede hende ind i Sovekamret:

— Det har man af den Spillen Theater, sagde Marie.

Katinka fik et langt Hosteanfald, mens hun sad paa Sengekanten.

— Luk Dørene, sagde hun.

Hun blev ved at hoste: Og Bentzen skal ind til Bordet, sagde hun.

— Naa, han ka' vel faa ædt tidsnok, sagde Marie. Hun fik Klæderne af Katinka og gik og bandte.

Svendsen sang igen derinde med en tyk Stemme:

Oh, min Charles, send mig dog et Brev —
Hvorhen du altid skrev — — —

Og der blev klirret med Glas: Stille, raabte Kiær . . . Stille — I Gamlinger — — —
Katinka havde ligget noget i Blund og vaagnede op. Det var Bai.

— Det var den Højtidelighed, sagde han. Han var højmælt af mange Toddyer.

— Er de taget bort? sagde Katinka. Hvad er Klokken?

— Halvtre saamæn . . . Den bli'r sén, naar man sidder saadan sammen i en Klynge . . .

Han satte sig ned ved Sengen og snakkede vidt og bredt.

— Satan til Historier, han kunde, Svendsen — Fa'en til Geschichter . . . Han fortalte et Par og slog sig paa Laarene af Latter.

Katinka laa og brændte i Feber.

— Men Løgn er 'et s'gu, sagde Bai til Slut.

Han fik et Anfald af Rørelse til Godnat og fortalte i Døren en sidste Historie om Mortensens Mejerske . . .

— Ja, ja, du kan trænge til Ro, sagde han.

— Godnat.

— Godnat.

De næste Dage blev det værre med Katinka. Doktoren kom et Par Gange om Dagen.

— Satan til Historie, sagde Bai. Og hun holdt sig saa brav, Doktor, til Fødselsdagen . . .

— Ja — nu holder hun sig ikke brav, Hr. Bai, sagde Doktoren.

Der maatte ingen komme ind til Katinka. Hun skulde have fuldstændig Ro.

Madam Madsen fra Kroen kendte den Historie. Men man ku' vel muntre hende, sku' hun tro, saa hun ikke laa der og gned Øjnene i Mørke.

Madam Madsen kom ind til Sengen.

Der var mørkt med nedrullede Gardiner. Hvem er det, sagde Katinka fra Puderne.

— Det er mig, sagde Madam Madsen.

— Madam Kromadsen.

— Goddag, sagde Katinka og rakte hende sin Haand, der brændte.

— Naa — saa den er saa klejn, sagde Madam Madsen.

— Ja, Katinka vendte Hovedet lidt paa Puden: Jeg har det ikke saa godt.

— Nej—j . . . det ku' man ikke kalde det, sagde Madam Madsen vredt. Hun sad og saa' paa Katinkas magre Ansigt i Mørket.

— Og det skriver sig fra Smausen, sagde hun.

— Det var vel lidt for meget . . .

— Ja, det var vist for meget, sagde Madam Madsen stadig i samme vrede Tone.

Det kogte mer og mer op i hende, mens hun sad i det triste Mørke foran det stakkels blege Ansigt i sine Puder.

— Ja, det ku' man vel kalde det, sagde hun igen.

— Han havde ogsaa lige godt fortjent det.

Og hidsigt fortalte hun det hele: om Bai og om sin Gæstestuepige og hvorlænge det havde varet . . .

— Men fra 'et kom Gusta da heller ikke med helt Skind . . .

Først havde Katinka slet ikke forstaaet . . . hun var saa tung og mat.

Saa begreb hun som et Lyn — og slog Øjnene op et Nu paa Madam Madsens Ansigt.

— Og for saadan En slider en anden sig ihjel, sagde Madam Madsen.

Hun tav og ventede, Katinka skulde sige noget.

Men Katinka laa ubevægelig. Et Par Taarer gled kun frem paa hendes Kinder.

— Ja, ja, sagde Madam Madsen i en anden Tone, en anden var vel ikke stort klogere.

Madam Madsen var gaaet.

— Hvis jeg maatte komme ud imorgen . . .

Hun blev ved at tale om det: Om hun kunde komme ud. Ned i Lysthuset til Hylden.

— Havde den Blade endnu, Hylden — og Roserne — og Kirsebærtræet . . .

— Ifjor stod de i Blomst . . . et Blomsterflor.

— Hele Byen fik til Syltning, mens Fruen var væk, sagde Marie.

— Det hvide Flor . . .

Katinka blev ved at tale om Haven. Hvert Øjeblik sagde hun: Tror De, han gi'er mig Lov — at jeg faar Lov . . .

— Maaske — naar Solen skinner.

Doktoren kom ikke, og om Eftermiddagen maatte Marie gaa ned for at spørge.

Det blev mørkt før Marie kom tilbage. Katinka laa uden Lys. Hun ringede med den lille Klokke ved Sengen:

— Er hun ikke kommet? sagde hun.

— Hun maa dog gaa Vejen, sagde Bai.

— Hvor det varer længe, sagde Katinka. Feberen hedede hende i Kinderne.

Hun laa og hørte efter hver Dør, der gik.

— Nu gik Køkkendøren, sagde hun.

— Det var en Mand med Koste.

— Hun kommer aldrig, sagde Katinka.

— Vi faar dig syg igen, sagde Bai.

Hun laa stille, og ringede og talte ikke mer. Saa hørte hun Marie gaa med Kontordøren og blev liggende, med bankende Hjerte under Tæppet, uden at spørge.

— Hvad sagde han? sagde Bai derude.

— Ja, en halv Timestid i Middagstiden, sagde Marie, naar Solen skinnede.

— Sover Fruen?

— Jeg tror det ...

Marie listede ind. Katinka blev liggende lidt:

— Er det Dem, sagde hun.

— Ja, Fruen ku' gerne komme lidt op og sidde i Solen, sagde han, ved Middagstid ...

Katinka svarede ikke straks. Saa tog hun Maries Haand:

— Tak, sagde hun. De er saa god, Marie.

— Hvor Fruens Haand brænder ...

Katinka havde Feber om Natten; hun laa med skinnende Øjne og sov ikke. Men hun vækkede først Marie henimod Morgen.

Marie saa' ud af Vinduet i Dagligstuen:

— Det bli'r klart, sagde hun.

— Se efter Vejret, sagde hun.

— Se ud af Køkkendøren, sagde Katinka fra Sengen. Der kommer altid Skyerne.

Der var ogsaa klart fra Køkkendøren.

— — —

— Jeg kan godt selv, jeg kan selv, sagde Katinka. Hun støttede sig langs Væggene i Gangen, hen til Perrondøren.

— Hvor det er varmt, sagde hun.

— Nu kommer Trappen ... Saa — det gik ...

Det var tungt at gaa paa Gruset. Hun lagde Armene op om Maries Skulder: Man er saa tung i Hovedet, sagde hun.

Hun standsede ved hvert tredje Skridt og saa' ud over Markerne og over mod Skoven. Det var som Solen lagde Lys paa hvert eneste broget Blad.

Katinka vilde hen til Perronlaagen. Hun stod lidt og lænede sig:

— Hvor den er smuk, sagde hun, vores lille Skov.

Katinka saa' langt hen ad den solbelyste Vej: Der omme staar Milestenen, sagde hun.

Hun vendte Hovedet og saa' ud over Markerne og Engene og den lyse Himmel:

— Ja, sagde hun, Stemmen lød ganske sagte, her er saa smukt ...

Marie gik og tørte Øjne, naar Fruen ikke saa' det ...

— Men hvor Bladene falder, sagde Katinka. Hun vendte sig og gik et Par Skridt alene.

De kom ind i Haven.

Katinka talte ikke mer. De kom ned om Plænen til Lysthuset.

— Hylden, sagde hun blot.

— Her maa jeg sidde, sagde hun. Marie

lagde Tæpperne om hende, og sammenfalden saa' hun tavs ud i den sollyse Have.

Kirsebærtræernes Blade laa gule over Plænen; et Par smaa Roser blomstrede endnu.

Marie vilde plukke dem.

— Nej, sagde Katinka: det er Synd — lad dem sidde.

Hun sad igen. Hendes Læber bevægede sig, ligesom om hun hviskede.

— Her sad Huus helst, sagde Marie. Hun stod ved Siden af Bænken.

Katinka fo'r sammen. Saa sagde hun og smilte stille:

— Ja, her vilde han gerne sidde.

De gik igen.

Da de kom til Laagen stod Katinka lidt stille. Hun saa' tilbage, ind i Haven:

— Hvem mon der nu skal gaa derinde? sagde hun.

Hun var saa træt. Hun støttede sig tungt til Marie og inde i Gangen tog hun til Væggene.

— Luk Bagdøren op, sagde hun, at jeg kan se Skoven.

Hun kom derhen og hun stod et Øjeblik lænet til Dørstolpen og saa' ud mod Skoven og Vejen.

Marie, sagde hun, jeg vil ogsaa se Duerne . . .

— — —

Katinka kom ikke op længer. Kræfterne forlod hende mer og mer.

Enkefru Abel bragte Vingelée.

— Til at lædske Tungen, sagde hun. Hun sad og saa' paa Katinka med taareblændede Øjne.

— Og saa alene ligger De, sagde hun.

Fru Abel vilde sende sin Louise-Ældst.

— Hun er som en Diakonisse, sagde hun, den Ældste ... En Diakonisse ...

Louise-Ældst kom om Formiddagen og gik rundt paa Taaspidserne i hvidt Forklæde. Katinka laa hen, som hun sov ... Louise-Ældst dækkede Frokostbordet og tragtede Kaffen.

Og Døren til Sovekamret blev lukket paa Klem, mens de spiste ...

Bai var meget taknemlig. Enkefruen tørrede Øjne: Venner kender man i Ulykken, sagde hun ...

Fru Linde kom om Eftermiddagen og sad og strikkede ved Sengen. Hun fortalte nyt og gammelt om den ganske Egn og om sig og sin Linde.

Gamle Linde hentede sin Kone i Mørkningen, og de to Gamle sad en Timestid endnu ved Sengen i Skumringen.

Agnes var det først og Agnes sidst.

— Linde kan nu ikke leve uden Agnes, sagde Fru Linde. Selv vandede hun Høns i Krogene baade Morgen og Aften.

— Ja, ja, min Pige, hun er nu min Øjesten, sagde gamle Pastor.

— De skal se, hun kommer en Dag, sagde Katinka.

— Som en gammel Pige. Fru Lindes Strikkepinde gik.

Det med »gammel Pige« kunde Fru Linde ikke glemme.

De sad og snakkede, og gamle Pastor fik sig en Solbærrom før han gik hjem.

— Den gør godt, sagde han, og den gaar ikke til Hovedet.

De to Gamle tridsede hjem ad den efteraarsmørke Vej.

— — —

Bai var saa jævnt ude.

— En lille L'hombre — til at muntre op, sagde Kiær. Trænger s'gu til 'et, gamle Ven.

— Ja, gamle Kiær, Bai tog med Hænderne over Øjnene:

— En Gang hen i Ugen, sagde han. Tak ska' du ha'e.

— Tak for dit Venskab. Han slog Kiær paa Skuldrene og var rørt. Bai var i den sidste Tid meget let rørt.

Han tog afsted og spillede L'hombre til ud paa Natten.

Naar han kom hjem, vækkede han Katinka, fordi han »ikke kunde gaa i Seng uden at se, hvordan hun havde det«.

— Tak, ganske godt, sagde Katinka.

— Har du moret dig?

— Som man kan more sig, sagde Bai, naar du ligger her. Han sad og sukkede nogen Tid ved Sengen, til han havde faaet Katinka lysvaagen.

— Godnat, sagde han saa.

— Sov vel, Bai.

Naar Marie var ude om Dagen, stod Dørene aabne ind til Kontoret. Katinka laa og hørte efter Telegrafens Prikken.

— Hvad den har travlt, sagde hun.

— Hvad den alt fortæller . . .

— Bai, raabte hun. Det er jo hertil . . .

Bai bandte en høj Ed ude i Kontoret . . .

— Ja — saa min Salighed — han kom hen i Døren — det er til Præstens.

— Præstens — Katinka satte sig op i Sengen — det er vel fra Agnes, sagde hun.

Bai sagde ingenting, han var hel vild; han løb med den blaa Blyant, og han vilde ha'e sit Tøj og han skrev Depeschen i Skjorteærmer og skrev forkert og rev itu.

— Bai, sagde Katinka, Bai — er det Agnes . . .

— Saa min Salighed —

Bai stormede selv af med Depeschen, just som Eftermiddagstoget skulde komme . . .

Saadan Glæde havde Bai aldrig set. De to Gamle lo og græd.

— Aa Gud — at det er sandt — aa Gud — at det er sandt . . .

— Ja — lille Mo'er — — Ja — Ja . . . Gamle Pastor vilde være rolig.

Han tyssede paa hende og klappede hende paa Hovedet.

Men saa foldede han Hænderne: Nej, sagde han: det er for meget . . .

Han græd selv og tørte sig i den Fløjels Kalot — —

— Ja, ja, sagde han; Gud taknemmelig, siger jeg; Gud taknemmelig . . .

Gamle Pastor vilde selv bringe Katinka Nyheden, og han gik og tog sit Tøj frem, og Hat og Vanter, og lod det ligge igen, og tog Bai i begge Hænder:

— Ja, den Glæde, Forstander . . . sagde han. For os to Gamle, som sidder hen — at opleve det . . . at opleve det, Forstander.

— Hm — ja — hver har det paa sin Manér —

— Andersen skulde nu lære at savne, at savne hende, sagde Gamle Pastor.

Han nussede om og kom ikke af Stedet.

Pastorinden kom ind med Jordbærlikør, før de kom afsted.

Gamle Pastor gik og fløjtede »den tapre Landsoldat« hen ad Vejen.

— — Han sad inde ved Katinkas Seng.

— Ja, sagde han, Gud fører dog de rette sammen.

— — —

En Ugestid efter kom Agnes hjem.

Hun stormede over Perronen ind gennem Kontoret. I Kontordøren saa' hun Katinka, der laa med lukkede Øjne paa Puden. Agnes vilde ikke have kendt hende igen.

Katinka slog Øjnene op og saa' hende:

— Ja, sagde hun. Det er mig.

Agnes gik hen og tog Katinkas Hænder. Hun lagde sig paa Knæ ned ved hendes Seng.

— Dejlige Kone, sagde Agnes og kæmpede for ikke at græde.

Hun kom hver Eftermiddag og sad hos Katinka til Aften.

De talte ikke meget. Katinka blundede og Agnes lod Sytøjet synke i sit Skød og saa' paa det stakkels Ansigt paa Puden. Det svage Aandedrag peb i Katinkas Bryst.

Katinka rørte sig, og hun tog atter Sytøjet og førte Naalen ud og ind.

Katinka laa vaagen. Hun var saa mat, hun kunde ikke tale. Hosten kom og rystede hende; hun fo'r op i Sengen, det var, som skulde hun slides sønder.

Agnes støttede hende. Hun var vaad af den kolde Sved.

— Tak, sagde hun, Tak.

Hun faldt hen igen og laa stille. Inde fra Sengeomhænget saa' hun paa Agnes' Ansigt, saa rundt og stærkt, og Hænderne, der gik saa resolut over Sytøjet.

— Agnes, sagde hun. Vil De ikke spille lidt?

— De skulde sove, sagde Agnes.

— Aa nej. Spil lidt.

Agnes rejste sig og gik ind til Klaveret. Hun spillede halvdæmpet Melodi efter Melodi.

Katinka laa stille med Hænderne paa Tæppet.

— Agnes, sagde hun: Syng den . . . vil De ikke.

Det var Sangen om Sorrent. Agnes sang den med sin mørke Altrøst.

Hvor den høje og dunkle Pinie
Laaner Skygge til Bondens Vigne,
Hvor ved Golfen Orangelunden
Dufter liflig i Aftenstunden;
Hvor ved Stranden Baaden gynger,
Hvor i Byen glade Klynger
Gaar i Dansen mens de synger,
Synger højt Madonnas Pris.
Aldrig, aldrig, jeg forgjetter
Disse Dale, disse Sletter,
Disse maaneklare Nætter,
Napoli — dit Paradis.

Hun blev siddende lidt ved Klaveret. Saa rejste hun sig og gik ind i Sovekamret.

— Tak, sagde Katinka.

Hun laa lidt.

— Ja, sagde hun ganske sagte. Hvor Livet kunde være smukt.

Agnes lagde sig ned ved Sengen. De laa stille, begge to, i Mørket. Katinkas Haand gled hen over Agnes' Haar.

— Agnes, sagde hun. Der skal ikke — — tales over mig . . .

— Katinka dog . . .

— Bare bedes, sagde hun.

Hun tav igen. Agnes græd sagte. Katinka blev ved at bøje smaa Lokker af hendes Haar ind mellem sine Fingre.

— Men der er, hun talte ganske sagte og ligesom frygtsomt; Haanden faldt bort fra Agnes Haar: en Salme — — — som —

— Som jeg saa gærne vilde ha'e sunget . . . ved min Grav . . .

Hun hviskede næsten uhørligt. Agnes laa med Hovedet ned i Puden.

— Bryllupssalmen, sagde Katinka ganske sagte, som et Barn, der ikke tør bede.

Graaden rystede Agnes, og hun tog Katinkas Hænder og kyssede dem, mens hun hulkede.

— Katinka dog — Katinka . . .

Katinka tog om hendes Hoved og bøjede sig lidt frem:

— Nu bli'r I to jo lykkelige, sagde hun.

Hun laa tavs. Agnes blev ved at græde.

Næste Dag blev Katinka berettet af Gamle Pastor. Bai var i Randers.

— — —

Agnes blev vækket om Natten af en forskræmt Pige med et Tællelys: Der er Bud — Frøken — fra Stationen . . . Frøkenen maatte endelig komme.

— Bud . . . Agnes var ude paa Gulvet.

— Hvem er her? sagde hun.

Hun raabte ned gennem Gangen.

— Jeg, sagde Lille-Bentzen.

Agnes kom ud i nogle Sjaler.

— Hun døer, Frøken, sagde Lille-Bentzen. Han stod bleg og tænderklaprende . . . Lille-Bentzen havde aldrig før set nogen dø.

— Er der Bud efter Doktoren, sagde Agnes . . . Lygten, Ane.

— Der var ingen til gaa . . .

Agnes fik Lygten tændt og gik over Gaarden. Hun bankede paa Karlekamret. Det gav Ekko mod Laden . . .

— Lars, Lars —

Hestene begyndte at rumstere i deres Baas.

Lars kom ud, søvndrukken, i Halvdøren i Lygtelyset.

Agnes gik tilbage over Gaarden til Gang-

døren . . . Lille-Bentzen var gaaet ud paa Trappetrinet, angst for at staa i Mørket.

— De kører med, sagde Agnes og gik forbi.

Et Par skræmte Piger kom ud i Gangen: Faa kogt Kaffe, sagde Agnes. Skynd Jer.

Hun gik ind for at klæde sig paa. Lille-Bentzen blev alene i Gangen. Dørene stod aabne ned gennem Huset, knirkende i Mørket. Pigerne rumsterede rundt, halvpaaklædte og søvndrukne, med hver sit Tællelys . . . De glemte en Stage paa Spisebordet. Lyset flakkede i Trækken.

Ude i Gaarden kom Drengen gaaende med Staldlygten. Han satte den paa Stenbroen og gik igen — der blev en lys Kreds om Lygten i Mørket.

Vognporten blev slaaet op og de kom ud med Hestene . . . Hver Lyd lød stærkt og skræmmende ud i Natten.

Agnes kom ud og gik forbi Bentzen i Gangen.

— Saa gaar jeg derned, sagde hun.

— Har hun Krampe?

— Hun skreg, sagde Bentzen.

Agnes saa' ud i Gaarden: Skynd Jer, raabte hun. Drengen løb med Lygten over Gaardsrummet.

Der blev sat et Par flimrende Lys i Køk-

kenvinduet, saa Skæret faldt ud paa Heste og Vogn.

Gamle Fru Linde kom ind i Spisestuen i en Slaabrok af Gamle Pastors: Bliv i din Seng, Mo'er, sagde Agnes.

— Aa, Herre Gud, aa, Herre Gud, sagde gamle Fru Linde. Saa det kom pludseligt... saa det kom pludseligt . . . Og hun begyndte at gaa rundt med sit Lys i Haanden ligesom de andre.

Drengen slog Portene op — det fo'r i dem alle ved Larmen — og Lars viste sig i Køkkendøren og fik en Skaal Kaffe.

Lille-Bentzen kom ud og op paa Bukken . . . Han saa' Pastorindens Ansigt — smaagrædende sad hun og rokkede inde i Stuen foran det viftende Lys . . .

De rullede ud af Porten, ned ad Vejen, gennem Mørket, i Trav, saa Pilene paa Hegnet fo'r forbi dem som dansende Spøgelser.

Lars tog fast om Tømmerne.

— Bæsterne er sky, naar man kører til Død, sagde han.

De talte ikke mer. Vognlygternes Lys fo'r hen over de urolige Pile.

— — —

Bai gik op og ned ude i Forstuen, op og ned langs Væggen.

— Er det Dem, er det Dem, sagde han. Hvor hun skriger.

Agnes aabnede Døren til Kontoret. Hun hørte Katinka stønne og Vaagekonens Stemme: Ja, ja, ja, ja.

Marie Pige kom: Doktoren, sagde hun.

— Han er kørt, sagde Agnes.

Hun gik ind. Vaagekonen holdt Katinkas Arme over Hovedet. Trækninger gik gennem hendes Krop under Tæpperne.

— Hold, sagde Vaagekonen.

Agnes tog om hendes Haandled og slap dem igen; hun følte den kolde Sved.

Den døende slog med de krampekrummede Arme op i Sengegardinerne.

— Hold dog, sagde Vaagekonen.

Agnes tog om Armene: Tungen, Tungen, sagde hun.

— En Ske dog, Tungen.

Katinka faldt tilbage — der faldt blaahvidt Skum ud over de aabnede Læber gennem de sammenbidte Tænder.

Marie tabte Skeen og fandt den ikke paa Gulvet og ragede efter en anden med Lyset.

— Hovedet, sagde Vaagekonen, Hovedet

. . . Marie holdt det, rystende over hele Kroppen.

— Aa, Jøsses, aa, min søde Frelser, blev hun ved at sige . . . aa Jøsses . . . aa . . . min søde Frelser . . .

Agnes pressede Katinkas Arme ned: Hovedet tilbage, sagde Vaagekonen . . . Hun halvt laa og pressede Skeen ind imellem den døendes Tænder . . .

Der stod Skum ud over Skeen: Godt, hviskede Vaagekonen, godt.

Katinka slog Øjnene op. Hun holdt dem paa Agnes, store og angstfulde.

— Katinka, Katinka, kender De mig? — —

Katinka blev ved at stirre paa hende med det samme Blik.

— Katinka . . .

Den døende stønnede og sank tilbage. Skeen faldt ud af hendes Mund . . .

— Hun faar Ro, sagde Vaagekonen.

Katinkas Øjne faldt til. Agnes slap hendes Arme.

De satte sig hver paa sin Side af Sengen, lyttende til hendes Aande, der kom uregelmæssigt og ganske svagt.

— Hun faar Ro, sagde Vaagekonen . . .

Den døende blundede hen, stønnende nu og da.

Vognen kom ude paa Vejen. Døren blev slaaet op og man hørte Doktorens Stemme.

Agnes rejste sig og tyssede.

— Hun sover, sagde hun.

Doktoren gik ind og bøjede sig over Sengen: Ja, sagde han, det er snart forbi.

— Lider hun? sagde Agnes.

— Man véd ikke, sagde Doktoren.

— Nu sover hun.

Doktoren og Agnes satte sig inde i Dagligstuen. Inde i Kontoret hørte de Bai vandre op og ned.

Agnes rejste sig og gik derind.

— Hvad siger han, spurgte Bai. Han blev ved at gaa.

Agnes svarede ikke; hun sad tavs i sin Stol.

— Jeg havde jo ikke troet det, sagde Bai: jeg havde jo ikke troet det, Frøken Agnes.

Han flakkede op og ned, fra Dør til Vindu — og standsede igen ved Agnes Stol og sagde ud i Luften:

— Jeg havde jo ikke troet det, Frøken Agnes.

Doktoren aabnede Døren: Kom, sagde han.

Krampen var begyndt igen. Bai skulde holde hendes ene Arm.

Men han slap den igen.

— Jeg kan ikke, sagde han og gik med Hænderne for Ansigtet. De hørte ham hulke inde i Kontoret.

— Tør Panden af, sagde Doktoren.

Agnes tørrede Sveden af Panden.

— Tak, sagde Katinka og slog Øjnene op: Er det Agnes?

— Ja, Katinka, det er Agnes ...

— Tak.

Hun faldt hen igen.

Hen mod Morgen vaagnede hun. De sad alle ved Sengen.

Øjnene var brustne.

— Bai, sagde hun.

— Ja.

— Bed hende spille.

— Spil, sagde Doktoren.

Agnes gik ind. Taarer løb ned over Tasterne og hendes Hænder, mens hun spillede uden at høre sine egne Toner.

Katinka laa stille hen. Brystet gik pibende op og ned.

— Hvorfor spiller hun ikke? sagde hun igen.

— Hun spiller jo, Tik ...

— Hun hører ikke mer ...

Den døende rystede paa Hovedet:

— Jeg hører det ikke, sagde hun.

— Salmen, hviskede hun, Salmen.

Hun laa lidt igen, stille. Doktoren sad med hendes Puls og saa' paa hendes Ansigt.

Saa løftede hun sig op og rev sin Haand løs:

— Bai, skreg hun, Bai.

Agnes rejste sig og løb ind. De stod alle om Sengen. Bai knælte ned og hulkede.

De fo'r alle sammen: det var Telegrafen, der lød ind gennem Stuerne og meldte Tog . . .

Katinka slog Øjnene op. Se, se, sagde hun og løftede Hovedet.

— Se Solen, sagde hun: se Solen over Bjergene.

VII

Det var den første Vinterdag. Høj Luft og tyndt Snelag over den letfrosne Jord.

Udenfor Kirken begyndte Mændene at samles, højtidelige, med høje Silkehatte af mange Aargange. De hviskede i smaa Grupper, og en efter en gik de hen og kiggede ned i den tomme Grav tæt ved Muren.

Inde i Kirken gik fire fem lydløse Koner oppe om Kisten og følte stille paa Kransene. Degnen og Lille-Jensen lagde Salmer paa Pladserne.

De var færdige: Og Nr. 733 af Salmebog ved Graven, sagde Lille-Jensen.

Lille-Jensen var som en Slags Bedemand ved »Lejligheden«. Hun havde straks overtaget Liget baade i Hjem og Kirke. »Institottet« havde haft »Efteraarsferie« siden Dødsfaldet.

Froken Jensen saa' sig om i Kirken og gik op mod Kisten med Degnen: Guirlanderne hang i regelrette Buer over Koret og Sørgefloret var trukket som to Polser over Alterstagerne.

— Nydelig Kiste efter Aarstiden, sagde Degnen.

De stod og saa' paa Kransene.

— De binder smukt paa Mollen, sagde Lille-Jensen.

— Det er en Forskel, sagde Degnen, han skod Skuldrene i Vejret og saa' paa en Krans fra Abels.

— Ja, sagde Froken Jensen: der er ingen »Interesse«.

Froken Jensen gik lidt bort og saa' provende paa Kisten:

— Ja, sagde hun: jeg er glad, vi tog Egetræ.

— Det er, om jeg saa tor sige, ogsaa proprere for Liget, sagde Degnen.

Klokkerne begyndte at ringe, og Froken

Jensen gik ud paa Kirkegaarden. Hun hilste paa sine Elevere-Fædre og holdt Mandtal.

Bai kom ind ad Laagen med to Herrer med Fodposer; alle Hatte blev løftet. Lille-Jensen trykkede Haand i Vaabenhuset.

Da alle var til Sæde i Stolene, arriverede Familjen Abel. Enkefruen gik i Spidsen; hun saa' ud til at have skyndt sig. De to Kyllinger var i Sørgeslør som to Enker.

Louise-Ældst lagde Vedbend-Kors paa Kisten.

Agnes sad ved Siden af Gamle Pastor. Hun hørte ikke Sangen og slog ikke Salmen op. Hun sad kun og stirrede med duggede Øjne paa den dejlige Kones Kiste.

Sangen døde hen. Gamle Pastor stod op og gik frem.

Da Bai saa' ham staa der foran Kisten med foldede Hænder, brast han i Graad og hulkede.

Gamle Pastor ventede stille, med Øjnene paa Kisten. Stemmen lød kun saa halvhøjt, da han talte. Vintersol faldt ind ad Korvinduerne paa Kiste og Blomster.

Gamle Pastor talte om de stille i Landet.

Stille var hun — stille i sit Liv; stille vilde hun bringes til den sidste Ro. Gud Herren, som kender Sine, gav hende et Liv i Lykke hos en god Husbond; han gav hende en Død

Bai tog om en Busk, som vilde han knække den: Touget snærede, mens Kisten blev skubbet ud og sank.

Agnes havde lukket Øjnene.

Det er vemodigt at skilles ad
For dem som gerne vil sammen være,
Men Gud ske Lov: i vor Herres Stad
For evigt samles de Hjertenskære.
Ja — det er Gammen
:|: At leve sammen :|:
Hvor Arneflammen
:|: Er Kærlighed. :|:

— Naa — naa — naa, Svoger, de to Fodposer støttede Bai, som hulkede.

Sangen døde hen. Der var stille, ingen Lyd; ingen Vind over de blottede Hoveder.

Tungt faldt Sandet fra Gamle Lindes rystende Hænder.

Fadervor — du, som er i Himlen.

Det var forbi. De to Herrer med Fodposerne trykkede Hænder og takkede for »den store Deltagelse«.

Fru Abel standsede dem ved Laagen. Hun havde sit lille Bord beredt for Bai og hans Svogre ...

— I al Tarvelighed — at De ikke sidder ene ...

— Fra Huus, sagde Agnes. Hun tog Kransen og saa' paa de halvvisnede Roser: Hvor den har været smuk.

— Ja, sagde Bentzen. Køn har den været.

De stod lidt. Agnes knælte halvt ned og lod Kransen glide lempeligt ned paa Kisten. Rosernes Blade spredtes i Faldet.

Da Agnes vendte sig, stod Lille-Bentzen og græd.

En Karl kom hen til dem.

— Hvis Frøkenen — — — der skulde lukkes . . .

— Ja, vi kommer.

— Men Amplen, sagde Louise-Ældst. Den tørster ogsaa. Hun nikkede til Amplen.

Bai maatte holde paa Stolen, naar Louise-Ældst vandede Amplen. Hun stod paa Tæerne med Vandkanden og viste sin Skønhed.

— Hun glemmer ikke noget, sagde Fru Abel. Amplen fik Vand, saa det pladrede paa Gulvet.

— Marie tørrer vel op, sagde Louise-Ældst skarpt ud i Køkkenet. Hun stod altid et Sekund i Spisekammerdøren og »oversaa«. Louise-Ældst havde saa hurtige Fingre, naar der var gemt en sød Levning paa en Asiette.

De gik hjem om Lampen.

Louise-Ældst skænkede The i hvidt Forklæde.

Paa Ida-Yngst maatte der kaldes og kaldes.

— Hun skriver, sagde Enkefruen, i sin Krog.

Ida-Yngst skrev altid, i en underlig upaaklædt Tilstand.

— Bøsse-Sa har glemt sine Manchetter, sagde Enkefruen.

— Naa, sagde Bøsse-Sa.

Bøsse-Sa var i det hele derangeret.

— Han er her jo ikke, sagde Enkefruen.

Efter Bordet fik Bai sin Toddy til »Dagstelegrafen«. Louise-Ældst broderede. Enkefruen sad og saa' »ømt«:

— Det er som hjemme, De skal føle Dem. Det er blot det, vi vil.

Naar Bai var færdig med Avisen, spillede Louise-Ældst. Hun sluttede med en af Katinkas Smaamelodier.

— Den spillede hun, den kære, sagde Enkefruen og saa' paa Portrættet: Katinka hang med Immortelkrans under Spejlet over Sofaen.

— Ja, sagde Bai. Han sad med foldede Hænder. Oppe om Lampen, efter Toddyen, følte Bai altid en mild Rørelse over sit »Savn«.

Enkefruen forstod ham.

— Men man har det forklarede Minde, sagde hun. Og Gensynet.

— Ja.

Bai førte de to Fingre hen over Øjnene.

De talte om »den kære Afdøde« mens Bai fik sit andet Glas.

Lille-Jensen sad i Mørke ved sit Vindu, for at høre, naar han gik.

Lille-Jensen var mest i Præstegaarden i den sidste Tid.

— Hos Abels holdt de vist ikke af Forstyrrelse, sagde Lille-Jensen.

Frøken Jensen var kommet meget paa Stationen de første Uger efter Dødsfaldet.

— En Kvinde hjælper, hvor hun kan, sagde hun paa Møllen.

— Ja, sagde Møllerens Frue.

Frøken Helene strakte Benene fra sig og saa' paa sine Filttøfler.

— Og den kære Katinka — Frøken Jensen kaldte hende Katinka efter hendes Død — har forvænt ham ...

Lille-Jensen tog et Slags Over-Opsyn paa Stationen.

— Hvad nytter det med en Pige? sagde hun.

Hun kom efter Skoletid med Spaankurv og Bel-ami. Bel-ami havde egen Kurv ved Kakkelovnen.

Hun gik lydløs om og lavede Livretter.

Naar Bordet var færdigt, havde hun Tøjet paa. Bai bad hende dog endelig blive og spise det Stykke Smørrebrød med sig.

— Ja, hvis De hellere vil, at jeg bli'r, sagde Lille-Jensen.

— Det er jo ialfald et levende Væsen, sagde hun beskedent.

Bel-ami kom igen paa Plads, og de spiste.

Lille-Jensen trængte sig ikke paa med Konversation. Hun sad hen som den stille Deltagelse, mens Bai tog til sig af Livretterne. Han havde begyndt at faa sin Appetit igen.

Efter Bordet spillede de en faamælt Piqué.

Klokken ti gik Frøken Jensen.

— Jeg var ved Graven, sagde hun, med en Blomst —

Frøken Jensen hægede Graven.

Hun hørte Bel-ami hyle, mens hun gik henad Vejen hjem. Hun tog den ikke op.

Frøken Jensen gik i dybe Tanker. Hun tænkte paa at sælge sin Skole.

Hun havde altid bedre passet til en Plads, hvor en Dame med Dannelse var som Fruen i Huset.

— — Men i de sidste to, tre Maaneder kom Frøken Jensen ikke mere ret meget paa Stationen.

Hun satte ikke Pris paa at blive regnet til de Paatrængende.

— Fru Abel forstod hun ganske simpelt ikke.

Om Aftenen sad hun ved Vinduet for at høre — om han i det hele slap hjem.

— Graven plejer jeg, sagde hun paa Møllen.

— — —

Satan til Fruentimmer, saa de vimser. Kiær viftede i Kontoret med sin Hat, som vilde han holde Fluer væk. Louise-Ældst var smuttet forbi ham i Døren.

— Satan — saa der vimses, sagde han.

Kiær skulde til København og vilde have Bai med.

— Trænger s'gu til 'et, gamle Dreng, trænger s'gu svært til 'et ...

— At faa Luft i Lungerne ...

— Gamle Ungkarl ...

— Ud paa Keglebanen, sagde han.

Bai kunde s'gu ikke bestemme sig til det ... du — saa kort efter ...

Men trænge til Luft i Lungerne — — kunde han jo nok.

Otte Dage efter rejste de. Fru Abel og Louise-Ældst pakkede Kuffert.

Bai strakte sig i Sædet og spændte sine Armmuskler, da de rullede af.

— Paa Rejse, sagde den indiskrete. De krydsede ham paa en Station.

— En Junker-Svip ... To glade Unghaner. ... Den indiskrete lo og smækkede Tungen ud med et Knald.

Bai sagde: Ja, vi ska' jo ind og se, hvordan den vrikker ...

Han slog Kiær paa begge Knæerne og sagde igen: Vrikker — du gamle ...

De rullede af og vinkede til den indiskrete, som raabte efter dem.

De blev paa en Gang meget lystige, brugte drøje Ord og klaskede sig op og ned ad Benene:

— Saa gaar den en Gang igen, en Gang igen, sagde Bai.

— Hvad er vi til vi Mennesker, sagde Kiær.

— Adam, du Gamle, sagde Bai.

De lo og snakkede. Kiær var glad.

— Nu kender man dig igen, sagde han: — du gamle Lampepudser ...

— Nu kender man dig.

Bai blev pludselig alvorlig:

— Ja, gamle Ven, sagde han, det har været traurige Tider.

Han sukkede to Gange og lænede sig lidt tilbage i Sædet.

Saa sagde han igen i en glad Tone:

— Du — vi ta'er Nielsen.
— Hva'for en Nielsen, sagde Kiær.
— En lille Fløjtenant, du, Kender ...
— Man véd jo ikke de nye Steder — gamle ... Saa' ham i Præstehuset ... Rask Fyr ... Kender ...
— Naar der ska' være Gilde ...

De begyndte at gabe og blive mere stille; de sov ind hver paa sit Sæde og sov til Frederits.

Der drak de tæt med Kognakker mod »Nattekulden«.

Bai gik ud paa Perronen. Vogne blev ran-

gerede, og der var en Klokkeklemten og en Signaliseren, saa man hørte ikke Ørenlyd.

Bai stod under en Lygte midt i Stimlen og lod sig puffe til:

— Gamle, sagde han til Kiær og gned Hænderne, mens han saa' ned ad Perron og Bane — — Hva' du?

— Leben er 'et, sagde Kiær.

Damerne svippede rundt op og ned ad Trinene, rødmossede af Søvnen, under Rejsehætterne.

— Og de Kvindfolk, sagde Bai.

Der blev raabt og klemtet ...

— Passagererne til Strib — Passagererne til Færgen ...

Med halvelleve Toget var Bai i København.

De fandt Lieutenant Nielsen paa en fjerde Sal i Dannebrogsgade. Møblementet var et Klædeskab med en hængende Dør, der blottede en ensom Uniformsvest, og en Rørstol med et Vandfad.

Lieutenanten laa i Bunden af Sengen paa en Hømadrats.

— Feltfod, sagde han. Man har jo sine Kahytter »anderswo«, Forstander.

Bai sagde, at de skulde »se Staden«.

— Saadan Stederne, sagde han . . . Forstaar De . . .

Lieutenant Nielsen forstod.

— De vil se Markedet, sagde han. Stol paa mig: vi skal se Markedet.

Han kom i Benklæderne og begyndte at skrige paa en Madam Madsen. Madam Madsen stak et Stykke Sæbe ind ad Døren med en nøgen Arm.

— Man lever i Familien, sagde Lieutenanten: han skummede Madam Madsens Sæbe op ad Armene.

De aftalte et Sted, hvor de skulde mødes for at se paa Kasinos Danseben. »Og saa ser vi Markedet«, sagde Bai.

Lieutenanten pumpede Madam Madsen for ti Øre og kørte saa sporenstregs ud til »Knejpen«.

Knejpen var en lille rar Ølhave i Pilealléen, hvor »de af Banden« holdt til paa Keglebanen og ved Kortene.

Banden var tre Sekondlieutenanter og to hørhaarede Herrer fra Landbohøjskolen.

Da Nielsen kom, var Herrerne allerede ved L'hombren i Skjorteærmer, med Hattene i Nakken.

— Naa — Tvillinger, sagde Nielsen.

— Gaar 'en?

— Man spæ'r den op, sagde den ene af de hørhaarede og skød Skuldrene op.

— Svævende, mente en af Lieutenanterne.

— Meget svævende, sagde den anden.

Banden levede paa Ordet »svævende«. Man sagde det en Gang rundt hvert Kvarterstid med sære Tonefald og smaa Haandviftninger.

— Svævende —

— Man maa spæ' den op, sagde Nielsen.

Banden spædede op med Bajere og »Hunkøn«.

— Jeg har nappet et Par »Givere«, sagde Nielsen.

— Givere — hva' Satan — Nielsen? De hørhaarede skød Hatten bagud.

— Et Par ældre »Givere«, Tvillinger ...

Tvillingerne slog med Ølflaskerne i Bordet til Ære for Finderen.

De stillede om Aftenen i Kisten, efter at Nielsen havde set paa »Danseben« med Kiær og Bai.

Nielsen hentede nogle rødmossede Piger, som drak Banko med dem og slog »de to ældre Herrer fra Provinsen« koket over Fingrene.

Bai sagde: »Pivain« og saadan ældre Ord fra sine Lieutenantsdage.

De to hørhaarede taalte aldrig noget. De sad halvlallende og sagde:

— Gamle Svinebørster, og ravede Bai og Kiær over Skuldrene.

De blev ved at drikke allesammen.

— Uf, dog, gamle Støvle.

— Væk med Hænderne, Bai blev om af den megen Drikkelse.

. . . Bai vidste ikke, hvordan det gik til. Lieutenanterne var pludselig forsvundne med de rødmossede . . .

— De er fløjet, sagde Kiær.

— De to Herrer sidder saa alene . . .

Det var en ældre lille Dame, der stak sin Næse hen til Bordet . . .

— — —

Der var gaaet otte Dage.

Kiær havde Forretninger om Formiddagen. Bai sov mest.

Kiær kom hjem, ind paa Værelset.

— Hva', sover du, sagde han.

— Ja, man er s'gu uoplagt, sagde Bai og gned Øjnene, paa Sofaen.

— Hva' er Klokken?

— To.

— Saa maa vi afsted. Bai kom op af Sofaen. Satan til Strygebrædt, sagde han. Han var øm i alle Lemmer.

Han fik sig klædt paa.

Kiær gik hjem.

Bai drev af alene. De skulde s'gu ikke sige, han ikke havde holdt den gaaende til Slut.

Han kom ind i Lokalet. Der var ingen af Banden kommen, og han satte sig oppe paa Galleriet og ventede.

— Nej, Tak, han skulde ikke ha'e no'et ... En Soda.

Han sad og saa' ned i Salen gennem Tobaksrøgen paa de otte Piger, som sad paa Tribunen i Kreds, og paa Tilskuerne:

— S'gu lutter Drenge ...

— Skuffens Bedrovere, tænkte Bai. Han sad og saa' ned med Haanden under Kinden.

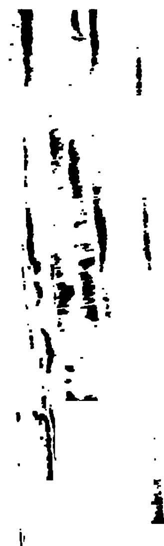
— Drenge, sagde han igen.

Der blev raabt og slaaet med Stokkene dernede: det var en engelsk Danserinde, som energisk slog Skorterne op over Hovedet. Bai havde set de Skorter flyve hver Aften.

Og han saa' næsten arrigt ned paa Stokkebegejstringen:

— Det var noget at trampe for, sagde han.

Han skyllede Sodavandet ned og blev ved at betragte Salen: de otte Piger, der sad som en Rad søvnige Høns paa en Pind, og Drengene, der skraalte for at bilde sig ind det var morsomt ...

Dame frem og tilbage og nikkede forforerisk til Bai . . .

De havde allerede skruet Gassen halvt ned og Bai sad endnu med Hovedet i begge Hænder og stirrede paa denne øde og skidne Sal.

Han svor en Ed, da han rejste sig.

Den ældre Dame vimsede ved Laagen:

Den Herre er her endnu, sagde hun.

Nej i hede Helvede.

Bai udtømte hele sin Forbitrelse i det Skub, han gav den ældre Dame.

Hva , hvinede Damen saadan behandler man en Dame . . . en Husejerinde . . .

Kiær var i Seng:

Naa, sagde han. Morede I Jer?

Bai fik Støvlerne af

De var det slet ikke, sagde han halvhøjt.

Bagas, sagde Kiær.

Bai klædte sig af uden at tale.

Han laa helt ved det tændte Lys. Saa slukkede han det.

Er man gnaven, Gamle, sagde Kiær.

Næ ... . .

Naa . . . Godnat.

Men man begynder at blive gammel, sagde Bai.

— Ja, sagde han igen, langsomt. Det er Tingen a' 'et ...

Kiær vendte sig i Sengen: Sludder, sagde han.

— Men du ta'er 'en for voldsomt, Gamle ... Man maa ha'e Øvelsen, Unghane — og ta'e 'en med Ro ...

— Saa ka' man drive den, sagde han.

— Behageligt.

Kiær tav. Lidt efter snorkede han. Men Bai kunde ikke falde i Søvn. Det var, som han lugtede Øldunst den halve Nat, og han laa og kastede sig.

Den næste Morgen, da han pakkede Kuffert, faldt Katinkas Fotografi ud mellem to Lommetørklæder.

Det var Fru Abel, som havde givet ham det med.

Hun havde set ømt paa det og pakket det ind i Silkepapir:

— Den kære, havde hun sagt.

Louise-Ældst, »min sidste«, havde været arrig: Pyh — skal han ikke ha'e en Spilledaase med ...

— Til at spille »de kære Melodier« ...

Louise, min sidste, havde en slem Vane til at vrænge efter sin Mamma, naar noget gik hende imod.

Enkefruen havde stille lagt Portrættet ned mellem de to Lommetørklæder:

— Han skal ha'e det Stykke af Hjemmet med ...

— — — Bai tog Portrættet op fra Gulvet og sad og saa' paa det med svømmende Øjne.

— — —

Familien Abel var paa Stationen for at tage imod Bai. Stuerne var Paaske-rene og skinnende. Med hvide Gardiner og Rengøringsluft.

Bai sad tilbords i Sofaen:

— Man kommer hjem til sin Huslighed, sagde han.

— Hjemme i Reden.

Han spiste og drak, som havde han ikke faaet Mad paa hele Rejsen.

Enkefru Abel havde vaade Øjne af at sidde og se kærligt paa »vor Hjemkomne«.

Han fortalte om Rejsen.

— Theatrene, sagde Enkefruen.

— Sæsonen —

— Gravsten havde han købt ... Fanden til Pris ...

— Det tænker man jo ikke paa, sagde Enkefruen: Den sidste Kærlighedsgerning.

— Ja, det var det — han havde sagt til Kiær ... den sidste Kærlighedsgerning, sagde Bai.

Louise-Ældst blev aldrig færdig med sine Smaaoverraskelser. Ikke se, sagde hun, hun holdt ham for Øjnene, mens Enkefruen tog Laaget af det sidste Ragoutfad.

— Ja, hvad hun har lavet, sagde Enkefruen og smilte: Min ældste.

— Man er dog alle Husdyr, sagde Bai. Han lagde begge Hænder paa Bordet og saa' glad frem for sig, mens han holdt Hvil.

— — —

Det var i Oktober. Der var ganske fuldt paa Perronen til Eftermiddagstoget. Lille-Jensen og alle Lindes og de fra Møllen.

Enkefruen skulde rejse for at indrette Hjemmet til Ida, hendes Yngste.

— Louise følger efter, sagde hun og tog sin sidste om Hovedet: Hun er en Hjemmefugl.

— Hun kommer først til Bryllupet, sagde hun.

Bryllupet skulde staa hos »min Søster Etatsraadinden«.

— Der fandt de hinanden, sagde Enkefruen.

Toget blev meldt. Bai kom med Garantiseddel og Billet:

— Han har været mit Forsyn, sagde Enkefruen og nikkede til ham.

Toget kom ned over Engen.

— Hils saa Ida, sagde Gamle Pastor, vi tænker paa hende den Dag.

— Det véd vi, sagde Enkefruen: Vi véd, hvor der er gode Tanker. Hun var rørt og kyssede rundt.

— Ja, sagde hun, det er en Rejse for at miste . . .

Toget var der: Naa, lille Frue, sagde Bai. Det er Tid.

— Og — min Louise — — —

— De passer jo paa hende . . . Bai havde allerede proppet hende ind i Kupeen . . . Farvel Fru Linde . . . Farvel . . .

Louise sprang op paa Togtrinet og kyssede . . .

— Sidst, sagde hun.

— Louise, skreg Enkefruen. Toget var begyndt at gaa.

Bai fangede Louise, min sidste . . .

Der blev viftet og vinket, til man ikke saa' Toget mer.

Lindes gik hjem ad Vejen med dem fra Møllen.

Louise-Ældst vilde se noget i Posttasken og løb ind i Kontoret foran Bai . . . De lo derinde, saa man hørte det ud paa Perronen.

Lille-Jensen var sunket hen, lænet til en Pæl. Banekarlen havde faaet Mælkespandene bort fra Perronen og Sporet skiftet. Og Frøken Jensen stod der endnu, alene, lænet til sin Pæl.

— — Lindes var hjemme.

Gamle Pastor sad med Agnes i Dagligstuen, mens »Mo'er« saa' efter til Theen.

Der var halv mørkt. Gamle Pastor kunde knap se Agnes, som hun sad ved Klaveret.

— Synger du en, sagde han.

Agnes lod Hænderne glide lidt, langsomt, op og ned ad Klaviaturet. Saa sang hun med halv Stemme, med sin mørke Alt, Sangen om Marianna:

Under Gravens Græstørv sover
Stakkels Marianna –
Kommer Piger, græder over
Stakkels Marianna – –

Der blev stille i den mørke Stue.

Gamle Pastor blundede lidt med foldede Hænder.

Til Vignet-Udgaven
er komponeret to Indbindinger og Forsats
efter Tegning af Hans Tegner

